

Tone Kralj, poslikava v cerkvi v Pevmi, 1934 (Foto M. Vogrič)

Uvodnik

Jurij Paljk

Božič je praznik!

Božič je pred vrati. Kaj nam je treba Božiča, mi je pred dnevi navrgel starejši gospod, ko sva naključno šla skupaj po stopnicah na neko kulturno prireditev. Ničesar nisem odvrnil, ker ni imelo nobene-ga smisla. Božič je praznik rojstva in praznik življenja, za kristjane vsega sveta praznik rojstva Kristusa Odrašenika, za ljudi razvitega sveta tudi praznik družine in miru. Življenja nam manjka, rojstev nam manjka, miru nam vsem manjka, svežega zraku nam manjka, vse to pogrešamo in zato lahko v naši sredi nekdo samega sebe in soseda vpraša na glas, kaj nam je treba Božiča! Veliko pot smo prehodili, v minulem stoletju smo ljudje naredili ogromno, iz revežev smo nekateri postali izbranci, bogati smo postali. Na dolgi poti v sedanjo blaginjo, družbo, ki nima več smisla zase in zato ne za človeka, pa smo občutek za življenje izgubili. V tej naši družbi, ki je polna blišča in luči, smo že poklali na milijone ljudi, minulo stoletje je bilo najbolj krvavo v vsej zgodovini človeštva, s klanjem nadaljujemo danes, Herodovega dela nismo še končali, le nerojena bitja so danes na vrsti namesto prvorojencev! Izgubili smo smisel za življenje, ker nimamo radi življenja. Sestavni del življenja je tudi smrt, za katero v naši družbi ni več mesta, že misel nanjo je grozljiva, kot tudi nimajo mesta v naši bogati družbi invalidi, starejši, onemogli, upokojenci, na rob potisnjeni, reveži, brezposelni, ki so moderni

gobavci...

V zameno polnimo domove s stvarmi, za katere zmotno mislimo, da bodo napolnile samote in praznine v nas in tisto "nostalgijo po lepem in večnem", ki nas presega in dela človeške, a tudi Božje. V tem je razlog, da Božiča ne pričakujemo kot praznika rojstva Kristusa Odrašenika in zato našega praznika. Škoda je, če danes zmotno mislimo, da je Božič samo prižiganje lučk in hoja po nakupih, saj resnični Božič to ni, bistvo Božiča je v rojstvu, v življenju, ki se rodi, da bi postalo Življenje, ki nam je prineslo obljubo večnosti. Kristjani verujemo v Novorojenega, ki je prišel na svet, da bi človeka odrešil, in mu je zato ponudil pot, po kateri lahko doseže večno življenje. Krščanstvo, življenje po evangeliju, ni neko "stanje duha", ni neko "new agevsko" samozadovoljevanje z nekimi "finimi", a zato praznimi stvarmi, krščanstvo je obveza, je akcija, je napor, je življenje, ker krščanstva ni brez dobrih dejanj. Božič je lep praznik, ker je praznik rojstva, je lep praznik, ker smo se tudi mi nekoč rodili, kot so se tudi nam rodili otroci, Božič je lep praznik tudi zato, ker je praznik družine, ker je topel, človeški, po meri človeka narejen praznik. Zato naj bodo te vrstice namenjene vsem vam, drage bralke in bralci, z željo, da si letos zares privoščite Božič v vsej njegovi lepoti! Starejši naj mladim povedo, kako je ob hlebcu kruha lahko slovesno, mladi naj starejšim pomagajo, da bodo za Božič ponovno postali mladi! Preživite Božič v krogu družine, daleč od praznega blišča trgovin in luči, ki nas vse slepijo, da božične repatice nismo sposobni več videti na nebu! Spomnite se potrebnih, bližnjih, samih in bolnih, bodite dobri zato, ker se je rodil Gospod, ker je Božič lep, topel praznik!

*Vsem našim bralcem in sodelavcem,
našim ljudem
doma in po svetu
želimo blagoslovljen
Božič, poln miru
in notranje sreče.*

UREDNIŠTVO
IN UPRAVA

Poslanica svetega očeta

Papež Janez Pavel II. je objavil poslanico ob Svetovnem dnevu miru, ki je na Novega leta dan.

Sporočilo uredništva

Novoletna številka Novega glasa bo izšla v četrtek, 30. decembra, naslednja pa 13. januarja 2005. Sodelavce prosimo, naj svoje prispevke pošljejo najkasneje do ponedeljka, 10. januarja 2005.

Italijanska notranja politika

Mrzla prha za parlamentarno večino

V središču pozornosti ti stega dela italijanske javnosti, ki se pobliže zanima za politiko, je zadnje dni predvsem dvojce: reforma sodstva, ki jo je predsednik republike zavrnil, in zakon o zastaranju kaznivih dejanj, ki ga je znani tržaški pisatelj in germanist Claudio Magris (*na sliki*) označil za sramotnega.

Mnogi se v Italiji še spominjajo, kako je pravosodni minister Castelli naravnost žarel od veselja in sreče, ko je parlament odobril reformo sodstva. Predsednik vlade Berlusconi pa je hitel zatrjevati, da je končno odklenalo tistim sodnikom in teh v Italiji po njegovem ni malo - ki so si prisvajali pravico, da posegajo tudi na področje politike. Minister Castelli si je v trenutku evforije celo dovolil javno pozvati predsednika republike Ciampija, naj pohiti z objavo od parlamenta pravkar odobrenega zakona. Predsednik republike, ki je bil tik pred odhodom na uradni obisk na Kitajsko, pa je nečakanemu ministru takoj odgovoril, da bo svojo dolžnost in svojo nalogo opravil v roku, ki ga določa republiška ustava.

V skladu z njenim 74. členom je državni poglavar s poslanci, ki obsega kar sedem strani, pozval obe zakonodajni zbornici (senat in poslanska zbornica), naj zakon o reformi sodstva ponovno proučita, pri čemer je izrecno navedel točke, ki so v kričečem nasprotju s črko in duhom repu-

bliške ustave. Na tem mestu ne bomo navajali podrobnosti, saj menimo, da je dovolj, če pojasnimo, da si zakon, ki ga je izglasovala Berlusconi-va večina v obeh vejah parla-

menta, prisvaja pravice, ki po ustavi pripadajo le sodni veji oblasti; 104. ustavni člen namreč pravi, da je sodstvo "avtonomen in od vseh ostalih oblastev neodvisen zbor".

Po veliki zmedi, ki je v javnosti nastala ob parlamentarni razpravi in finančnem zakonu za prihodnje leto in ob hkratnem napovedanem zmanjšanju davčnih dajatev, o čemer so dvomi povsem upravičeni, je odločitev predsednika Ciampija delovala na javno mnenje kot mrzla prha. To tem bolj, ker je skoraj istočasno predsednik Zveze industrijcev javno priznal, da v italijanskem gospodarstvu še ni nikdar v svojem življenju zaznal tako

slabih znakov. Zaman se torej Berlusconi rad baha, da Italija še nikdar v svoji zgodovini ni imela tako lahkega in hitrega dostopa do vrhov oblasti in ZDA, Veliki Britaniji in Rusiji, kot ga ima danes; seveda po njegovi zaslugi. Koliko ji to pomaga, pa je med drugim zelo nazorno pokazala polomija 16. t.m. v Parizu, kjer je kandidatura Trsta za Expo 2008 klavrno propadla.

V zvezi z delom v rimskem parlamentu naj še omenimo zakonski osnutek, ki ga predlaga Berlusconi-va večina in je široki javnosti znan kot zakon "rešite Previtija". Ta med drugim predvideva znatno krajšo dobo zastaranja kaznivih dejanj, od česar bi imel največjo korist prav Berlusconijev politični prijatelj, odvetnik, bivši minister ter sedanjí senator predsednikove stranke Naprej Italija (FI). Previti je bil že dvakrat obsojen na večletno zaporno kazen zaradi podkupovanja in bi se drugostopenjska obravnava prekinila zaradi zastaranja, če bi parlament izglasoval zakon, ki ga je Claudio Magris v milanskem dnevniku Corriere della sera dne 18. t.m. označil za sramotnega. Avtor se hkrati sprašuje, kako morejo podpirati takšen zakon tudi tisti poslanci in senatorji Berlusconijeve večine, o katerih je znano, da so vsestranski poštenjaki. Mala tempora currunt, bi rekli v starem Rimu! Po naše: živimo v slabih časih!

Drago Legiša

Kljub dobri predstavitvi

Trst izgubil tekmo za Expo 2008

Prišel je 16. december, dan odločitve. V Parizu so se zbrali delegati 96 držav članic Mednarodnega urada za razstave in po ustaljenih pravilih glasovali o treh predloženih načrtih o organiziranju svetovne razstave leta 2008 na izbrano tematiko. Geslo tržaške kandidature je bilo "Za mobilnost znanja", španske Zaragoze "Voda" in grškega Soluna "Zemlja". Posebna komisija omenjenega urada BIE (Bureau International des Expositions) si je pred tem ogledala vse predlagane lokacije za razstavo in tako zbrala vse potrebne informacije o njihovi ustreznosti s posebnim ozirom na prometne zveze in potencialne zmogljivosti za sprejem in bivanje številnih obiskovalcev, ki jih tovrstne razstave pritegnejo.

Kot znano, je Trst kot kraj razstave izbral področje starega pristanišča z značilno arhitekturo pristaniških skladišč, zgrajenih sredi 19. stoletja za potrebe "prostega pristanišča", ki ga je bila pred tem razglasila Avstrija in ga je zlasti cesarica Marija Terezija vsestransko podpirala. Tako bi se organizacija Expoja odvijala v

značilnem pristaniškem okolju, ki bi ga v ta namen ustrezno preuredili in posodobili. Razstava sama in vanjo vloženi kapital bi tako ustvarila pogoje za ponoven gospodarski zagon tržaškega mesta in možnosti za zaposlitev mlajših generacij. Toda odločitev delegatov skupščine BIE je bila nedvoumno v prid španske Zaragoze. V drugem (balotažnem) glasovanju je zanjo glasovalo 57 delegatov, za Trst pa 37 predstavnikov držav. Solun je avtomatično izpadel že v prvem glasovanju, ker je prejel le dvanajst glasov. Za Trst je bilo neke usodne, da se ti "grški" glasovi v drugem glasovanju niso v celoti preusmerili nanj. Tržačane je izid pariškega glasovanja močno presenetil in tudi prizadel, ker so morda preveč optimistično pričakovali uspešen prodor ali vsaj zelo tesen izid. To njihovo pričakovanje je bilo v določeni meri upravičeno, ker se je mesto za pridobitev organizacije Expoja dobro pripravilo in se tudi dobro izkazalo, zlasti na zadnji predstavitvi kandidature tik pred glasovanjem. Toda delegati posameznih držav se očitno niso odločali na osno-

vi omenjene predstavitve, temveč po drugih kriterijih, predvsem političnih. Španija je očitno pritegnila na svojo stran skoro vse države Srednje in Južne Amerike, s katerimi je zgodovinsko in jezikovno povezana. Po drugi strani pa italijanska diplomacija ni bila dovolj uspešna, da bi pridobila naklonjenost številnih afriških in arabskih držav in se zlasti tistih, ki so, kot omenjeno, v prvem glasovanju podprli kandidaturo grškega Soluna.

Za dokončno oceno vzrokov in razlogov za propad tržaške kandidature so potrebne skrbnejše in podrobnejše analize. Začele so se že tudi politične polemike, zlasti v krogih desnosredinskega Doma svo-boščin, ki so na Expoju gradili svoj politično-volilni kapital. Vsekakor je treba priznati, da je Trst skušal ovrednotiti svojo zemljepisno lego in znanstvene institucije, vendar je treba po drugi strani upoštevati, da v razmeroma kratkem času ni mogel z enim zamahom spremeniti tradicionalne podobe zaprtosti v očeh mednarodne diplomacije in politike. Slej ko prej pa je nujno potrebno, da se tudi na osnovi te zadnje izkušnje odpravijo stare usedline in se vodilni krogi dokončno osvobodijo predsodkov do svojih najbližjih sosedov.

Alojz Tul

Paritetni odbor

Potrjen seznam občin, kjer se bo izvajal zaščitni zakon

V prejšnji številki našega časopisa smo poročali o bojkotu paritetnega odbora s strani desničarskih predstavnikov, bojkotu, ki postaja vse bolj načrtno izvajanje pritiska na slovensko manjšino. Paritetni odbor se je ponovno sestel v petek, 17. t.m., z istim dnevnim redom. Tokrat bojkot ni uspel, ker prisotnost predstavnika Nacionalnega zaveznitva Ritosse ni bila odločilna. Edini, ki je sejo zapustil, pa je bil Alex Pintar. Z desetimi glasovi, enim vzdržanim in enim proti, je odbor po začetnih proceduralnih zapletljajih odobril odgovor Državnemu svetu in rimski vladi, v katerem potrjuje seznam 32 občin, v katerih se bo izvajal

zaščitni zakon št. 38/2001. Pri tem ugotavlja, da se je za izvajanje zakona izrekla tretjina občinskih svetovalec zainteresiranih občin, kot to predvideva zakonsko določilo. Z vključitvijo v ta seznam je zagotovljena raba slovenskega jezika v javnih upravah v smislu 8. člena, medtem ko je javna dvojezičnost toponomastike in drugih napisov po 10. členu v pristojnosti deželne uprave. Glede zgodovinske prisotnosti Slovencev na teritoriju je Ritossa vztrajal pri zahtevi po preštevanju, ki edino lahko da realno sliko. Po potrditvi 32 občin je sedaj na potezi rimska vlada, ki mora predložiti v podpis predsedniku države Carlu Azegliu Ciampiju ustrezen

dekret.

Predsednik odbora dr. Rado Race je seznanil svetovalce, da se bo 10. januarja leta 2005 delegacija Sveta Evrope sestala s paritetnim odborom, da preveri stanje slovenske manjšine v Italiji.

Dopolnilo k članku

V prejšnji številki Novega glasa (str. 14) je izpadla didaskalija k sliki, objavljeni ob članku z naslovom Podjetniki, manjšine in sodelovanje za rojstvo novih pobud, o udeležbi zamejskih podjetnikov na portoroškem forumu SEP. Na sliki je bil posnet italijanski podminister za gospodarstvo Urso z enim od vodilnih mož sekretariata SEP v Trstu Vincenzom Calogero, na obisku razstavnega stana Trgovinske zbornice v Trstu. Na sliki sta bila še predstavnic zbornice Ana Blažević in tajnik SDGZ Davorin Devetak.

Slovenska manjšina naj ima važno vlogo

Začela se je razprava o deželni statutu v peti komisiji, kjer namesto kolega od Marjetice Santina sedi svetnik SSK Mirko Špacapan. Slednji je v splošni razpravi zagovarjal specifičnost dežele F-Jk zaradi slovenske narodne manjšine, tako kot Dolina Aoste ali Tridintinsko Poadiže uživata posebnost zaradi franko-provensalske oz. nemške narodne skupnosti. Važno je zato, da se v statutu upošteva večjezičnost, ker ga ta postavlja na poseben položaj, da že v naslovu državni zbornici jasno izpostavi specifičnost svojega prebivalstva. Dežela in država sama imata tako v naprej postavljeno nalogo, da ovrednotita, ena svojo vlogo, druga pa da v F-Jk prav subjekta za mednarodne odnose, prav upoštevajoč jezikovne razlikosti, ki lahko pripomorejo k boljšemu mednarodnemu sodelovanju. Slovenska manjšina pa si zasluži še dodatno pozornost, tudi z zajamčeno izvolitvijo njenih predstavnikov v deželni svet, pa tudi s primerno prisotnostjo v samem predsedstvu in odboru, kot bi se po mnenju Slovenske skupnosti spodobilo.

Posebno poglavje bo, kako zajamčiti Sloven-

cu vstop v deželni svet in kako bo volilni zakon to zagotovil. V osnutku zakona je za zdaj govor o olajšanem postopku za izvolitev Slovencev, kot to izhaja iz programa Demokratske zaveze. SSK to pojmuje po evropskem modelu, kjer je manjšinskim strankam dovoljen nižji prag izvolitve, v kolikor nastopajo povezane z večjo stranko. Drugi model, ki ga tudi zagovarjajo pri SSK, je ločen način glasovanja za slovenske kandidate, za katere se volilec lahko odloči, namesto da svoj glas uporabi za vsedrjavne stranke. Na tak način, kdor prevlada med Slovenci, ima gotovo podporo večine narodnozasednih rojakov, tistih pač, ki svoj glas oddajo Slovincu namesto kandidatu na političnih formacijah.

O tem bo seveda še tekla razprava, končni cilj vsega pa mora biti po mnenju SSK ta, da v deželni svet pride nekdo, ki bo dejansko izraz manjšine in njenih širših interesov. Če volilni zakon ne bo dovolj natančen in jase, se lahko namreč zgodi, da dobi mesto v deželni parlament kandidati, ki se sicer izjavi za Slovence, a nima nobene reprezentančne moči manjšine same.

Povejmo na glas

Ko se je rodilo nenasilje

Tisto noč pred dvema tisočletjema se je rodilo nenasilje. Rodilo v svetu, v katerem nasilje v vseh časih udarja s trpljenjem in bolečino. Tisto noč pa je nenasilje privzelo podobo človeka, najprej otroka, ki je potem do zrele dobe odrasel. Odrasel je in začutil, da mora povedati vsem, kar morajo vsi ljudje izvedeti: v čem je smisel življenja, namreč v dobrem, v dobrem za drugega, v dobrem za druge. Govoril je in govoril, kako je edina rešitev dobro, kako je za človeka edina rešitev, da se odloči za nenasilje, ki mu sicer pravimo tudi ljubezen. Na vse možne načine, v sto in sto podobah, je pred dvema tisočletjema rojeni ves čas govoril eno samo stvar, zares eno samo: nasilje je zlo, ki one srečuje, ni mogoče ugledati lastne rešitve, dokler pustimo, da nam tema kraljuje. Odtegniti da se nam je skušnjavi in zadoščanju, da bi dvignili roko nad sočloveka, da bi mu prizadejali rano z besedo, z lažjo in zahrbtnostjo, ali ga celo potolkli z orožjem. Odtegniti da se nam je skušnjavi in zadoščanju, da bi za nasilje našli takšno ali drugačno opravičilo, češ ni mogoče drugače, nujno se je neusmiljeno boriti z drugim človekom, ni mogoče drugače kot znova in znova dvigovati vojsko zoper nezaščiteno posameznika, zoper osovražen narod.

In izbrani sin očeta vseh očetov ni odnehal s svojim prepričevanjem, saj je bil rojen rav-

no zato, da bi bil nekdo v srečo nenasilja tako božansko prepričan. Prepričeval je in ljudje so ga poslušali in mu sledili, njegove besede so nesrečnim podarjale novo svetlobo in jim prikazovale svet, v katerem je človek zares iz srca brat. Ljudje so mu sledili in to nekaterim ni bilo prav. Ni bilo prav tistim, ki so tedaj vladali, širjenje zgodbe o možni vseobči ljubezni je bilo zanje nevarno, njihova vladavina se je pričela sesipati. In ker izbrani sin ni odnehal in je s svojo ljubeznijo nasilje vedno bolj spodkopaval, so sklenili, da se ga znebijo in so ga obtožili, obsodili in umorili. Obsodili so njega, ki je bil "kriv" samo zato, ker ni vračal udarca z udarcem. Do takšne popolne mere je bil utelešenje dobrote, da se ni izmaknil grobi smrti, čeprav bi se lahko, do takšne mere je bil nenasilje, da je njegovo pričevanje ostalo in ga nobena stvar ni mogla izbrisati. Zdaj vemo, zakaj je vztrajal do konca, čeprav je videl svoj konec: s svojo nepopustljivostjo je potrdil vsenavzočnost in veljavnost božje zakonitosti, ki je najbolj osrečujoča, saj je dobra, dobrotljiva in od vsega neštetokrat lepša. Neštetokrat lepša od vsega, saj ponuja človeku in vsem ljudem srečno izmiritev, ki je nobena druga stvar ne more ponuditi. Zgodba izbranega sina je preprosta in presunljivo razumljiva, vprašanje je le, kdaj bo svet njen dar sprejel. Za zdaj ga še ni, sicer ne bi bilo toliko bede in stisk, ne bi bilo toliko izbruhov sovraštva, ki je zaljubljeno v vojno.

Janez Povše

Goriški nadškof msgr. Dino De Antoni

Betlehem: zakrament prisotnosti

Pripravili smo, upam, pot Gospodu! Za nas se rojeva, da bi prinesel odrešenje. Potem ko smo slišali Marijin "tukaj sem," smo sedaj pripravljeni sprejeti "tukaj sem" Božjega Sina" in ponoviti naš "tukaj sem". Končale so se porodne bolečine! Cerkev lahko spet zaživi svoje poslanstvo biti

povojev v grobu, ki bodo v petek zvečer povili telo Križanega, in miro svetih Treh kraljev mazilom, ki so jih ženske uporabile na velikonočno jutro. Skrivnost Utelesenja je resna zadeva, kajti betlehemijski Otroci bo trpel in umrl na križu. Njegovo rojstvo nam govori o tem, da nič in nihče ne more biti izven Njega; govori o miru za ljudi, ki jih Bog ljubi (o ljudeh dobre volje), ne prikriva pa dejstva, da je v svetu še vedno prisotna mreža nasilja, laži in utvar. Božič praznujemo praznično, ker to je največje znamenje Očetove ljubezni; hkrati ne pozabljamo, da se je Beseda utelesila in da luč sveti v temi; ta pa je ne sprejema. Pohujšanje zla je v svetu še navzoče, in vendar prikaz človečnosti Boga, našega Odrešenika, govori o tem, da je

srečati v šotorih in v življenju naših skupnosti. Svet Ga potrebuje: zato postanimo znamenja sprejemanja. Med svojim pastoralnim obiskom po vseh župnijah in na vseh srečanjih ponavljam, da mora biti naša Cerkev odprta željam, upanju in človeškim potrebam; da, kdor želi, more srečati Kristusa v oznanjevanju, v proslavljanju skrivnosti in v karitativnem pričevanju. In to usmiljenje mora biti sad doživete liturgije. Pojdimo v Betlehem, da bi srečali Kristusovo skrivnost, in odločno zrimo Njega, edinega Odrešenika človeškega rodu. Tisti otrok se ne zdi nič, in vendar lahko končno kaj razumemo o Bogu; ne zdi se nič, toda pred našimi očmi se odpira brezno: brezno ljubezni. V tem je čista Gospodova navzočnost, odrešujoča prisotnost. Vsi verniki naj se zberejo okrog Njega, da bi odnos Boga do človeškega življenja postal bolj viden in dostopen. Preprostost človeškega stika z Jezusom Kristusom v naših malih skupnostih, prisotnih v obljudeni puščavi tretjega tisočletja, bo mogoče začetek nove evangelizacije? Buon Natale a tutti! Vesel Božič! Bon Nadal!

Gospod le uvidel drobec človečnosti, ki je v vsakem človeku, da bi se le uresničila želja po dobrem, ki prebiva v človeku. Ti praznični dnevi naj nam pomagajo razmisliti o tem: če se je prikazala Božja človečnost, mora biti mogoče jo srečati tudi v naših krščanskih skupnostih. Mi Ga potrebujemo: moramo se Mu vdati in Ga

Foto DPD

Mati. Upam, da nas je advent pripravil sprejeti Boga in da bomo sedaj Bogu dopustili, da bi prebival v človeku. S Kristusovim rojstvom se je dopolnil izvirni Božji načrt: združitev Božjega in človeškega. Na Božič ne moremo gledati samo kot na dogodek, ki vzbuja lahkotna idilična občutja. Luka primerja poveje novorojenčka prizoru

Ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran

Pokleknimo pred čudežem življenja

Božič - mali Bog, Emanuel - Bog z nami je praznik novega življenja. To je znamenje, da Bog še ni obupal nad človekom. Nasprotno, ko je bila noč najtemnejša in človeška beda največja, se je zgodilo.

nered in umazanija v njej. Novorojeni je "zasenčil" vso nepopolnost prostora. Hlev je postal svetišče. To je veselo oznanilo Božiča. Kajti hlev je podoba človeka, nepopolna sva. A če odpreva vrata in pustiva, da se božje življenje rodi v nama, bova lahko postala svetišče, celo tempelj Svetega Duha. Leto evharistije, ki ga je razglasil sveti oče, je priložnost, da božje življenje pod podobo kruha postaja naša hrana. Ni naključje, da se je božična skrivnost zgodila prav v Betlehemu, v Hiši kruha. Bog se je učlovečil, da bi postal kruh za življenje sveta. V tem pa je tudi ves smisel našega bivanja na zemlji, da bi tudi naše življenje postalo kruh, ki se

daje za druge. Naj se betlehemijski čudež ponovi v nas, v našem okolju in se uresniči tudi v naših družinah, da bodo odprte za novo življenje. V velikem upanju in v ljubezni do vseh malih vam voščim veselo praznike in blagoslovljeno evharistično leto 2005.

Daleč od zunanega blišča in vrveža, v najhujši revščini - v hlevu, se je rodilo življenje. Bog je prišel na svet tako neopazno, da ga večina ljudi ni videla. Samo tisti, ki so bilo dovolj majhni, da so slišali angelski evangelij, so opazili čudež življenja. Ni jih ovirala neugledna "štala" ne

Tržaški škof msgr. Evgen Ravignani

In Beseda je postala meso in se naselila med nami

In Beseda je postala meso in se naselila med nami. (Jn 1, 14).

Trditev Janezovega evangelija postavi dogodek v zgodovino in ga preda veri. Kdor bi se vprašal, kdaj in kako se je to zgodilo, lahko dobi odgovor v drugih evangeljskih tekstih: še preden bi leta šteli po Njem, se je Jezus rodil v Judovem Betlehemu; mati mu je bilo mlado dekle iz Nazareta. V njenem srcu je Božji Sin postal človek in vstopil v zgodovino človeštva. Kdor bi se vprašal, zakaj se je učlovečil, mu ponovno odgovarja evangelist Janez, ko piše: "Bog namreč svojega Sina ni poslal na svet, da bi svet sodil, ampak da bi se svet po njem rešil" in zato, "da bi vsakdo, ki Vanj veruje, imel življenje" (Jn, 3, 17). Mi poznamo dogodek po pričevanju učencev; ta ima splošno zgodovinsko veljavo: oni so Ga srečali, z njim so delili življenje in napor popotovanja preko dežel in vasi Judeje, Galileje in Samarije, poslušali so Njegovo besedo in videli čudežne znake Njegovega delovanja, trpeli so v času Njegovega pasijona in smrti, pozdravili so ga, ko je vstal ob zori prvega dne po soboti. Vanj so verovali in zato niso nikdar nehali govoriti o Njem vsakemu človeku in vsakogar so povabili, naj Vanj veruje, kajti samo v Njem bo

človeštvo našlo odrešenje. Iskreno sem se vprašal: mi, Gospodovi učenci, ali se danes zavedamo, da ne moremo živeti naše vere sami, ko tako zakrivamo njeno moč in lepoto in jo živimo le kot izkušnjo, ki je vključena v našo zasebnost ali v samo vase zaprto družbo? Ali se zavedamo, da jo moramo izpričati - in ne razkazovati - z iskrenostjo in pogumom zato, da bi v polnosti svobode lahko drugi spoznali Kristusa in Vanj verovali?

Miselnost in način življenja naše družbe kažeta, da se vedno bolj odtujujeta od tistih vrednot, ki jih evangelij razglša: resnica in pravica, dostojanstvo človeka, tudi ko bi bilo to ponižano zaradi šibkosti in revščine, blagost zoper vsakršno nasilje, milost in bratska solidarnost, blaženost miru in veliko drugim. Danes kaže, da je take vrline težko gojiti in jih posredovati drugim. Ne smemo pa se vdati obupu in ne sramožljivosti, ki nakazuje zavrnitev. Nasprotno: treba je gledati z realizmom in z zaupanjem v to našo družbo, ki ni predpogojno nenaklonjena oznanilu Evangelija, kljub dejstvu, da se je v njej uveljavila pravična laičnost in pluralnost kultur in do vsega tega je treba imeti

iskreno spoštovanje. Za tistega, ki veruje, velja sicer vedno gotovost, da Božji Duh lahko privede človeka, da sprejme Krisusa kljub dejstvu, da bi se nam to zdelo neverjetno in bi tak dogodek

spremljali z velikim začudenjem. Dandanes je videti Kristusovo prisotnost in aktualnost Njegovega sporočila v kristjanih, ki živijo v veri in so s svojimi življenjskimi izbirami živa priča evangeljskega sporočila. To je pričevanje, ki smo ga dolžni dati Kristusu. Le tako se bo Tisti, ki se je rodil v Betlehemu, lahko danes rodil in postavil svoj dom med nami. Vesel Božič vsem!

Slovenski škofje

Kristus, rojen v "hiši kruha"

Sveti oče nas je povabil in popeljal v leto evharistije. Skozi vse cerkveno leto, ki je pred nami, se bomo poglobljali v največjo skrivnost naše vere, v skrivnost Gospodove navzočnosti med nami pod podobo kruha in vina. Evharistija povzema in nadaljuje vso zgodovino odrešenja. Vanjo so zajeta vsa obdobja cerkvenega leta in vsi dogodki - tudi sveta noč in sveti dan Gospodovega rojstva. Zveličar se je rodil v Betlehemu in angel je na betlehemijskih poljanah oznanil pastirjem: "Našli boste dete, povito in položeno v jaslí" (Lk 2,12). Betlehem pomeni 'hiša kruha' in jaslí so 'priprava, v katero se polaga krma'. Zato se angelovo oznanilo sliši tudi kot prerokba: Kristus, ki je rojen v 'hiši kruha' in 'položen v jaslí', že napoveduje, kar je pozneje povedal v shodnici v Kafarnaumu: "Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes" (Jn 6,51). Skrivnost učlovečenja se ponavlja pri vsaki zahvalni daritvi. Kristus, ki se je v polnosti časov utelesil v Devici Mariji, se pri sveti daritvi vsak dan uteleša v kruhu. V obeh podobah nam je zgled in pri njem se učimo obojega: kako se

hrani sam in kako se v hrano daje drugim. Pod podobo kruha nas uči predvsem, kako se v hrano daje drugim, v podobi otroka pa predvsem, kako se hrani sam. V podobi otroka, ki mu je materino mleko edina tolažba, nam kliče v spomin besede, ki jih je povedal svojim učencem ob Jakobovem vodnjaku: "Moja jed je, da izpolnim voljo tistega, ki me je poslal, in dokončam njegovo delo" (Jn 4,34). Pod podobo kruha, ki izgoreva v človeku in mu ohranja življenje, pa nam kliče v spomin besede pri zadnji večerji: "Vzemite, jejte, to je moje telo!" (Mt 26,26). Kakor se je novorojeni Zveličar umiril in potolažil v Marijinem naročju, ki ga je varovalo in hranilo, tako se ob njegovem rojstnem dnevu umirimo in potolažimo tudi mi v naročju matere Cerkve, ki nas varuje in hrani. Kakor pravi psalmist: "Utešil in umiril sem svojo dušo kakor otrok v naročju svoje matere, kakor otrok je v meni moja duša" (Ps 131,2). Vsem bratom duhovnikom, redovnikom in redovnicam, rojakom doma in po svetu, pripadnikom drugih narodnosti in ver želimo blagoslovljen Božič in milosti polno leto 2005.

Adriano Velussi, olje na lepenko, 2004, zasebna last

Papež je že objavil poslanico ob Svetovnem dnevu miru

"Izjemno pomembno je graditi mir v svetu!"

Papež Janez Pavel II. je ob 1. januarju, svetovnem dnevu miru, sredi decembra objavil vsakoletno poslanico miru, v kateri je obsodil zatekanje k nasilju za uveljavitev miru. Nasilje je po poročanju tiskovnih agencij označil za nesprejemljivo zlo, ki ne bo nikoli rešilo problemov. Obžaloval je "dramo, ki se dogaja v Iraku, ki je za vse povzročila tragične, negotove in nevarne razmere". Kot je še dejal sveti oče, se zdi, da terorizem pelje ves svet v prihodnost strahu in bolečine. Papež je prav tako obžaloval nadaljevanje konfliktov v Afriki in na Bližnjem vzhodu. Zato je pozval mednarodno skupnost, naj afriškim državam omili breme dolga in naj jim ponudi ugodne pogoje za gospodarsko sodelovanje. Po-udaril je, da njihov slabi finančni položaj predstavlja resno oviro za mir na lokalni in tudi na svetovni ravni. Janez Pavel II. je tudi izrazil zaskrbljenost nad nevarnim položajem v "Jezusovi deželi" in obsodil tamkajšnje "dnevno nasilje in povračilne ukrepe", ki jim ni videti konca in so vedno znova samo še en razlog več za no-

vo nasilje.

V svoji poslanici je spregovoril tudi o revščini in globalizaciji sveta ter se pri tem dotaknil vojn, epidemije aidsa in politične nestabilnosti, ki pretresa Afriko. "Gre za tragične razmere, ki kličejo k radikalni novi usmeritvi v Afriki. Potrebno je sprejeti nove oblike solidarnosti na dvostranski in mednarodni ravni," je prepričan sveti oče. Napredek je sicer bilo mogoče zabeležiti, vendar je tragedija revščine še vedno tesno povezana z vprašanjem dolga revnih držav do tujine, se pravi, bogatih držav, je še zapisal sveti oče.

"Na začetku novega leta se obračam na vse odgovorne in

državnike sveta ter na vse ljudi dobre volje, ki čutijo, kako pomembno je graditi mir v svetu. Za temo letošnjega Svetovnega dnevu miru sem izbral poziv sv. Pavla iz njegovega Pisma Rimljanom: "Ne daj se premagati hudemu, temveč

premagaj hudo z dobrim." (Rim 12,21). Hudo se namreč ne premaga s hudim: po tej poti namreč hudo premaga dobro, namesto da bi bilo hudo premagano.

Veliki apostol nam začrta perspektivo, ki sloni na globoki resnici: mir je rezultat dolgega in zahtevnega boja, ki ga dobimo takrat, ko dobro premaga hudo. Pred dramatičnimi dejanji nasilnih bratomornih spopadov, ki potekajo na raznih krajih v svetu, pred nepisanimi trpljenjem in krivicami, ki se zaradi nasilja dogajajo, je edina resnično konstruktivna izbira "Odklanjajte zlo, oklepajte pa se dobrega," (Rim 12,9), kot nam naroča sv. Pavel.

Mir je dobrina, ki jo je treba širiti z dobrim: je dobrina za vse ljudi, za družine, za narode in za države sveta, za vse človeštvo; je tudi dobrina, ki jo je treba skrbno gojiti in negovati. Tako lahko razumemo še neko drugo misel sv. Pavla, ko pravi: "Nikomur ne vračajte hudega s hudim." (Rim 12,17). Edini način, da lahko uidete iz začaranega kroga hudega zaradi hudega, je ta, da sprejmete za vodilo apostolovo besedo, ko pravi: "Ne daj se premagati hudemu, temveč premagaj hudo z dobrim." (Rim 12,21).", je v uvod svoje mirovne poslanice zapisal sveti oče Janez Pavel II.

JUP

Za boljše razumevanje sedanjih težav v Evropi

Evropske sanje ob evro - islamu

V Evropi je kar lepo število muslimanov, ki si verovanje prikrajajo nekoliko bolj svobodno. V mošeji molijo, v politiko pa se ne vmešavajo. Darujejo svoj dar, a so do ostalega rahlo oddaljeni. Za razliko od krščanstva islam ne pozna "religiozne kritike", kot tudi ne religioznih struj. Če si kdo kaj takega upa, ga običajno ubijejo ali pa pošljejo v izgnanstvo. V evro - islamu gre predvsem za to, da bi se islam moral odpovedati nekaterim delom korana, kot tudi Mohamedovim izrekom, ki niso več primerni času. Sem spadajo npr. verzi o vojni v Koranu, dovoljenje za mnogoženstvo, strahovanje žene, neenakopravnost ob ločitvi, o dedovanju itd. Ker pa so po učenju vsi verzi v Koranu Alahove besede, se to ne more spremeniti. Evro-islam pa je mišljen prav za tiste mu-

slimane, ki živijo svojo vero le po imenu. Za pravega muslimana je evro-islam krivoverstvo ali vera brez bistva. Ker muslimanski teologi ga ne sprejemajo, ta postopoma razpada.

Vsi ti problemi so se nakopičili predvsem v Nemčiji, kjer je islamski verouk v nemščini željo, da se poučuje po šolah, ne po mošejskih dvoriščih, kot se običajno to sicer dela. Mu-

slimani vztrajajo, naj bo pouk islama po šolah, namesto tečaja o koranu. Zavedajo se, da tečajeve Korana ni mogoče prepovedati, ker so istočasno tudi tečaji Svetega pisma. Poučevanje islama po šolah pa lahko poteka samo pod pokroviteljstvom muslimanskih združenj, tako pa se ogroža avtonomija državne šole. Mnogi muslimani želijo imeti pouk islama po šolah tudi zato, ker se bojijo vpliva ekstremnih islamistov. Če bi ta pouk bil po šolah, bi pod ta vpliv ne prišli, kot lahko pridejo na dvorišču džamije. Ob tem je stanje zaskrbljujoče. Milijoni muslimanov, ki so razseljeni po Evropi, ne sprejemajo ustav teh držav. Zanje obstaja samo Alahov zakon. S tem se že osnuje evropska islamska družba, ki je za Evropo lahko zelo nevarna in tudi vprašljiva.

Ambrož Kodolja

Duhovni kotichek
p. Mirko Pelicon

Ključ sreče v našem življenju

Ko se sprehajaš po ulicah, te dobesedno preplavijo raznorazna "božična" sporočila današnje multimedijske in dokaj potrošniško nastrojene družbe. Denar, blagostanje še zdaleč nista vprašljiva, vprašljivo je njuno prvenstvo nad človekom; prav bi bilo, ko bi bilo obratno: primat človeka nad vsem. Vključiš televizijo, pa se ti prikaže prikupljiva reklama, "božično obarvana", ki te prepričuje, da je dobro, če za Božič kupiš to ali ono ali tretje. Kakšno moč ima nad človekom medijska kultura v našem času, ko se - za avantgardne mislece - že poslavljamo od postmoderne in prehajamo v hipermoderno dobo! Hipermodernizem je nekaj "nečak" moderne dobe, ko sta ideja in ideologija prevladali nad človekom, ko niso ustrezali takšni družbeni ideji... in so te "ščistili" (glej komunizem, nacizem in fašizem). Danes pri vsej tako visokozveneči emancipaciji vseh družbenih subjektov, kot so ženske, geji itd., nas vodi čisto drugačna, bolj prikupljiva in vsestransko čutno vzbujajoča idejna logika potrošništva, ki z domišljijo prek ekranov, reklamnih podob, revij in seveda trgovanja prebujajo v človeku vse želje in strasti ter ga upodablja in usužnjuje po lastnem idejnem potrošniškem pogledu: živim, da kupujem, plačam in uživam. Zadnjič sem v rubriki zapisal, da nas lahko uravnavajo in vznemirjajo raznorazne težnje, ne da bi vedeli, da obstajajo in katere sploh so. Prepričano so nekdanji mislili, da bo kapitalistično blagostanje rešilo probleme zahodnega sveta, zahod pa se je od povojnega časa dalje znašel z najvišjim odstotkom depresivnih bolezni. Zakaj? Kardinal Ambrožič, dober poznavalec severnoameriške družbe, v kateri sam pastoralno deluje, je skupinici mladih, na obisku v Torontu mimogrede omenil, da je "zahodna družba iskala uteho v blagostanju, vendar je ni našla in ostaja prazna... Počasi se bo preusmerila v svojem iskanju..." Morda se je preusmeritev že začela, vendar naj omenim še Raula Follerouja, ki je na začetku prejšnjega stoletja resno govoril o človeku, ki je sposoben prenesti vse najhujše stiske, samo blagostanja ne, saj je blagostanje kot praktična ideologija najbolj nevarna za ugasnitev človekovega duha. Človek je depresiven, živčen, potrten in zlahka ne ve zakaj, kljub temu da ima danes veliko na razpolago. Ključ sreče v našem življenju ni v izgledu, v imetju, ampak v biti. Si lahko lep/a, toda če gradiš na tem, ko boš star/a, ne bo nič ostalo od tebe, le kupček nevrotičnega življenja, t.j. zmeda misli, čustev, nezadovoljstvo, ker si gradil/a na zunanosti. Postani raje gospodar svojega življenja! Zato sv. Ignacij piše: "Kadar greš iz slabega v slabše, ti hudobni duh navadno predoča navidezne naslade, tako da ti v domišljiji vzbujajo naslade in užitke, zato da bi vztrajal in se utrdil v svoji sužnosti. Dobri duh pa uporabi nasproten način: zbada te in ti grize vest, zato da bi te privedel do tega, da bi dojel svojo napako". Božič je Gospodovo Rojstvo v nas samih. Bog nas išče in nas vabi, da prepustimo Kristusu krepiti svoje življenje v nas samih. Preko našega dozorevanja in rasti v krepstem življenju smo deležni Kristusa, ki je ljubezen, krepost vseh kreposti. Dojem, o brat, o sestra, kar je tisto, ki te oddaljuje od te ljubezni in ti ne dopušča, da bi prozorno gledal in srečal Boga v globinah svojih src! Morda preveč potrošniškega ropota potrebuje očiščenje. Blagoslovljen Božič!

Evangelij
Viljem Žerjal

BOŽIČ-GOSPODOVO ROJSTVO-SVETA DRUŽINA

Iz 9,1-3.5-6; Ps 96; Tit 2,11-14; Lk 2,1-14; Heb 1,1-6; Jn 1,1-18

Polnočnica nas želi zdramiti iz duhovnega spanja, iz megle, iz teme. Vodi nas k luči, v svobodo.

Molitev in božična pesem pa sta pri nas tisti sili, ki nam vedno znova, leto za letom pričarata romanje k Bogu.

Bog pa je vedno s človekom, ki se poda na pot vere in upanja. Že ob izhodu iz Egiptovske sužnosti je hodil s človekom. Svetil mu je v ognjenem stebru ponoči, podnevi pa v oblačnem stebru tako, da je varno iskal pot in jo tudi našel (2 Mz 13,21-22).

V človeških srcih je zavladalo silno hrepenenje po Odrešeniku takoj po Adamovem in Evinem padcu v deželo smrtno sence, ker jim je Bog obljubil Odrešenika. S hrepenenjem pa je zavladala silna radost (Iz 9,1-2). Zlasti preroki so obnavljali v srcih ljudi pričakovanje uresničitve Božje obljube, da-

ne že v raju proti hudiču: "Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo ter med tvojim in njenim zarodom. On bo strl tvoj glavo" (1 Mz 3,15).

Pot k Bogu je po grehu postala neprehodna, trnjeva. Povsod je zevala smrt, v njeni temi pa je hudič že od začetka ubijal ljudi in lažnivo zavajal človeka (Jn 8,44). In to dela še danes.

Toda zarod nove Eve, Marije, Jezus Kristus, je tisto dete, tisti sin, ki nam je bil obljubljen in je dan v Božični noči (Iz 7,14.9,3). Po njem je zavladalo veliko veselje, ki ga ne moreta uničiti nič in nihče.

Zato mu ljudje, grešni do konca, a oprti na obljubo, pojemo slavo.

S Sv. Družino: Jožefom, Marijo, ki nosi Sina še v svojem telesu, romamo tik pred otrokovim rojstvom, iz Nazareta v Betlehem. Pridružimo se karavani, ker ni varno potovati sam nekaj dni hoda.

Rimski zakon o popisu, preštevanju ljudi, ki bo prinašal lepe denarce v državno blagajno, pritisne tudi na Sv. Družino. A še večja skrb je skorajšnje rojstvo otroka. Čeprav je Marija telesno utrjena za porod, kakor naše matere, ki so rojevale doma, žal tudi čisto

brez vsakršne zdravniške in klinične oskrbe, si ne želi poroda v karavanskem zavetišču. V grščini so ga imenovali "katalyma". Ljudje in živali, t.j. osliči in mule ter konji, ki so jih po dolgi poti odvezali, so bili namreč med seboj pomešani. Ponekod je bilo brez strehe nad glavo. Glasno govorjenje in kričanje, priganjanje živali, novi prihodi sredi noči, jok izgubljenih otrok in še kaj, niso bili primeren kraj za porod. Niti znanci in sorodniki jih niso marali, ker so se ustrašili, da bodo morali pomagati Mariji v visoki nosečnosti. Kdo ve, kakšne izgovore so naštevali.

Morda jim je reven sorodnik odkazal kletne prostore s štalo pod svojo ubožno bajto. Vsekakor svet ljudi odklanja Jezusa že takoj v začetku (Jn 1,5.10.11). Povrh vsega leži na tilniku vseh Judov ohola okupacijska rimska oblast. Niso svobodni ljudje. Tudi Jezus je po Mariji in Jožefu podložen tujcu, ki mu postreže s svojimi zakoni. A tudi on plačuje davke (Mt 22,17.21). Do Rimljana se vede odkrito. Ni upornik, za kar bi ga radi imeli tisti rojaki, ki vodijo narod (Mt 8,5 nss). A zna pohvaliti vero stotnika, ki ga celo prizna za Božjega Sina (Mt 27,54).

Toda kljub vsej revščini ob rojstvu in v vseh težavah, ki so pritiskale na Jezusa do smrti na križu, je razodeval veličastvo samega Boga. Že božični angel je oznanil pastirjem, da je Jezus Mesija-Kristus in Gospod (Lk 2,11). Še globlje ga spoznavamo kot Gospoda po vstajenju od mrtvih (Rim 1,4). Kajti samo Bog je mogel sprejeti ponižanje, štalno, zadnje mesto, križ.

A naše romanje z njim moramo nujno opraviti z otroki po svetu, zlasti na Filipinih, v Afriki, v Srednji in Južni Ameriki, ki ugašajo v najnežnejši dobi življenja, prepuščeni na milost in nemilost ulice, kakor živali. Mi pa bi lahko kaj več zaupali misijonarjem, ki jih skušajo dvigniti v človeško dostojanstvo z gradnjo primernih zavetišč, s šolanjem in delom.

Naša hoja za Jezusom zaobjema tudi vse starejše, ki umirajo od lakote in žeje, zaradi terorizma in bolezni.

Z angeli in presrčnimi pastirji zapojmo Bogu slavo in zahvalo, ker je hotel v tak naš svet, a zato da ga tudi po nas privede v Božjo ljubezen.

Blagoslovljen Božič z Marijo, Jožefom in Jezusom!

Otroci iz vrtca v Pevmi in osnovnošolci pripravili božičnico

Božična molitev je privabila ogromno ljudi

Foto: JMP

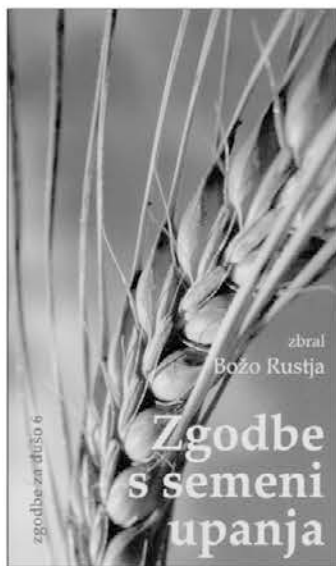
Različne zgodbe za dušo navdušujejo

G. Božo Rustja spet zadel v polno

Izšla je že šesta knjiga zbirke Zgodbe za dušo, ki je na Slovenskem imela izjemen uspeh, takega, kakršnega doslej še nismo videli. Semena upanja za boljše in lepše življenje je naslov nove knjige zgodb, ki bodo polepšale marsikomu kako urico v tišini. Ob štiridesetletnici najbolj razširjene slovenske revije Ognjišče in desetletnici Radia Ognjišče posveča odgovorni urednik Ognjišča mag. Božo Rustja svojo novo knjigo Zgodbe s semeni upanja istočasno vsem zvestim bralcem in vsem tistim, ki so ga pri njegovem ustvarjanju podpirali. Knjiga je za naročnike Ognjišča brezplačna; dobite jo namreč neposredno z revijo. Kaj naj bi povedali o tej zbirki? Zgodbe v njej so idealno kratke, branje zato zelo prijetno. Vsaka beseda je nek slavo-spev k življenju. Skratka, resnično te spravi v dobro voljo,

napolni te z lepimi občutki in s še lepšimi mislimi. Nekajkrat se smeješ, zgodi pa se ti lahko, da te kaka izmed zgodbic gane do solz. In ob vsaki se zaveš, da si lahko srečen že zato, ker živiš, ker si zdrav, ker si. Knjiga je zato namenjena vsem, pa čeprav je avtor znan slovenski duhovnik in skuša zato podati

tudi kak del evangelija. Ta zbirka predstavlja sama po sebi paradoks: prebereš jo v pol ure, o naukih, ki jih vsebuje, pa lahko razmišljaš vse življenje. Kako naj živimo, kako naj se obnašamo do bližnjega, kako naj ljubimo..., naštevati bi lahko do jutri. Vse to prijetno branje je strnjeno v šestih poglavjih, v katerih nam

Otroci iz vrtca in OŠ Josip Abram iz Pevme, pevci zborov Podgora in Štmaver, ki jih vodita Nadja Kovčič in Mirko Špacapan, so v soboto, 18. t.m., v cerkvi v Pevmi priredili izjemno dobro obiskano božičnico, ki jo je tudi letos pripravila in režirala učiteljica Lidija Jarc. Domači župnik Marjan Markežič je z betlehemsko lučko v roki najprej nagovoril številne prisotne, jim položil na srce misel na novorojenega Jezusčka, ki naj jih spremlja skozi vse leto. Sledil je lep in ganljiv nastop najmlajših iz vrtca, za njimi pa otrok OŠ Josip Abram iz Pevme. Režiserka Lidija Jarc je prav vsakemu nastopajočemu otroku priredila kratek nagovor, tako da je celotna prireditev z božično vsebino zares izvenela povezovalno in domače prijetno. Pevke in pevci obeh zborov so pripravili venček božično uglašenih pesmi, najlepše pa je bilo na koncu, ko so se pred oltarjem pod čudovitimi poslikavami Toneta Kralja zbrali skupaj z otroki in v več jezikih zapeli božično himno Sveta noč. Prireditev, za katero iskreno čestitamo vsem, ki so nam jo poklonili, so ponovili v nedeljo, 19. t.m., v cerkvi v Podgori.

avtor skuša podati mnogo pozitivnih smernic, po katerih živeti.

Prepričana sem, da je o tej zbirki dosti težje pisati, kot pa jo naravnost prebrati.

Prav vsak jo pač lahko doživlja na svoj intimni in zato edinstveni način!

Rada bi bralcem prepisala eno izmed vseh zgodbic.

Naslov ji je Kužki na prodaj.

"Prodajalec je v izložbo trgovine z domačimi živalmi postavil napis: Kužki na prodaj. Kmalu je v trgovino stopil neki deček. Želel je videti kužke. Trgovca je zažvižgal in iz zadnjega prostora je prišel zlati pri-našalec. Sledilo mu je pet mlad-dih kužkov. Zadnji v vrsti, peti, je šepal.

Deček ga je opazil in vprašal trgovca, kaj je narobe s kužkom. Prodajalec mu je razložil, da se je rodil z eno krajšo nogico. 'Živel bo, a ne bo nikoli mogel tekati kot drugi psi,' je razložil trgovcu.

Deček pa je dejal: 'Prav tega hočem.' Prodajalec je izrazil svoj pomislek, mladi kupec pa je dvignil hlačnico, pokazal protezo in dejal: 'Tudi jaz ne morem tekati. Kužek potrebuje nekoga, ki ga bo razumel.'

Metka Kurec

nico cerkve. Veliko število ljudi je prisostvovalo maši, ki jo je daroval pokojni škof Lovrenc Bellomi.

Pred štirimi leti je cerkev Marije Brezmadežne morala prestatati prva korenita prenovitvena dela: napeljali so nov električni sistem in alarm, preuredili so streho in povečali tisto nad vhodnimi vrati, zamenjali so zunanji omet in uredili novo ogrevanje ter pločnik okrog cerkve. Ob zaključku prenovitvenega posega je tržaški škof Evgen Ravignani daroval mašo.

Minulo nedeljo je množica domačih vernikov ob prisotnosti škofa Ravignanija sklenila petdesetletni obstoj cerkve Marije Brezmadežne. Bil je res pomemben dan za celotno versko skupnost tega predela tržaške pokrajine, ki ga sestavljajo dobri, delavni in verni ljudje.

IG

Kratke

Društvo MOST: posrečena pobuda jaslic v izložbah goriškega mestnega središča

Goričani smo do konca prve svetovne vojne živeli v območju avstro-ogrske države, kar pomeni, da je bilo naše življenje zaznamovano s kulturo, ki je na to ozemlje prihajala prek cerkvenih in posvetnih središč današnje Avstrije, Italije in Madžarske. V verskem pogledu so bila to katoliška cerkvena središča, cerkve in samostani, podobno kot povsod po deželah krščanske Evrope. Božične slovesnosti so bile del tega življenja, jaslice pa sestavni del božičnega slavlja. S časom so jaslice zasedle pomemben prostor v vsaki verni družini. Jaslice predstavljajo globoko vero, bogato domišljijo in ročno spretnost vernika. Nekaj teh predstavljajo društvo MOST tudi na božični razstavi v samem središču mesta (ul. Raštel in na Travniku), ki je v izložbah enaintridesetih trgovin na ogled od 13. decembra do 10. januarja 2005. Vse so unikatne, ročno so jih izdelali slovenski, italijanski in furlanski jasličarji iz vse Goriške in Slovenije. S to razstavo izvirnih umetnin, ki sta si jo pred dnevi ogledala tudi goriški nadškof Dino De Antoni in koprski škof Metod Pirih, se čezmejno društvo MOST po Romanju treh svetišč (Stara Gora-Lig-Sveta Gora) in uspeli gledališki predstavi Korenine pod mrežo spet vrača h koreninam, ki tako kot nekoč tudi še danes povezujejo vse tri narode na tem predelu ob reki Soči.

Pismo misijonarja Saksida

Drage botrce, spoštovani vsi prijatelji ubogih otrok!

Ko sem 15. oktobra obhajal 85 let življenja, sem se Bogu zahvaljeval predvsem za nezasluženo milost, s katero me je poklical v službo najbolj ubogih med ubogimi. Don Boskovo deško mesto v Corumba in vse, kar je vezano na to poslanstvo, je en sam čudež Božje dobrote in velikodušnosti vas dobrotnikov, ki ste vzljubili naše otroke in podprli naše delo v njihov prid. Brez vašega prispevka tega dela ne bi zmogli. Samo Bog vam lahko povrne za dobro, ki ste ga storili. Zato se vas ob bližajočih božičnih praznikih in novem letu 2005 spominjam z gorečo molitvijo pred Najsvetejšim in prisrčnimi voščili, da vas vse Bog po Jezusu Kristusu, novorojenem Odrešeniku, blagoslovi in vas spremlja na življenjski poti tudi v novem letu. Vse vas izročam varstvu in priprošnji Marije, naše Matere in Pomočnice. Z izrazi hvaležnosti in globoke vdanosti vaš

Ernest Saksida, misijonar

Koncert v organizaciji društva Tržič

Slovenski in italijanski otroci oblikovali dobrodelni koncert

Foto: Bumbaco

Društvo Tržič, ki je pod vodstvom predsednice Bernardke Radetič vse-skozi zelo dejavno na različnih področjih, je v pravem božičnem vzdušju priredilo v sodelovanju s Skupino posvoitev na razdaljo iz Štarancana ter pod pokroviteljstvom tržaške občine in goriške pokrajine prejšnji petek, 17. t.m., dobrodelni koncert v lepi tržaški stolnici sv. Ambroža. Nastopili so otroški zbor slovenske šole iz Romjana pod vodstvom Tatiane Legiša, otroški pevski zbor Schola Cantorum Sant'Ambrogio iz Tržiča pod vodstvom Annalise Ponton, dekliški pevski zbor Kraški slavček pod vodstvom Alenke Radetič in mešani pevski zbor Igo Gruden iz Nabrežine, ki ga vodi Janko Ban. V imenu prireditelja je predsednica društva Tržič povedala, da je to že šesti dobrodelni koncert. Tokrat je društvo želelo osrečiti otroke iz Bolivije prek projekta Aurora; 650 evrov nabranih prispevkov je namreč šlo za obnovo bolnišnice v mestu Santa Cruz, kjer zdravijo podhranjenih otrok. Doslej so pomagali poplavljenecem v Šarnu in Kanalski dolini, potresencem v Soški dolini, sarajevskim sirotam,

osnovni šoli iz San Giuliana v Pugli in pri nakupu magnetne resonance v tržaški bolnišnici. Otroci, je rekla Radetičeva, so naša največja in najbolj ljubljena dragocenost; s svojo spontanostjo, živahnostjo in navdušenjem lahko učinkovito posredujejo tudi odraslim pozitivno naravnana in umirjena čustva, ki si jih vsi želimo. Tokrat so nastopili otroci dveh narodnih skupnosti, ki živita druga ob drugi, slovenske in italijanske. To pa je začetek poti, ki bi se morala po njenem mnenju nadaljevati in še krepiti tudi v Tržiču, ki se ima za odprto in večkulturno mesto. Sedaj smo na potezi mi, odrasli, starši, upravitelji, Cerkev in šola: odpreti moramo vrata, da bi se ta pot uresničila, je še poudarila predsednica društva. Živimo namreč v Evropi narodov; zato nam morajo vzajemno poznavanje, prijateljstvo, spoštovanje in prepričano sodelovanje pomagati presegati še zadnje ovire, ki delijo ljudi.

Dobrodelno pobudo je z navdušenjem pozdravil tudi tržaški župan Gianfranco Pizzolitto, ki se je društvu zahvalil za živahno in bogato delovanje v Laškem.

Cerkev na Pesku 50. obletnica obstoja

Bogu hvala za to našo skupno Božjo hišo

Bilo je pomladi leta 1953, ko so začeli graditi cerkev na Pesku pri Trstu. Posvetili so jo Mariji Brezmadežni. Mnogi domačini s Peska, Drage in Gročane so z neutrudljivim delom in potrebnimi prispevki pripomogli k izgradnji majhnega, a prijaznega svetišča. Krajani so oktobra naslednjega leta lahko že prisluhnili prvemu bitju zvona, ki se je raztezal navzgor proti hribu Kakušu in navzdol v dolino Drage. Leta 1954, ob koncu Marijinega leta, je končno potekala slovesna posvetitev cerkve, ki jo je spremljala velika udeležba ljudstva. Slovesnost je vodil takratni tržaški škof Anton Santin. Leto zatem so v cerkev postavili oltar, leta 1960 pa je bil blagoslov pokopališča, ki

ga je zgradila občina Dolina. Znani primorski slikar Tone Kralj, ki je poslikal kar nekaj cerkva na Tržaškem, je obogatil tudi notranjost cerkvice na Pesku: njegove so namreč

slike in križev pot. Ob končani poslikavi cerkve je septembra leta 1965 potekala slovesnost.

Leta 1979 so domačini obhajali že petindvajseto oblet-

Kratke

Sprejem goriških ustanov pri županu Brulcu

V sredo, 15. t.m., se je novogoriški župan Mirko Brulc srečal s predstavniki Sveta slovenskih organizacij, Zveze slovenske ka-

toliške prosvete, Kulturnega centra Lojze Bratuž, Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, Goriške Mohorjeve družbe, Slovenske kulturno gospodarske zveze, Zveze slovenskih kulturnih društev in Kulturnega doma Gorica. Župan Brulc, ki je na svojih javnih nastopih v zadnjem letu že večkrat poudaril pomemben delež zamejskih Slovencev pri presejanju meja in čezmejnem sodelovanju, se je zastopnikom naših organizacij in ustanov tokrat še posebno zahvalil, saj je bilo leto, ki se izteka, za vso Goriško izredno pomembno in zgodovinsko. Pohvalil je nelahko vlogo župana Vittoria Brancatija, ki pa je za sožitje med prebivalci sosednjih mest na meji naredil več kot njegov predhodnik. Predsednik SSO za Goriško Janez Povše se je Brulcu zahvalil, da smo Slovenci v goriškem prostoru zaživel kot še nikoli, pa tudi zato, ker je zelo pogosto prisoten na slovenskih prireditvah v Gorici. Drugi naši predstavniki so poudarili nujno po tesnejšem sodelovanju, pa tudi objektivne težave zlasti na področju našega šolstva in zaradi neizvajanja zaščitnega zakona 38/2001. Skupni so si bili, da bi bilo treba bolj vključiti v čezmejno sodelovanje tudi italijanske someščane, kar pa ni vedno lahko zaradi njihovega nepoznavanja našega jezika. Podčrtano je tudi bilo, kar je povedal Igor Komel in s čimer se je Brulc vidno strinjal, in sicer, da sodijo kulturna prizadevanja zamejskih Slovencev v kulturno dediščino slovenskega naroda.

Villa Russiz ponuja najboljša vina iz naše Dežele

Katerih je sto najboljših vin v Italiji?

Mesečnik Gentelman je primerjal razna točkovanja najvažnejših italijanskih vodnikov vin, s tem da je izenačil različne vzorce raznih klasifikacij. Izkazalo se je, da je Podjetje Villa Russiz prvo med podjetji Furlanije-Julijske krajine. Villa Russiz je bila deležna tega priznanja zaradi vina Chardonnay Grafin de La Tour 2002, pravi biser vinogradnika Giannija Menottija. Prvo mesto med stotimi pa si je zaslužilo vino iz Umbrije, in sicer Sacrantino di Montefalco di Caprai. Lestvica stohit, med katerimi so prisotna še tri vina iz naše Dežele (Montsclapade 2001 Doriga, Terre Alte 2002 Livia Felluge in Tal Luc Lisa Nerisa), je nastala po zaslugi združitve preferenčnih glasov petih vodnikov vin, ki so jih izdali Gambero Rosso Slow Food, Ais (zveza italijanskih someljejev), Luigi Veronelli, Luca Maroni in Espresso.

Kakovost italijanske ponudbe proti nizkim cenam tujih uvozov

"Finančne zmogljivosti so vedno manjše, zato si moramo zavijati rokave in se sami rešiti iz te zagate, kajti na državne prispevke se ne moremo več zanesti". S temi besedami je Predsednik Trgovinske zbornice Emilio Sgarlata začel tiskovno konferenco, ki so jo organizirali Združenje trgovcev, goriška Občina in Fundacija goriške hranilnice z namenom, da predstavijo raznorazne božične ponudbe, ki bodo potekale do 8. januarja. Sgarlata je nato poudaril, da premore letos sklad Gorica le pet milijonov evrov, medtem ko jih je prejšnja leta imel na razpolago petnajst. Rešitev te katastrofalne ekonomske situacije predstavlja le ovrednotenje italijanske proizvodnje, in sicer reklamizacija njene kvalitete in kakovosti. Gorica se bo tako zavzela, da privleče čim večje število ljudi in kupcev. Med raznimi pobudami naj omenimo božične stojnice, ki bodo letos, na vprašanje samih trgovcev, še bolj številne. Stojnice bodo postavljene na korzu Italija in korzu Verdi, na Travniku, v Raštelu in nasploh po vsem mestnem središču. Letos bodo tudi prvič postavili žive jaslice, za katere bodo, kot tudi za stojnice, poskrbeli združenje ADO, mladinski urad Punto giovani, združenje MOST, klub Amici Borgo Antico ter seveda ASCOM. Kot je povedal občinski svetovalec za kulturo Claudio Cressati, je program ponudb zares pester in zanimiv, tako da bo božično vzdušje čim bolj veselo in občuteno. Vse, kar se tiče programa, lahko dobite na goriški spletni strani, ki so jo ob priložnosti obogatili z nekaterimi novimi vsebinami glede privlačnosti mesta in njegovih zanimivosti. Ob koncu je odbornik Cressati še omenil silvestrovanje na Travniku, kjer bodo praznik obogatili glasba v živo, razne enogastronske ponudbe in polnočni ognjemeti. Ob vsem tem pa še nekaj presenečenj...

Prenesen koncert Barve Sredozemlja

Slovenski center za glasbeno vzgojo Emil Komel, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov sporočajo, da je simfonični koncert Barve Sredozemlja, najavljen za 10. januarja, prenesen na 6. januar. S skladbami Ravela in Stravinskega bodo ob 20.30 v Kulturnem centru Bratuž nastopili Orkester Arsatelier, pianist Miran Devetak, mezzosopran Romina Basso, bas baritor Eugenio Leggiadri Gallani. Dirigent: Marco Feruglio.

Gojenec SCGV Komel odlikovan na pokrajini
Joahim Nanut najboljši
v teoriji in solfeggio

Foto DPD

Šestnajstletni violinist in gojenec SCGV Emil Komel Joahim Nanut je v torek, 14. t.m., v dvorani pokrajinskega odbora prejel stipendijo Elio Corolli, ki jo vsako leto podeljuje glasbeno združenje iz Fare. Kot je povedal ravnatelj šole v Fari, je bil Corolli ustanovitelj in član omenjene šole ter goreč spodbujevalec glasbene kulture pri nas. V njegov spomin se podeljuje nagrada gojencu iz goriške pokrajine, ki opravi z najvišjo oceno izpit teorije in solfeggia na konservatoriju. Za šolsko leto 2003-04 je to prav

Joahim, ki je 2. julija letos na Tartiniju prejel 10/10. Njegov mentor za teorijo je bil Luigino Pistore, profesor violine pa je Jurij Križnič. Na krajši torkovi svečanosti je obetavnemu mlademu glasbeniku podelila stipendijo odbornica za kulturo Roberta Demartin, prisoten pa je bil tudi podpredsednik Franco Sturzi, ki je sicer poudaril težave zaradi reforme glasbenega šolstva v Italiji, obenem pa zagotovil pozornost javne uprave številnim goriškim glasbenim šolam. Joahimu in družini, ki ga na tej poti podpira, iskreno čestitamo!

**ZAVESE IN
POSTELJNINA**

Branko Ambrosi

GORICA - PIAZZA MUNICIPIO 4
tel. 0481 31890

Semolič Silvano

GORICA - Ul. Kugy 28, pri mejnem prehodu Rožna Dolina
tel. 0481 550589 / delovni čas: non stop 8.30 19.30

Pekarna - Slaščičarna

Viatori

GORICA - tel. 0481 520905

TRGOVINA JESTVIN

**Maraž
Škarabot**

GORICA - Placuta 13
Tel. 0481 531777

KOMAU LI S.r.l.

VOŠČI VSEM KLIENTOM VESEL BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO 2005

GORICA, Ul. Don Bosco 169, tel. 0481 533093

FIEGL

OSLAVJE - zaselek Lenzuolo Bianco 1
tel. 0481 547103, 0481 31072
www.fieglvini.com
e-mail: info@fieglvini.com

Gostilna

Rubijski grad

RUBIJE

SOVODNJE OB SOČI
Ul. Diaz 5
tel. 0481 882034

budin

TISKARNA

34170 GORICA - Ul. Gregorčič, 23
Tel. 0481 522 907 - www.tipografiabudin.it

KATOLIŠKA KNJIGARNA

• knjige in revije • vse za šolo in pisarno
• razne vrste papirja - sakralni predmeti, sveče • darila • plošče, kasete • igrače

GORICA - Travnik 25, tel. 0481 531407

Urnar - zlatarna

Šuligoj

GORICA - Ul. Carducci 49, tel. 0481 535657

KONFEKCIJE

DARIA PODVERŠIČ

vošči vesel Božič in srečno Novo leto

POLEG OBIČAJNE PONUDBE DOBITE TUDI
VELIKO IZBIRO ELEGANTNEJŠE KONFEKCIJE

GORICA - Ul. Seminario 10, 0481 533592

HUMAR

IZBRANA BRIŠKA VINA

kmetija HUMAR
Marcello in Marino s.s.

ŠTEVERJAN, Valerišče 2,
tel. in fax 0481 884094

**BAR
PRINCIPE**

Veseli Božič in srečno
Novo leto 2005

GORICA, Korzo Verdi 1

tiskarna

grafica goriziana s.a.s.

ul. a. gregorčič 18 - 34170 gorica
tel. 0481.22116 - fax 0481.22079
info@graficagoriziana.com
www.graficagoriziana.com

*Specializirana veletrgovina
... z odličnimi mesečnimi
ponodbami.
Velika izbira
biološke hrane.
Pričakujemo vas
v Mošu pri Gorici.*

**OB PONEDELJKIH
ODPRTO DOPOLDNE.**

VSE ZA ŠPORT

K2SPORT

RAŠTEL 19, 12, 8 - Tel. 0481/531884

**GEOX
SHOP**

UL. OBERDAN 7

O B U T V E

KOSIČ

GORICA

RAŠTEL 7 - Tel. 0481/535162

KIDS

UL. OBERDAN 9 - Tel. 0481/30248

**GOSTILNA
PODVERŠIČ**

1953 - 2004

 GORICA, ul. Brigata Pavia 61
tel. 0481 530518

**Gostilna
«FRANC»**

Pri Francetu

Pristna domača kuhinja

 Zaprto ob nedeljah
in ponedeljkih

SOVODNJE OB SOČI - Prvomajska 86, tel. 0481 882038

**GOSTILNA
KORŠIČ**

Zaprto ob torkih in sredah

ŠTEVERJAN - Sovenca 7, tel. 0481 884248

HOTEL - RESTAVRACIJA
NANUT

Hotel vedno odprt, restavracija zaprta ob sobotah in nedeljah

ŠTANDREŽ - Ul. Trieste 118, tel. 0481 21168

**GOSTILNA
VID PRIMOŽIČ**

zaprto ob petkih

 GORICA - Drevored 20. septembra 134
tel. 0481 82117, fax 0481 548864

Mehanični pripor

Daniela Puia d.o.o.

Goriška cesta 54

5270 AJDOVŠČINA, SLOVENIJA

tel. 00386 5 336 1238, fax 00386 5 368 1526

e-mail dadapapu@volja.net

 Želimo vam
vesel Božič in
srečno 2005!

 Domača zelenjava, sadje in dišave!
Zaprto v ponedeljek in torek

VRH SV. MIHAELA 48 (Sovodnje ob Soči), tel. 0481 882005, 0481 882488

34170 GORICA

Korzo Italija 63

tel. 0481 82166

fax 0481 31658

E-mail: info@eurodiplomahotel.it

www.eurodiplomahotel.it

 Vesel Božič in
srečno Novo
leto želi vsem
prijateljem in
poslovnim
partnerjem

 DRUŽINA
LEVSTIK

**GOSTILNA
PAOLA**

Sonja Ščukovt

 želi vesele božične in
novoletne praznike!

 ŠTANDREŽ - Ul. Monte
Sabotino 20, tel. 0481 523134

Emilio Povšič

 GORICA - Tržaška ul. 261,
tel. 0481 21193

**PHOTO
LABORATORIO**

 PHOTO LABORATORIO
lastnik: Carlo Sclauzero

 34170 GORICA - Ul. Locchi 2
tel. 0481 535165

Il bottone

Nadja Sošol

 VELIKA IZBIRA SPODNJEGA
PERILA, NOGAVIC IN PIŽAM

 GORICA - Travnik 26,
tel. 0481 33587

Dve srečanja v pokrajinski palači o zakonu 482. Odprtje okenca za slovenski in furlanski jezik

Pokrajinska uprava za manjšine

Goriška pokrajinska uprava je "v režiji" odbornika Marka Marinčiča priredila dve zanimivi srečanja, na katerih je ob petletnici zakona 482 iz leta 1999 postavila pod drobnogled zaščito manjšinskih skupnosti na njenem ozemlju.

Na prvem srečanju v petek, 10. t.m., je imel uvodni govor predsednik uprave Giorgio Brandolin. Poudaril je, da njegova uprava dosledno izvaja zakon 482, da je marsikaj že dosegla, da so pa žal spremenili kriterije za dodeljevanje sredstev, zaradi česar v prihodnje verjetno ne bo mogoče doseči vsega, kar bi sicer lahko. Spregovoril je tudi poddirektor Srednjeevropske pobude Milan Predan ob desetletnici izdaje dokumenta-konvencije o zaščiti manjšin in predstavil knjigo, ki jo je SEP ob

tej priložnosti izdala. Orisal je vlogo, delovanje in projekte te regionalne povezave, ki združuje 17 članic, in še zlasti njena prizadevanja za varstvo manjšin. Bojan Brezigar kot predsednik EBLUL-a in odličen poznavalec evropskih manjšin se je navezal na študijo južnotrileškega prof. Cristopha Pana, iz katere - med drugim - izhaja, da je Italija med državami, ki najbolj skrbijo za manjšine, na drugem mestu. Dejstvo pa je, da obstaja - v Italiji bolj kot v katerikoli drugi državi - velik razkorak med zakonodajo in stvarnostjo: zakonska določila sicer obstajajo, se pa ne izvajajo dosledno. Dovolj je, da pomislimo na naš zakon 38/2001!

V sredo, 15. t.m., je bilo na provinci pravo praznično srečanje, saj so v prisotnosti številnih zastopnikov oblasti, med njimi

Foto DPD

generalnega konzula RS v Trstu Jožeta Šušmelja, v pritličju palače na Korzu odprli urad s slovensko in furlansko prevajalko. Ana Magajna in Isa Dorigo sta odslej v takoj dosegljivem in vidnem prostoru na razpolago občanom, ki želijo v stiku z javno upravo uporabljati svoj jezik. Po svečanosti je bila v dvorani pokrajinskega sveta predstavitev knjige prof. Danieleja Bonamoreja o zakonu 482; navzoči so se lahko posluževali slušalk in spremljali posvet vsak v svojem jeziku. Posebno zadovoljen je bil odbornik Marinčič, saj je pokrajinska uprava toliko zrela, da bo breme za prevajalski urad v prihodnje prevzela pokrajina sama. Upravi je čestital občinski odbornik Damijan Terpin. Bonamore je ugotavljal, da je bil zakon sprejet več kot pol stoletja po ustavi, čeprav ta

v 6. členu jasno narekuje zaščito manjšin. Orisal je nekaj pomankljivosti zakonov 482 in 38, še zlasti glede jezika in solstva. Vseeno pa želi njegova knjiga spodbujati k zaupanju. Manjšine imajo namreč možnost in pravico zahtevati ureničevanje zakonov. Rezultati se bodo pokazali. Spregovoril je tudi Dimitrij Volčič in podčrtal, kako se politika pač bje z etničnimi in moralnimi načeli ter pravnimi normami, kar je razvidno tudi v kompromisih, ki so bili sklenjeni pri sprejemanju zaščitnih zakonov. Kljub vsemu pa sta zakona, taka, kakršna pač sta, le privedla do pomembnih pridobitev za našo in druge manjšinske skupnosti. Sedaj je pomembno, da se teh pridobitev občani redno in dosledno poslužujemo.

DD

Foto Bumbaca

Na novem skupnem goriškem trgu

Prazničen prižig lučk na skupnem trgu

Kljub surovemu mrazu je v ponedeljek, 13. t.m., na skupnem goriškem trgu, ki še nima skupnega imena, marsikdo podoživel občutke, ki jih je imel na vigilijo vstopa Slovenije v EU. Dve skupnosti sta na istem prostoru praznično prižgali luči na mogočni cedri, ki se bohotno dviga ob meji.

Slovesnost so s pesmijo olepšali otroški pevski zbor osnovne šole M. Strukelj pod vodstvom Eleonore Ipavec, otroški zbor Madonna della Misericordia iz Campagnuzze pod vodstvom Caterine Piccolo in MePZ Lojze Bratuž pod vodstvom Bogdana Kralja (na sliki); igral je tudi pihalni orkester Vogrsko pod vodstvom Tomaža Škamperleta. Nogovoriški župan Mirko Brulc je izrazil svoj ponos nad tem, kar se je zgodilo na trgu v zadnjih osmih mesecih, od 1. maja do najrazličnejših drugih prireditvev. Imamo še veliko skupnih projektov, je dejal, ki vežejo tri sosednje občine. Kmalu bo izšla publikacija, postavljen bo muzej o meji. Koordinirano je kulturno snovanje, skupen je gledališki in koncert-

Foto DPD

ni abonma. Na tem prostoru želimo v prihodnje živeti bolj in lepše, je poudaril. Izrecno se je zahvalil slovenski narodni skupnosti v Italiji, "ki je naredila veliko, da lahko danes tu govorimo slovensko in italijansko." Na koncu je zaželel, da bi v prihodnje slovenski in italijanski otroci zapeli skupaj, ne pa vsak na svoji strani meje. Tudi goriški župan Brancati se je rad spomnil "zahtevnega, a razburljivega leta", ki se izteka.

Prvi maj je namreč prinesel naše območje na svetovno pozornost. Posredovali smo jasen namen presegati stare spore in željo, da bi skupaj gradili prihodnost prijateljstva in sodelovanja. Leto, ki je pred nami, mora biti še pomembnejše. Zato, je rekel, preden sta z Brulcem pritisnila na stikalo, "naj te lučke razsvetlijo naš um in srce, da bi presegli še zadnje pregrade!"

DD

Maxi

**MARKET
S. ANDREA**

ŠTANDREŽ, Ul. San Michele 184

Maxi

 PRODAJA IN
POPRAVILA KOLES

ELIA ČUK S.N.C.

CEFARIN R. & SAKSIDA A.

 GORICA - Trg Cavour 9
tel. 0481 535019

IZDELKI IZ KOVANEGA ŽELEZA - VRATA - OGRAJE

RADISLAV
LEOPOLI

GORICA - Ul. Brigata Pavia 46, tel. 0481 531941

 Vesel Božič in srečno
Novo leto želi

TRGOVINA

Meri Kosič

 Velika izbira torbic,
dežnikov in raznovrstnih
kvalitetnih izdelkov

GORICA - Raštel 23, tel. 0481 33790

RESTAVRACIJA IN PRENOČIŠČE **Vogrič**

vošči svojim
obiskovalcem
v zamejstvu
in matični
domovini
vesele
božične
praznike!

ŠTEVERJAN
Klanec 23
tel. 0481 884095
Zaprto ob torkih
in sredah

GOSTILNA SIRK

PRI LOVCU

SUBIDA - PLEŠIVO, tel. 0481 60531

INTERCONTINENTALE
ORGANIZZAZIONE
TURISMO

Turistična agencija IOT, ki že vrsto let sodeluje
z Novim glasom pri organizaciji potovanj,
vam želi

**VESELE PRAZNIKE IN DOBER ZAČETEK
NOVEGA LETA.**

Hkrati vas obveščamo, da smo pri agenciji IOT
vedno na razpolago za katerokoli željo.

AGENCIJA IOT - GORICA
TURISTIČNI URAD: ul. Oberdan 16, tel. 0481 533838,
fax 0481 531780
URAD ZA SKUPINSKA POTOVANJA: Korzo Verdi 22,
tel. 0481 530900, fax 0481 530169.

NARDIN VOJKO

ZASTOPNIK

ŠTANDREŽ - Ul. S. Michele 324, tel. 0481 21065, faks 0481 522410

KORSIC MITJA & C.

VRTNARJENJE, SADITEV IN OSKRBA VINOGRADOV

Jazbine 11 - Števerjan
Tel. 0481 390247 - Fax 0481 393021

IZDELKI IZ KOVANEGA
ŽELEZA IN ALUMINIJA

Tabaj F.lli s.n.c.

Miloš in Raimondo Tabaj

GORICA, Ul. Gregorčič 24,
tel. 0481 21514, fax 0481 21987

Lastna proizvodnja in prodaja bršičkih vin

vošči vesel Božič
in srečno
Novo leto 2005

GORICA - Ul. Duca d'Aosta 72, tel. 0481 81307

Praznično slavlje na Travniku in ob meji

Prišla je betlehemska lučka

V soboto, 18. t.m., so goriški verniki uradno sprejeli betlehemske lučke, ki je prišla z Dunaja. Tudi tokrat so ob dogodku igrali pomembno vlogo italijanski in slovenski skavti, ki se jih je zbralo nad 400. Ob 17. uri je bila slovesna maša v natrpano polni cerkvi sv. Ignacija na Travniku; ob koprskem škofu Metodu Pirihiu so sodelovali skavtski asistenti in nekaj drugih duhovnikov. Sledila je podelitev lučk ljudem, ki so se zbrali v lepem številu na trgu pred severno železniško postajo. Tam so prireditelji tudi

Foto Bumbaca

oblikovali primeren krajši program na temo Pridi k sebi.

Proslava ob 50-letnici društva F.B. Sedej

Praznik v Števerjanu

V nedeljo, 19. t.m., so števerjanci ponosno praznovali 50-letnico obnovljenega delovanja vaškega društva F.B. Sedej. V nabito polni dvorani so

predstavili publikacijo Kultur na pot in obudili spomin na bogato polstoletno delovanje, trden temelj za nadaljnji razvoj vasi.

BUIATTI MARIO

naprave za ogrevanje
in hlajenje,
vodna in
električna napeljava

Ul. Manzoni 19, ŠLOVRENC

ROMAN BAR

Robert in Nadja Cotič

...

vošči vsem vesel Božič in srečno Novo leto
GORICA - Travnik, vogal ul. Roma in ul. Oberdan

ERRE TRE

OPRAVLJAMO
VSA
ZIDARSKA
DELA
Z LASTNIMI
STROJI

SOVODNJE OB SOČI - Ul. N. Sauro 2/G, tel. 336 526199
e-mail: erretre23@libero.it

tiskarna

grafica goriziana s.a.s.

ul. a. gregorčič 18 - 34170 gorica
tel. 0481.22116 - fax 0481.22079
info@graficagoriziana.com
www.graficagoriziana.com

Obvestila

Gabrije/Vrh-Rupa/Peč. Polnočnica bo za vse štiri vasi na Peči; za Božič, 25.12.2004, bodo sv. maše ob 9. uri v Gabrijah, ob 10. uri v Rupi, ob 11. uri na Vrhu; 26.12.2004 pa ob 9. uri v Gabrijah, ob 10.30 na Vrhu, kjer bo po maši božičnica, ki jo organizirajo otroci mladinskega zbora Vrh sv. Mihaela.

Novi glas vabi na osemdnevno potovanje z avtobusom od 17. do vključno 24. maja 2005. Pot nas bo vodila po sledih sv. bratov Cirila in Metoda na Češko, Moravsko in Slovaško. Odhod iz Trsta in Gorice preko Gradca do Bratislave. Nato bomo obiskali glavno slovaško mesto Bratislavo, nato Brno, Velehrad z obiskom tudi v Mikulčicah in Starem mestu. Pot nas bo vodila tudi do glavnega moravskega mesta Brna, nato Olomouca in drugih zanimivosti. Končno bomo obiskali tudi Prago, kateri smo namenili dva dni obiska. Na poti domov bomo obiskali tudi Solnograd-Salzburg. Vpisovanje se začne po Novem letu, ko bo dokončno objavljen tudi celoten program potovanja.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško obvešča udeležence silvestrovanja v restavraciji Kompas v Vrtojbi, da bo 29. t.m. odpeljal avtobus iz Sovodenj ob 17.30 izpred cerkve in lekarne, nato s postanki v Štandrežu pri cerkvi, v Gorici pred gostilno Primožič in v Podgori. Začetek srečanja ob 18. uri.

Darovi

Za nova okna števerjanske cerkve: v spomin na pok. Bruno Prinčič družina Pittoli 150,00; v spomin na pok. Jožefa Pintarja njegova družina 100,00, druž. Pintar iz Solkana 100,00, druž. Simona Komjanca 50,00, druž. Aleša Komjanca 50,00, podjetje Terpin 100,00; N.N. 50,00; v spomin na pok. Stanota Fabjana druž. S. Komjanc 50,00; v zahvalo za uslišano prošnjo N.N. 50,00; v spomin na teto Edvino N.N. 50,00; Tončeva družina 40,00; N.N. 50,00; N.N. 50,00; N.N. 10,00; hčeri Marega 40,00; druž. Culot 100,00; v zahvalo za srečno trgatv druž. Aleša Komjanca 100,00, N.N. 50,00 ter N.N. 50,00 evrov.
Za Miklavževo darilo lačnim otrokom: Matija Corsi 20,00 evrov.
Za cerkveni pevski zbor iz Števerjana: v spomin na Jožefa Pintarja Zadruga Št. Florjan 50,00 evrov.
Za misijone: N.N. 30,00 evrov.
Za škofijsko gimnazijo v Vipavi:

namesto cvetja na grob pok. Marije in Anice daruje Štefka 100,00 evrov.

Za cerkev v Rupi: Milojka Ožbot 20,00; Lauretta Pizzo Ožbot 50,00 evro.

Za obnovitvena dela v cerkvi v Gabrijah: T. in D. v spomin na Frido 50,00 evrov.

Za cerkev na Peči: Luigi Stanzani 50,00; Nada Malič 20,00; Paulo in Iva Pavletič za cvetje 20,00 evrov.

Za cerkev v Rupi: M.K. iz Renč 5,00 evrov za cvetje.

Voščila

Župnijski pastoralni svet Gabrije/Vrh in Rupa/Peč z župnikom vred želi vsem župljanom in rojakom blagoslovljen Božič ter zdravo in uspehov polno leto 2005.

Cestitke

Za 50 let bogatega delovanja Slovenskemu katoliškemu prosvetnemu društvu Frančišek B. Sedej iskreno čestitamo. Svet slovenskih organizacij.

Veseli smo izrednega študijskega uspeha svoje sodelavke Irene Spazzapan. Iz srca ji čestitamo in ji želimo še naprej obilo zadoščenja. Vodstvo Mladinskega doma

Bratje in sestre skavtske organizacije iz Gorice se veselijo s svojo članico dr. Ireno Špacapan ob uspešno končanem študiju z odliko in ji želijo obilo uspeha v življenju.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje
(od 24. do 30. decembra 2004)

Radliska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvencami za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, od ponedeljka do petka, od 20. do 21. ure. Spored:

Petek, 24. decembra (v studiu Andrej Baucon): Sveti večer ob glasbi in besedi. - Zanimivosti in obvestila.

Ponedeljek, 27. decembra (v studiu Andrej Baucon): Glasbeni lističi z Andrejem. - Zanimivosti in obvestila.

Torek, 28. decembra (v studiu Matjaž Pintar): Ali veste, da... glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 29. decembra (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Kdo so pastirji ob jaslicah? - Izbor melodij.

Četrtek, 30. decembra: Oddaja odpade zaradi prenosa košarske tekme.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

vabi na

NASTOPAJO:

- Mladinski zbor E. Komel Gorica,
- Moški zbor M. Filej
- Mešani cerkveni zbor Solkan
- Moški zbor Šmaver

Stolna cerkev

nedelja, 26. decembra 2004, ob 15. uri

Lo Scrigno

zlatarna, urarna,
srebrnina

GORICA - Ul. Arcivescovado 3-7
tel. - fax 0481 534633

PAOLO
TOSELLI
& C. s.n.c.

računalniki, prenosni in hišni
telefoni, analogni in digitalni
kopirni stroji

tehnični servis - tel. 0481 32772
GORICA - Korzo Verdi 81,
tel. 0481 531621 r.a.,
fax 0481 534959
www.tosellinet.it - e-mail info@toselli.it

Tone Kralj, Triptih, cerkev sv. Silvestra in Mavra v Pevni

BETLEHEMSKI
ROMAR

Odšel na pot bom,
romar betlehemski,
na božjo pot
do Kristusa otroka
z bremenom solz
in prošanj in slabosti,
da k jaslim položi
ga trudna roka.

In ko Marija v hlevce
me povabi,
pred Jezusa poklekнем,
ga zahvalim,
da se je mene, romarja,
usmilil.
Ob Njem izmučeno
srce prekaltim.

Sijaj božični
v mojo dušo sveti,
da vsa žari od sreče
nepoznane.
Sam Jezus, dete,
zanjo ga prižgal je,
da lahna ko perut
k svetosti ustane.

1990

Ljubka Šorli

SONET, PODALJŠAN
V MESEČINO

V naš del otoka sneg
ne mara pasti -
morda je čul o tropi
morskih psov...-
zato ne ve,
da lunin zlat obraz
na Sveto noč
nasmehne se valovom.

Potem smehljaj
postane mesečina,
svetilka zime z žarki-biseri.
In v njeni sredi
se iskri spomin
na Božje detece,
spomin-resnica.

In vsako leto
izročim valovom
želje božične za prijatelje:
pri detetu naj vsak
občuti srečo!

Nikjer drugje je ni
za celo večnost.
Valovi pridejo
do vseh bregov,
ne moti jih nasip
ne ščitna mreža.

Nikdar ne zmanjka
v jaslih blagoslov.
Le grudnovca ni
na obisk pri nas.
Ga moti revni
hlevček detetov?
Naj v mir zazre se
v luninem obrazu.

Vladimir Kos

Pesnik luči in upanja

Božič v pesmih Lada Piščanca

Božična skrivnost je navdihnila številne slovenske besedne ustvarjalce. Besedil, ubranih na božično motiviko, je toliko, da so komajda pregledna. Pravkar je pri založbi Družina izšel nov izbor z naslovom **Naš božič** (pripravil Jože Zadravec), "mogočna freska slovenskega božičnega utripa nekoč in danes", kakor je zapisano v katalogu, "pesmi in odlomki iz proznih del naših znanih in manj znanih pesnikov in pisateljev doma, v zamejstvu in izseljenstvu". Mednje sodi tudi Lado Piščanc (1914-1944), ki se ga letos spominjamo predvsem zaradi 90-letnice rojstva in 60-letnice smrti.

V Trstu rojeni in veščel na Goriškem živeči duhovnik, čigar tragična usoda je znana zlasti na Primorskem, saj je bil decembra leta 1944 žrtev zločinskega napada v Cerknem, je bil čuteča pesniška duša, velik ljubitelj božjega stvarstva, navdušen za umetnost ter za vse dobro in lepo. Pesniti je začel že v srednješolskih letih. Sam je pripravil zbirko svojih pesmi in jo naslovil **Pesmi zelene pomladi**, toda izšla je šele po njegovi smrti leta 1950. V njej sta še cikel **Lepa Vida** in enajst med vojno napisanih pesmi. Zbirko je leta 1995 ponatisnila Goriška Mohorjeva družba. Če izvzamemo članek, ki ga je po pesnikovi smrti objavil Tine Debeljak v Slovenčevem koledarju 1945, in kratko ter površno omembo v sedmi knjigi **Zgodo-**

vine slovenskega slovstva (1971), je bil Piščanc v matični domovini zamočan do leta 1991, ko je bilo v antologijo **Jutro pozabljenih** (Mohorjeva družba v Celju) vključenih devet njegovih pesmi. V zamejstvu je poleg uvoda k objavi Piščančevega dnevnika (V Mladiki

JEZUŠČKOVA LUČKA

Nocoj
prišel je v tih domok moj
sam Jezušček.

Potem
sva tiho šla tja v Betlehem,
tja k jaslicam.

In tam
mi lučko je prižgal On
sam,
On, Jezušček.

"In zdaj",
mi rekel je, "se z njo igray,
z njo, z lučico".

In ko
igrala sem se z lučko to,
o, čujte vsi:

1978-79) in poleg gesla v Primorskem slovenskem biografskem leksikonu izšel še romansirani pesnikov življenjepis z naslovom **Pesnik zelene pomladi** (GMD 1987). Napisala ga je njegova sestra, pisateljica Zora Piščanc.

V zbirki **Pesmi zelene pomladi**

v srce
mi svetla lučka padla je,
v srce moje.

Gori
mi zdaj srce, močno gori
za Jezuščka,
gori
mi zdaj srce za vse ljudi,
o čuj, za vse.

Prižgi,
o, Dete, v srcih vseh ljudi,
to svetlo luč;

in daj,
da jim ne ugasne vekomaj,
o Dete, daj!

Lado Piščanc

objavljene predbožične in božične pesmi so veren odraz časa, v katerih so nastale. Pesnik npr. razmišlja, kako njegova družina, ki je bila pod fašistično diktaturo prisiljena živeti daleč od doma, preživlja božične dni v tujini, kjer "ni mraza, ni belih cest, ni zlatih zvezd, ni znane-ga daleč obraza"

(Pismo). Razmišlja o svojem pričakovanju Betlehema (**Advent**), o adventnih nočeh, ko "Marija hiti čez gore zasnežene", ko z večno LUČJO gre k nam (**Adventne noči I, II**) pa o otroškem pričakovanju v adventnem času (**O ovčkah in Jezuščkovi haljici**). Najbolj izrazite so tri pesmi iz zadnjega sklopa **Poslednji akordi**. Nastale so v vojnem času in so polne grenkobe in groze, klic trpečega človeka in človeštva, prošnja, naj Dete "betlehemske mir nam v srca troši", naj jaslice, skrivnosti polne, posvetijo "v noč, v vihar sveta" in v bolne duše, naj jih ogrejejo, saj "vsem ljudem sedaj hudo je mraz". V pesmi **Jezuščkova lučka** se deklica pogovarja z Detetom. Hvaležna mu je, da ji je svojo lučko prižgal ljubezen do njega in do vseh ljudi, prosi pa ga tudi, da bi to svetlo luč prižgal v srcih vseh ljudi. Simbolika luči je ena od stalnic v Piščančevi poeziji.

Ta kratki zapis naj ne bi bil samo uvod v objavljeno pesem, ampak tudi povabilo k ponovnemu branju našega pesnika.

Ladjka Bratuž

PRIČAKOVANI
Sredi noči
je drobno trkalo
na vrata.

Na pragu
otroček,
bos,
v tkanini beli
do kolen,
se je nasmehnil,
rekel:
smem?

Saj me ne
zebe,
ni me strah,
a če so jaslice
pri hiši,
če so pastirci
tu se zbrali,
bi legel k njim
na mehki
mah.
In ko bi se
nagnila noč,
bi me Marija
spet nosila
na ljubljenskih
rokah.

Sijala
v jaslicah
je luč
in res
je legel vanje
in nagnil
glavico,
zaspal,
ves čas
se blaženo
na smeh
držal.

Saj,
kar je zdaj,
to bo minilo,
kar Oče
sklenil,
vse
se dopolnilo.

Se zlit
v noč je
blaženi
nasmeh
in se za hip
ustavil
na Zemlji,
pri ljudeh.

Bruna Pertot

V PRIČAKOVANJU

V zaupljivem
pojočem
pričakovanju
skrivnostnega
Razodetja
me bo
hrepenenje
poneslo
v pravljico
deželo vonjav,
kjer so sanje
večje
od stvarnosti
in upi
svetlejši
od spoznanja.

Ivan Tavčar

**ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV**

želi blagoslovljen
Božič in srečno Novo
leto 2005 cerkvenim
pevcem, pevovodjem,
organistom in
vsem ljubiteljem
zborovskega petja

kinemax

moj kino

www.kinemax.it

Pridiga s poanto

Megličasto jutro se je razlilo nad ravnino in za pogorjem je bilo slutiti nov decembrski dan. Obrisi vrhov nad prebujajočo se vasico so se jasnili v prosojni svetlobi zadnje adventne nedelje. Sonce se je obredno slovesno dvigalo izza gora in stopicljalo v zadnji gorski paradiz, v zadnjo tišino izteka-jočega se leta.

Za župnika Matevža ni bilo vse tako idilično, kot bi ob zgodnjem adventnem jutru sodil priložnostni obiskovalec ali popotnik, ki bi se mudil med temni planinami. Matevž je svoje okolje dojemal in presojal zelo stvarno: bilo mu je izredno težko, ko je z grenko- bo v srcu ugotavljal, kako se čreda njegovih ovčic iz leta v leto manjša. Starejši umirajo, srednja generacija odhaja, mladi so vse bolj mlačni. In vendar se je še vedno veliko žuljavih in grčavih rok na večer sklepalo v molitev, druge, starike in okostenele, pa so iz zapečka žugale razigranim otročjem in mladim. Pa ne zaradi pretiranega kričanja ali ker bi bile koga zalotile med tresenjem sosedove hruške ali lučanjem kamnov v šolska okna, ampak ker so neutrudno navijali zvoneče simfonije na svojih mobilnih telefončkih. Da, tudi v to mirno vasico se je naselila ta divja golazen 21. stoletja!

Večina kmetov je sicer ostajala trdna: gozd in gora sta jih utrdila, senožet utrudila, do onemoglosti so se zarijali v razgone in ozare, skrbeli za panje, sejali, pleli, kosili in želi, da bi - v poklon stoletni delavnosti svojih očetov, dedov in pradedov - iz polj, sadovnjakov in panjev pekli kruh, tiskali žganje, srkali med. Prvinska nagonskost in čutenje zemlje sta se prepletala z vdanostjo Njemu, ki jim je nakanjal noči in dneve, poletja in zime, sonce in sneg, roso in sušo, zadnja leta pa največkrat nevihte, nalive in dež. Vetrove in viharje, ki so lomili stoletna debla smrek, so sprejemali s prav tako uporno ponižnostjo kot hlad poletnih zvezdnatih noči. Živeli so v skladu z naravo in z Njim.

Matevževa fara je šela okrog dvesto ovčic, od teh pa jih je kar nekaj vse bolj uhajalo iz staje in se zapletalo v goščavje greha in zablod, ki se jim danes pravi alkohol, divja vožnja, denar in potrošništvo. Nekateri so se zgubili na vsakdanji poti v tovarne, drugi so posedali v gostilni ob šilcu žganja, kozarcu vina ali bokalu piva, tretji so otopeli pred domačimi televizorji.

Zato Matevž včasih res ni več vedel, kako spregovoriti svojim faranom. Tudi njihovi ve-

čeri so postajali drugačni. Televizor namesto molitve, televizijski dnevnik namesto pogovora... Saj ni, da bi idealiziral... Tudi njihovi očetje niso imeli časa za pogovor: trdi so bili in raskavi, vsi zemeljski od utrujenosti, vsi skrivenčeni od dela, a v cerkev so prihajali. Z nekim težko prikritim pričakovanjem, z neko hvaležno radostjo, z roboto izkušnostjo hrasta, ki ga še najhujši vihar ni mogel treščiti ob tla. Zaupali so Vanj.

V novodobne zemljake, ki so opuščali zemljo in hiteli po zaslužek v dolino, pa se je naselil dvom, vanje se je vgnezdila zavist. Nekateri so garali ne več samo zaradi preživetja, temveč so si ustvarili še turistično kmetijo, zato je bilo dela še in še. Vsak dan več, posebno v času poletnih dopustov ter pozimi okrog novega leta. Garali so ne samo za nov traktor in kosilnico, marveč za nov avtomobil, za mobilni... V cerkev so prihajali samo še o pogrebih in velikih praznikih.

Kako pridigati na zadnjo adventno nedeljo v takem času? Ta misel je Matevža razjedala že od zgodnjega jutra, ko se je zagnal v nov dan. Kako posredovati evangelijsko misel in obenem pritegniti pozornost mlačnih faranov, raztresenih otrok in nestrpnih gospodinj? Ozrl se je na Križanega v predpogledu in se potopil v tihi pogovor z njim. Iz starčevskega spomina so se začele vračati podobe nekdanjosti in dolgoletne, že pozabljene izkušnje...

Ko je v zvoniku odbila deveta, si je nadel mašni plašč in v spremstvu dveh strežnikov, Poličevega Domna in Skodlarjevega Andreja, stopil pred oltar. Maševal je z običajno natančnostjo, brez posebnega navdušenja. Nastopil je čas pridige in pogled mu je spaval po cerkvi tja do vrat. Obrazi so se mu zdeli brezizrazni, oči ugasle, telesa lesena, kot da bi iz cerkvenega poda pognali kipi. Saj se ne splača! Tedaj so se odprla cerkvena vrata in v hladnost cerkvene ladje so odjeknili zamudniški koraki. Moški in ženska srednjih let, tujca, lepo nedeljsko oblečena: ni ju poznal,

vendar ga je novost prevzela in razvnela, da se je prepustil bruhrniti na dan. Skozi okna se je razlila zlata

Mira Ličen Krmpotič, Materinstvo

svoji govorniški spretnosti, ki je zadnje čase nekam poniknila, a je na zadnjo adventno nedeljo kot neusahljiv vrec

svetloba nedeljskega jutra in ogrela ledeni hlad cerkvene notranjščine, a še bolj so se ogrevala telesa in otajali so se

pogledi zbranih faranov, ki so se radovedno vpraševali, od kod župnikov prenovljeni zagon. Zgodbe in doživljaji so se jagode rožnega venca odžebravali v njegovih besedah skozi ves nedeljski obred.

„Da, dragi farani, danes marsikje ni več prostora za Boga, za njegove upodobitve in simbole! Včasih je v naših domovih bil lepo urejen Bogov kot, danes pa tudi ta navada izginja. Spomnim se, da so pred leti ob smrti neke žene k meni prišli njeni otroci in mi po pogrebu prav vljudno ponudili vse njene svete podobe in križ, češ vam bo to gotovo bolj prav prišlo kot nam...“

Matevž se je teatralično ustopil in zamahnil z rokami, se premaknil proti desni, se zazrl proti Križanemu ob stranskem oltarju in se nasmehnil: „Ja, ni kaj reči, zelo eleganten način, da bi se znebili svetih podob in krščanskih simbolov...!“ Nato je za hip umolknil, nagubal čelo in se ozrl k vratom, kjer je opazil dva igriva nasmeška. To ga je podžgalo, da je pogumno segel v malho svojih spominov in nadaljeval: „Da, spomnim se... ali slišal sem, ne vem pravzaprav kje, - oprostite, ker mi spomin peša - da je nekda prišel na obisk v kmečko hišo neki neotesanec, ki je nespoštljivo zaklel vpričo majhnega otroka. Ta pa je urno stopil na stol in iz Bogovega kota odnesel križ. Oče ga je glasno pokaral: 'Tinček, kam pa nosiš križ?' Mali se je takoj znašel: 'Očka, ljubi Bogec ne more prenašati takih besed. Sram ga je.' Vidite, ta otrok je razumel pomen spoštovanja svetih podob bolj kot sami odrasli.“

Matevž je s samozvestno iznajdljivostjo speljal pridigo in tudi ostali del maše je potekal bolj doživeto kot običajno. Zlata svetloba, ki je lila skozi cerkvena okna, je ogrevala ozračje in obrazi faranov so sevali neko tiho, hudomušno igrivost, ki se jim je vžgala ob anekdotah. Župnik Matevž je bil res dobro razpoložen, da je tudi ob oznanilih, ki jih je prebiral iz oznanilnega lista, natresel nekaj drobcev svoje duhovite modrosti.

Saj res, opozoriti mora na petarde! Spet se je usločil, pomagal si je z živahno kretnjo in s pogledom skušal zaman prikovati na oltar raztresene otroške oči, ki so begajoč skakale zdaj sem zdaj tja. „Otroci, prosim in opozarjam vas, da s petardami ne strašite starejših ženic in da jih ne vznemirjate vsaj v predbožičnem času. Ja, kar se pa mene tiče,“ se je gromko zasmejal župnik in spet zajel sapo, da je s krepkim glasom nadaljeval, „meni pa, otroci, kar lahko pokate in pokate okrog župnišča, ne boste me živcirali in mi ne boste prišli do živega... Ja, hm... hahaha, bil sem namreč v vojski, v artileriji...“ Ob teh besedah je na ustih starejših faranov zaigral nasmeš, otroške oči, ki jih je še nekaj trenutkov prej prešinjala radoživost, pa je zasenčilo razočaranje.

„Za Božič bo zornična maša v podružnični cerkvi ob sedmih, pri sv. Andreju pa kot običajno ob devetih. No, naslednjega dne, kot veste, praznujemo god mučenca svetega Štefana in pri nas se - kot marsikje - ob tem prazniku blagoslovijo konji. Vse vas lepo vabim, da karseda najbolje poskrbite za svoje kodrogrivce, da bodo naredili lepo figuro. No, včasih so pred blagoslovom dobro napojili kos kruha z žganjem in ga dali konjem, da so bili lepo mirni pred cerkvijo. Poskrbite, da bodo mirni in potešeni tudi za letošnji blagoslov! Nerodno bi pač bilo, ko bi iz razposajenosti koga brcnili ali da bi se divje rtili pred božjim hramom...“

Zadaj sta se neznanca le stežka zadrževala, da nista bruhrniti v smeh. Matevžev igralski talent in domiselnost sta ju presenetila in iz nedeljske maše ustvarila pravi dogodek. In ko sta se radovedno ozirala po cerkvi, sta tudi na obrazih vaščanov opazila tiho zadovoljstvo.

Nazadnje je župnik Matevž podelil blagoslov in pevcu so intonirali zadnjo pesem. Odleglo mu je.... Tudi danes so mu leta mladosti, ki jih je preživel v mrzličnih vajah in v pričakovanju, da ga sprejmejo na gledališko akademijo, prišla neznansko prav. S hvaležnostjo je pobožal razpelo na desni in smeje poškilil Križanemu: češ, Ti si pa že vedel, zakaj sem se tako dolgo zaganjal v tiste igralske sanje, čeprav nisem nikoli uspel!

Ljudje so se usuvali iz cerkvice. Neznanca sta se bila že zdavnaj izgubila v zlatem soncu decembrskega jutra. Pozlačeni topoli in smreke so dišali po obrednem pričakovanju Božiča.

Majda Artač Sturman

ARS

Združenje ARS, ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo z odličnimi razstavami naših umetnikov, Vam vošči vesele božične praznike, miru in dobrega v novem letu!

Želimo Vam vesel Božič in ob vstopu v leto 2005 veliko veselja, zdravja, uspehov in nadaljnega uresničevanja vaših želja!

Poklicno Združenje Svetovalcev za Delo

& Adriano PERIC
Martin DRUFOVKA

www.consulenzelavoro.it

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

želi včlanjenim društvom, pevskim zborom in organizacijam kakor tudi vsem, ki njeno delo podpirajo in spremljajo, duhovno bogat praznik Gospodovega rojstva in božji blagoslov v novem letu 2005.

Vsem svojim članom, prijateljem in bralcem voščijo srečen Božič in blagoslovljene praznike ter miru in uspehov polno novo leto 2005

...

**SLOVENSKA PROSVETA
DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV
MLADIKA**

Blagoslovljen in vesel Božič Vam želi

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

Kruh je kruh, je lepa beseda...

*Kruh je kruh,
je lepa beseda,
je kruh.
Hlebec na mizo
postavljen.*

*Kruh je kruh,
je pesem,
je vse.
Kruh je lepa,
je dobra beseda.*

Jurij Paljk

“Na to sliko sem naj-
bolj navezan, po-
meni mi največ!”
nam je v uredništvu zaupal zna-
ni slovenski izobraženec in jav-
ni delavec, ki si je z leti ustvaril

zelo kakovostno zbirko naših
slikarjev. S temi besedami je o
sliki Kruh (mešana tehnika) bo-
sanskega, a tudi našega, vrhun-
skega umetnika Safeta Zeca, ki
jo z veseljem objavljamo, pove-

dal ogromno, prav tako pa je po-
vedal veliko tudi o sebi in o tem,
kaj je, od kod prihaja, kaj se dan-
es nosi v srcu in seveda, kako in
po kakšnih načelih živi. Safeta Zeca imamo radi zato, ker je

naš, ker slika nas in naše vrednote,
ker si v današnjem razdrobljenem
in prehitrem svetu še upa slikati
svet edinih vrednot, ki trajajo in
presega vse čase, tudi naš čas in
našo družbo. Zato, ker slika kruh.

Je kruh danes še vrednota?

*Kruh na cesti. V začetku decembra 2004.
Ob 8. uri zjutraj leži kruh lepo na cesti.
Mimo hodimo ljudje. Dosti nas je v celem jutru:
zraven tržskega sodišča smo.
Potem začne deževati in kruh se namoči.
Ob 14. uri je kruh še vedno tam, na tleh.
Fotografiram ga iz več perspektiv, za spomin.
Pred veliko leti sem prvič videl odvrženi kruh na
tleh, v kasarni, ko sem bil vojak,
in takrat sem ga pobral.
Tokrat ga nisem pobral, sem ga pa fotografiral,
in ga pustil tam.*

Davorin Devetak

Poročilo FAO o lakoti v svetu za leto 2004 Lakota je sramota za vse človeštvo!

V Rimu so predstavili
novo poročilo organi-
zacije Združenih nara-
dov za prehrano FAO za leto
2004. Številke lačnih in sestranih
na svetu so naravnost blazne:
vsako leto umre od lakote pet
milijonov otrok, dvajset mi-
lijonov otrok se že rodi pod

jo povzroča slaba prehrana,
nam poročilo FAO nudi groz-
ljivo primerjavo: posledice
lakote povzročajo isti priman-
kljaj v produktivnosti, kakor
bi ga lahko povzročilo izgi-
notje države, kot so na primer
Združene države Amerike.
Ta situacija je še toliko bolj ab-
surdna, če pomislimo, da vsak

standardno težo, se pravi, da
so že rojeni podhranjeni, 852
milijonov ljudi pa je podh-
ranjenih.
“Ne smemo zgubljati časa” je
poudaril generalni sekretar
OZN Kofi Annan ob svetov-
nem vrhu o prehrani.
Vsak dan zaradi pomanjkanja
hrane umre kar 24.000 ljudi,
lakota je človeška katastrofa, ki
se približe dotika 800 milio-
nov oseb, od katerih je
300.000 otrok.
Poročilo FAO, ki nosi naslov
“Stanje prehranske negoto-
vosti v svetu” ponovno pred-
stavlja že znano alarmno
stanje, in sicer, da znaten del
svetovne populacije umira od
lakote. Namesto da bi se
zmanjšalo, se število oseb, ki
trpijo za lakoto, nenehno
veča, in to za štiri milijone lju-
di vsako leto.
Vse to ima seveda tudi eko-
nomske posledice.
Organizacija FAO se je letos pr-
vič odločila, da izračuna tudi
velikanske stroške, ki jih pri-
naša slabo prehranjevanje; po-
leg tega pa so predstavili tudi
nastale ekonomske izgube, ki
se bodo lahko samo večale, če
se ne bo v tem smislu takoj kaj
naredilo. Da bi imeli jasno
predstavo o dejanski škodi, ki

dolar, investiran v boj proti
lakoti, prinaša dobiček od pet
do dvajsetkrat toliko, v termi-
nih bodočega razvoja.
Ves trud, ki je bil do sedaj vlo-
žen v ta boj, je vsekakor izjem-
no pomanjkljiv in nezadosten,
da bi se doseglo cilj, ki si ga je
zadal svetovni vrh za preh-
ranjevanje v Rimu, leta 1996:
število mrtvih zaradi podh-
ranjenosti in lakote naj bi bilo
do leta 2015 razpolovljeno.
Edini žarek upanja, ki izstopa
iz poročila FAO, je dejstvo, da
je trideset držav, ki skupaj
štejejo polovico vsega prebi-
valstva dežel v razvoju, doka-
zalo, da je kak napredek pri
odpravljanju lakote le mogoč.
Uspelo je namreč zmanjšati
slabo prehranjevanje za pe-
tindvajset odstotkov v letih de-
vetdeset minulega stoletja.
Državi, ki sta dosegli najboljše
rezultate, sta Kitajska in Indija,
ki sta tako pripomogli k iz-
boljšanju svetovnih statistik.
Nekaj sprememb so zaznali tu-
di v subsaharski Afriki, vendar
so te vsekakor še premajhne.
Lakota je torej še vedno na
pohodu: grozljiva, strašna, za
vsakega revnega človeka kri-
vična, za vsakega bogatega člo-
veka sramota in nedostojna!

Meti

Komentar

Naš vsakdanji kruh

Ko sem bila še otrok in
sem, na primer, vrgla v
smeti košček nepojede-
nega kruha, me je mati okara-
la: “Ti mečeš stran kruh, otro-
ci v Afriki pa umirajo od lako-
te!”
Kot relativno inteligenten
otrok sem se upravičeno
spraševala, kako naj otrok v
Afriki dobi tisti košček kruha.
Odgovor je bil zelo preprost:
po pošti mu ga ne morem po-
slati.
Z leti sem razumela, da je to
bil le mamin lepi odnos do
vrednot in do sočloveka, kakor
me je hotela tudi opozoriti, da
je na svetu dosti prestranih.
No, že dobro.
Vzgojno sporočilo sem dojela.
To je vsekakor pomemben del
otrokov razvoja in tudi za-
me je bilo tako.
In zdaj?
Zdaj se zavedam, da lahko
mečem cela kosila v smeti, kaj-

ti otrok v Afriki bo tako ali
drugače na isti način lačen, se-
stradan.
Kaj pa če bi na loteriji dobila
ogromno vsoto denarja?
Gotovo bi si zaželela del svoje
sreče deliti z zares potrebnimi.
Tu pa se postavlja zanimivo
vprašanje: Kako bi lahko po-
magala? S pomočjo kake orga-
nizacije?
Ne bom metala vsega in vseh
v isti koš, a kdo mi lahko zago-
tovi, da bi moj prispevek zares
prišel do tistega sestranskega
otroka, ki se nam na raznih
slikah tako smili?
Najbrž nihče.
To je dilema današnjega časa,
a vendar sem prepričana, da se
tudi danes zmore veliko nare-
diti, kruh je namreč še vedno
vrednota, vsaj moral bi biti tu-
di nam, ki ga imamo v izo-
bilju, medtem ko nekateri zanj
niti ne vedo.

Metka Kuret

Vsem članicam in celotni manjšinski
skupnosti želimo vesel Božič
in uspešno Novo leto 2005 v prepričanju,
da bomo v duhu medsebojnega
sodelovanja tudi v prihodnje
učinkovito odgovarjali
na vedno nove izzive časa.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Slovenska skupnost je v teh prazničnih božičnih in
novoletnih dneh še posebej blizu Vam vsem,
dragi slovenski rojaki in rojakinje, ki se z nami trudite
in žrtvujete za to, da bi slovenska narodna zavest,
resnično demokratično prepričanje in vera v boljši
jutrišnji dan bili vedno bolj globoko zakoreninjeni
v srcih nas vseh. Sprejmite v tem duhu naša iskrena
voščila za srečen Božič in vse dobro v letu 2005.

SLOVENSKA SKUPNOST
Trst-Gorica-Videm

Štiri novosti pri Mladinski knjigi Knjižna bera, kakršne letos ni bilo!

Založba Mladinska knjiga je v predbožičnem času med bralce poslala nova besedila štirih uveljavljenih slovenskih lite-

Drago Jančar (foto JMP)

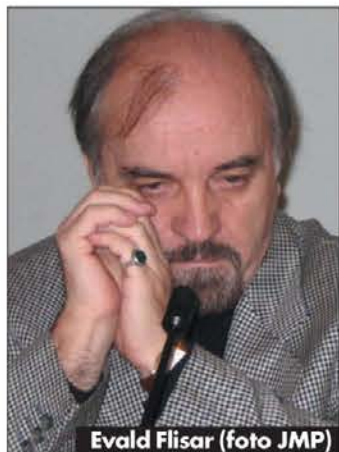
ratov. Drago Jančar je napisal zbirko desetih novel z naslovom *Človek*, ki je pogledal v tolmun, kjer se - najkrajše povedano - paradokso zgodovine preobrača v posmeh.

Evald Flisar je svoj zajetni novi roman naslovil *Čaj s kraljico*. Jani Virk z *Aritmija* pogleda pod površino bleščečega vsakdanjika novodobnega tranzicijskega poslovnega - japija. "Pod gladino" se je z novo pesniško zbirko zazrl tudi Aleš Debeljak.

Knjige so izšle v elitni knjižni zbirki Nova slovenska knjiga,

ki objavlja že uveljavljene slovenske pisatelje ali pa poetsko in stilsko izdelana besedila. Omenjene novosti je uredil Aleksander Zorn, ki se je na predstavitvi poslovil, saj odhaja v politiko. V novomenovanem strateškem svetu predsednika vlade bo prevzel področja kulture, izobraževanja in znanosti.

Svoj šesti roman *Aritmija* začelja Jani Virk tam, kjer nas je leta 1996 pustil z Zadnjo Sergijevo skušnjo. V

Evald Flisar (foto JMP)

razmeroma kratkem romanu portretira sodobni tranzicijski čas. Glavni junak je namreč mlad poslovnež, uspešno pehanje ga pripelje do razpoke ... Izda ga srce in njegov svet se v trenutku razsredi. Bo padel v razpoko ali se pre-

segel in uravnotežil, je najpomembnejše vprašanje, ki si ga je zastavil avtor in mi z njim.

Aleksander Zorn je na predstavitvi povedal, da je Evalda Flisarja dolgo snubil, naj mu prinese roman. Tako je "priklical" obširno gradivo, kar 554 strani dolg roman *Čaj s kraljico* (avtor ga je menda petino skrajšal). "Knjiga je debelejša, ker na določeni stopnji nisem mogel več krotiti zgodbe," je povedal pisatelj, ki bralca vodi k angleški kraljici, ki vsako leto prireja čajanko za priseljenke, ki so dosegli izjemne uspehe. O takem povabilu sanjari tudi slovenski mladenič s slikarskim talentom, ki se v posthipijevskih letih v Londonu na- deja, da bo že po nekaj letih

Jani Virk (foto JMP)

Foto JMP

razstavljati v galeriji Tate. Boj za slavo pa se sprevrže v boj

Aleš Debeljak (foto JMP)

za preživetje. Ko pa slikarju vendarle uspe, ga to ujame povsem nepripravljenega. Roman je nabit z ironijo, posmehi, refleksijo, zgodba pa je napeta.

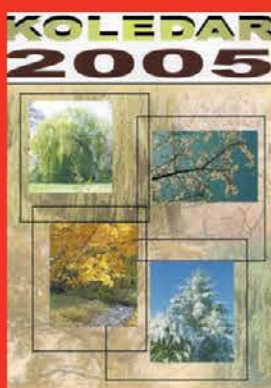
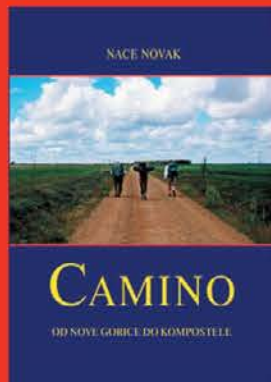
"V zbirki novel *Človek*, ki je pogledal v tolmun, se

srečujeta dva obraza Draga Jančarja, obraz razumnika in izjemnega fabulista," je o Jančarjevi najnovejši knjigi povedal urednik Zorn - avtor se zaradi bolezni predstavitve ni mogel udeležiti. Za zbirko velja enako vodilo, kot ga najdemo v njegovih romanih: junaka, žrtev mogočnih sil, vodijo po življenju "paradoksi zgodovine". Vsaka novela je svet zase, četudi v kateri ugledamo le življenjski fragment, v njem začutimo ozadje celote, dodaja urednik. Ob tej priložnosti lahko povzamemo novico, ki ni najnovejša, pa vendar: Svet knjige, knjižni klub Založbe Mladinska knjiga, je pisatelju, dramatik in enemu naših najbolj pronicljivih in kritičnih razumnikov sodobnikov podelil priznanje **prvo pero** za najbolj branega avtorja. "Pod gladino je svet drugačen, rakurz je premaknjen;

svet ni takšen, kakršen je sam po sebi, pač pa, kakršen se kaže. Dvostišja se kot kaskade - zdaj večje, drugič komaj opazne - prelivajo skozi knjigo. Po vsebinski plati pa v ospredje stopa triada jaz - rod - zgodovina," je o svoji najnovejši pesniški zbirki, naslovljeni *Pod gladino*, povedal Aleš Debeljak, eden najpomembnejših in pogosto prevajanih slovenskih pesnikov. Njegova sedma pesniška zbirka je razdeljena v pet ciklov; verzi so razvezani in dolgi ter vodijo v prostore srečevanj med osebno eroti- no željo in zgodovinskimi ovirami, da bi pred bralca priklicali usodo zbežanega posameznika v sodobnem katastrofičnem svetu. V obdobju, ko si vendarle uspešno vzeti nekaj časa tudi zase, vse štiri knjige ponujajo tehtno branje.

Dušan Rogelj

Dobra knjiga, najlepši dar!

GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA
VOŠČI
VESEL
BOŽIČ
IN
SREČNO
NOVO
LETO
2005

Zbor Carmina Slovenica v Novi Gorici Gib in beseda po poti spoznanja

Koncertni zbor Carmina Slovenica je 13. t.m. na 3. abonmajskega koncertu osvojil občinstvo Kulturnega doma Nova Gorica. Kulturni hram je bil tokrat premajhen za vse, ki so želeli prisluhniti odličnemu mlademu zboru. Z izvršnim projektom avtorice in dirigentke Karmine Šilec Scivias - Spoznaj poti so izvršne pevke poslušalstvo z gibom in besedo popeljale po napevih svetovnih religij, tradicij in prvotnih verovanj. Dvorana se je v uri in pol programa spreminjala: bila je cerkev, tempelj, naravno okolje, tisti prostori torej, ki so in še služijo čaščenju svetega, pa naj bo to narava, Bog, Alah... Napevi so glasovna meditacija, odkrivanje duha v zvoku, ki pa ga vsaka kultura, vsako verovanje razume na čisto svoj način. A napev je univerzalen. Petega besedila nam ni potrebno razumeti, da bi razbrali njegov pomen. Vsi napevi nosijo enako

sporočilo o spoštovanju, strahu, ljubezni, veselju, skrivnostih. Odličen zbor je pokazal in dokazal svoje mojstrstvo. Posebne vokalne tehnike, kot so tibetanska tehnika petja alikvotnih to-

nov, inuitsko in avstralsko grleno petje, odprto grleno petje, tradicionalni gibalni elementi avstralskih aboriginov, ameriških staroselcev, Eskimov, Balijcev, Afričanov..., številni instrumenti so predstavljeni program naredili živ, privlačen, sodoben starodaven in sodoben. V sve-

točno zborovstvo je dirigentka s svojimi varovankami vnesla svežino. Z inovativnimi posegi je zborovski glasbi razprla prostor h kompleksnim večvrstnim umetniškim dogodkom. S "Choregie - glasbenim teatrom" uvaja nov koncept, vključujoč glasbo, gib, igro in druge odrske elemente. Gib in beseda pa sta osnovno sredstvo človekovega sporazumevanja. Z njima sporočamo najrazličnejše stvari, na ta način pa komuniciramo tudi z Njim - tistim višjim, ki je nad nami. Koncertni zbor Carmina Slovenica je eden vodilnih avantgardnih ansamblov. Program projekta Scivias - Spoznaj poti sestavljajo izvršni religiozni spevi hinduizma, islama, krščanskih misijonov v Afriki in Južni Ameriki, napevi različnih tradicionalnih izročil - od avstralskih aboriginov, Laponcev, severnoameriških Indijancev, do Balijcev in Inuitov - ter sodobne kompozicije, ki se vsebinsko ali glasbeno naslanjajo na to izročilo človekovega glasbenega ustvarjanja. "Religije so različne poti, stekajoče se k isti točki. Kaj zato, če ubiramo različne poti, če vsi želimo doseči isti cilj? V Božji hiši je veliko bivališč in vsa so enako sveta", je rekel Ghandi. Ni čudno, da je bil program zbora sprejet za EBU (European Broadcasting Union) kot del programa "Discoveries" (Odkritja).

Kulturni dom Nova Gorica tako z izvršno ponudbo vrhunskih poudarjalcev še naprej prižiga svetle zvezde na kulturnem obzorju, ki žarijo in sijajo daleč čez lokalne okvire.

Mateja Poljšak Furlan

Trst
Gorica
Čedad

Slovensko deželno gospodarsko združenje

srečno
auguris
wünsche
auguri

20
05

Še posebno vsem našim
članom, klientom, sodelavcem in
bralcem časopisa Novega glasa.

www.servis.it

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA, TRAVNIK 25, GORICA
TEL. 0481 533177, FAX 0481 548276,
E-MAIL MOHORJEVA@ADRIACOM.IT

TK
**TRŽAŠKA KNJIGARNA
LIBRERIA TRIESTINA**

VAM VOŠČI VESEL BOŽIČ
IN SREČNO NOVO LETO.
PRIČAKUJEMO VAS Z BOGATO
IZBIRO BOŽIČNIH OKRASKOV
IN UMETNIŠKIH IZDELKOV

TRST - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 040 635954, e-mail: tklibris@tin.it

il negoziello
tканine

Vošči vesel Božič in srečno Novo leto 2005

TRST - Drevored 20. septembra 16, tel. 040 370914,
e-mail: ilnegoziello@xnet.it

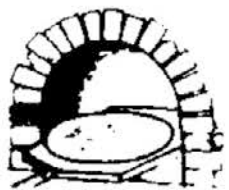
JAZBEC

Pekarna - slaščičarna

NABREŽINA 98, tel 040 200174

GRUDEN ŽBOGAR
griturismo
Kmečki turizem

Poleg tipične domače hrane prodaja kravjega in kozjega sira
Samatorca 47, Zgonik, tel. 040229191

Pizzeria - Gostilna - Bar

“VETO”

Nada Debenjak s.n.c

ZAPRTO OB TORKIH

OPČINE - Proseška ulica 35
tel. 040 211629

PEČ NA DRVA

**GOSTILNA
Sardoč**

*vošči gostom in
prijateljem vesele
božične praznike
in srečno Novo
leto 2005!*

PREČNIK 1/B, tel. 040 200871

Center Hotel

Vam želi
vesele božične in
novoletne praznike!

Ulica Igo Gruden 43
Bazovica
Trst - Italija
tel. +39 040 9221334
fax +39 040 9221335
Info@centerhotel.it
www.centerhotel.it

**Trgovina jestvin
KUKANJA**

*vošči vesel Božič in
srečno Novo leto 2005!*

Nabrežina 106/B
tel. - fax 040 200172

Pekarna, slaščičarna
in sladoledarna

LEGIŠA

Veseli Božič in srečno 2005!

Sesljan 41
tel. 040 299147

DRAGULJARNA
malalan

vošči vesel Božič in srečno Novo leto!

Opčine - Narodna ulica 28 - tel. 040 211465
www.malalan.com

VITAL

Servisi za podjetja
in privatnike za tržaško
in goriško pokrajino

PESEK 42
30012 Občina Dolina
Tel. 040 226868
Fax 040 226791
e-mail: vitalcoop@tin.it
www.vitalcoop.net

Ploščice, oprema za kopalnice in sanitarje
inštalaterstvo. Vse po ugodni ceni
ODPRTO TUDI OB SOBOTAH
34011 NABREŽINA
Kamnolomi, 63/A,
tel. 040201216

Birreria
Bunker

ZAPRTO ob torkih / URNIK od 10. do 14. in od 18. do 02. ure

Nabrežina 97, tel. 040 200228

CVETLIČARNA
ELENA

Elene Draščelj
IZBRANO CVETJE
ZA VSE PRILIKOSTI
34133 TRST, Ul. Carducci 2

BAR POKER

Kristjana Cibica

OB BOŽIČNIH
PRAZNIKI VOŠČI
IN ŽELI VSE DOBRO

TRST - Ul. F. Severo 5

praznjenje greznic in čistilnih
naprav, čiščenje odtočnih
kanalov z vodnim pritiskom,
pregledi s tv kamero,
zidarska dela

OBRTNA CONA ZGONIK
PROSEŠKA POSTAJA 29/C,
34017 TRST
tel. 040 2528113; fax 040 2528124

Malalan
OTTICA OPTIKA

želi vesele
božične praznike
in srečno
Novo leto 2005

OPČINE - Narodna ul. 47, tel. 040 213957

Poraz v Parizu Zaragoza prekosila Trst

Kaj pa zdaj?

Kaj bo z nami? - Nihče nas ne mara! - Bomo preživeli?

Tovrstna vprašanja so lebdela v vlažnem tržaškem ozračju minuli četrtek, ko je v poznih popoldanskih urah preplavila mestno stvarnost hladna prha iz Pariza. Hladna je bila, prehladna, da bi jo lahko kar tako sprejeli in metabolizirali. Pravijo, da so razočaranja sorazmerno odvisna od pričakovanj: in Trst je kratkoma pričakoval, da bo v tekmi za Expo gladko prekosil špansko Zaragozo in že odpisani grški Solun ter zmagal. Oziroma, vsaj tako so nas v vseh teh mesecih skušali prepričevati glavni akterji tržaške kandidature: občina, pokrajina, družba Trieste ExpoChallenge in drugi. Med te bi lahko vključili tudi vladnega podtajnika Roberta Antonioneja, ki si je za projekt veliko prizadeval. Res pa je tudi, da pri Expoju ne kandidirajo le posamezna mesta; sleherna kandidatura je hkrati kandidatura države, ka-

teri določeno mesto, ki konkurira za tematsko razstavo, pripada. Morda je bilo Trstu to dejstvo usodno, saj ni skrivnost, da naša domicilna država na mednarodnem prizorišču nekoliko "šepa".

Ko pa bodo minile vse polemike, ki so spremljale poraz, bo treba odločiti, kako dalje in kako prepričati vse tiste mlade, ki so na Velikem trgu nape-to pričakovali izid pariškega glasovanja, da ima naše mesto pred seboj druge možnosti razvoja. Mlajša generacija je po mojem mnenju tista, ki bo najbolj nastradala zaradi izgubljenega Expoja. Na njihovih obrazih je bilo v četrtek namreč razbrati razočaranje zaradi izgubljenih delovnih mest, ki bi jih mednarodna razstava s seboj prinesla, in to v času, ko je služba za marsikatero Tržačana postala težko dosegljiva gotovost.

Naj bodo sedaj javne krajevne uprave pripravljene na poglabitev drugih razvojnih načrtov, ki bi zagotovili večjo sta-

Foto IG

bilnost in manjšo "mobilnost službe": dobro bi bilo, ko bi se tržaški politiki zavedali dragocenosti čezmejne sodelo-

vanja in skupnega dialoga s Slovenijo za prijaznejšo prihodnost naših krajev.

Igor Gregori

Polemike okrog 5. koridorja Dve javni srečanja

Dežela za, prebivalci proti

Foto Kroma

Na relaciji Barcelona-Kijev je konvoj Illyjeve deželne prave, imenovani "Koridor 5", že takoj po odhodu trčil proti granitnemu monolitu nasprotovanja krajevnega tržiškega in kraškega

prebivalstva, ki bi leta in leta neposredno prenašalo neznosne posledice gradnje visokopotezne in nesmotrne - za nekatere - oziroma nadvse potrebne - za druge - železnice z veliko zmogljivostjo.

stanišča in dežele. Po tovrstni železnici bi lahko peljali težji in bistveno daljši vlaki od današnjih. Da bi pa zmanjšali negativne posledice za okolje, so izdelali alternativni načrt, po katerem naj bi tri tire železnice

speljali v predor pri Sablićih, izkop pa naj bi bil pri Trstu. Grudnova hiša v Nabrežini pa je bila štab nasprotnikov 5. koridorja. Srečanje je priredilo naravovarstveno združenje Drugačni zaliv. Predavatelji pa so bili naravovarstveniki s tržiškega področja, ki so najprej izpostavili pomanjkanje informacije, s katero je tako v prvi vrsti prizadeto prebivalstvo področja, v tem slučaju kraškega, pod katerim načrtujejo izpejavo dveh večjih predorov in enega servisa, po katerih naj bi tekla železnica 5. koridorja. Naravovarstveniki trdijo, da Kras z geološkega vidika ni zmožen prenesti takega inženirskega posega. Obenem bi dolgoletna gradnja (najmanj 20 let) z vsemi posledicami (najmanj 1000 tovarnjakov bi dnevno odnašali izkopani material v tri kamnolome v okolici Nabrežine in Sesljana) čedalje izčrpala že skope prevozne zveze zahodnega Krasa.

IG

Kratke

BOŽIČNO PRIČAKOVANJE - Božične pesmi tržaških skladateljev

Sredi decembra je pri založbi Mladika v Trstu izšla izredno dragocena novost, sad sodelovanja med založbo in tržaškim mešanim pevskim zborom Jacobus Gallus. Gre za glasbeno zgoščenko Božično pričakovanje, v kateri zbor izvaja enaindvajset pesmi tržaških skladateljev.

Povod za nastanek te plošče je dala zborovska božična revija, ki jo zbor Jacobus Gallus prireja od leta 1991 vsako leto v predbožičnem času v drugi cerkvi na Tržaškem. Na njej najprej nastopi zbor gostitelj Jacobus Gallus, nato pa še dva zbora gosta. Zbor izvaja skladbe različnih narodov, vendar na teh nastopih skuša vrednotiti

predvsem slovenske tržaške ustvarjalce. Tako je nastal program za to ploščo, na kateri so božične pesmi tržaških skladateljev iz notnih izdaj od druge svetovne vojne do današnjih dni ter še nove neobjavljene skladbe. Pod vodstvom dolgoletnega dirigenta zbora Janka Bana je zbor posnel pesmi, ki so jih uglasbili Ivan Grbec, Fran Venturini, Stane Malič, Ubald Vrabec, Aleksander Vodopivec, Zorko Harej, Dina Slama, Adi Danev in Pavle Merku'. Besedila pesmi pa so tako umetniška kot ljudska iz raznih predelov naše dežele. Nekatere pesmi imajo glasbeno spremljavo orgel in flaut, v nekaterih solistično nastopajo pevci zbora.

Predstavitve zgoščenke bo v ponedeljek, 20. decembra, na Božičnem večeru v Društvu slovenskih izobražencev, Donizettijeva 3, ob 20.30.

Dvojezična pesniška zbirka

Založništvo tržaškega tiska je minuli teden v prostorih knjigarne Knulp predstavilo dvojezično pesniško zbirko Iz soli in sonca in drugih besed. V novi publikaciji, ki jo je grafično oblikoval Studio Link, so namreč zbrani verzi nove generacije tržaških pesnikov

večinoma italijanske narodnosti. V knjigi bomo torej prebirali poezije Kenke Lekovich, Gaetana Longa, Mary Barbare Tolusso, Lise Deiuri, Umberta Mangana, Christiana Sinicca in Luigija Naccija. Zbirko je uredil Roberto Dedenaro, ki je prispeval tudi spremni esej. Italijanski original sleherne poezije je poslovenil Marko Kravos.

Narodni dom V sklopu projekta Interreg

Večine spoznavajo manjšine

Morda bi bilo treba začeti že veliko prej s takimi projekti, kot je tisti, ki so ga minuli teden predstavili v prostorih slovenskega informativnega centra Narodni dom ter kasneje v Palači Gravisi, sedežu italijanske narodnostne skupnosti v Kopru. Žal pa do tega ni prišlo, tako da bo treba sedaj nadoknaditi izbuljeni čas.

To namreč ne straši nadebudne, ki so si prevzeli breme, da izpeljejo načrt z naslovom Večine spoznavajo manjšine. Gre namreč za prodorni projekt informiranja o Slovencih v Italiji in Italijanih v Sloveniji. To je odmevni načrt, ki je bil uvodoma že predstavljen na Primorski univerzi v Kopru ter

Foto Kroma

na Fakulteti za politične vede v Trstu, uokvirjen v evropska prizadevanja za premostitev meja. Vključen je bil namreč v Evropski program evropske po-

bude Interreg IIIA Italija - Slovenija 2000-2006, njegov nosilec pa je Slovenski raziskovalni inštitut v sodelovanju s Slovensko Kulturno-gospodarsko zvezo, z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Italijansko Unijo in Obalno Samoupravno Sku-

reotipe. Kdo sploh so ti Slovenci v Italiji in kdo ti Italijani v Istri?

Da bi skušali porušiti to hišo nepoznavanja, je potrebno poseči prav pri temeljih. Slovenska manjšina v Italiji in italijanska manjšina v Sloveniji sta se združili v skupni projekt informiranja mladincev med 17. in 19. letom starosti, torej ravno tiste starostne dobe, ko je človek še najbolj dovzeten za odkrivanje stvarnosti, ki ga obkroža.

Vabljava predstavitev v Powerpointu bo od naslednjega januarja dalje ponujala večinskim šolam v Trstu, Gorici in Vidmu ter v Kopru, Izoli in Piranu, torej mestih, kjer sta prisotni obe narodnostni skupnosti.

Projekt je predstavil Sergij Lipovec za Slovenski raziskovalni inštitut, Maurizio Tremul, predsednik Unije Italijanov ter odgovorni koordinatorki projekta Roberta Vincoletto in Vida Valenčič.

IG

Prosek Predstavitve knjige Jane Radovič

Božični običaji na Tržaškem

Čeprav sodita božični in novoletni čas med najbolj občutene praznike v letu, lahko z začudenjem ugotovimo, da je publikacij o božičnih običajih zelo malo bodisi pri nas bodisi v matici. Čas pa neusmiljeno beži in briše se zadnje spomine, generacije, ki so doživle čarstarih običajev odhajajo, tako da je časa za preučevanje naše polpretekle zgodovine vse manj. Vsaka pobuda v tej smeri je torej izredno dobrodošla. Knjiga Eno lirco al' pei dvej, da 'mamo za naprej! etnologinje Jane Radovič, ki opisuje božične običaje na Tržaškem v prvi polo-

vici XX. stoletja in je nastala na podlagi pričevanj, rešuje kulturno dediščino, ki naglo tone v pozabo. Knjigo, ki se že očesu prikupi po bogati opremi, povednih fotografijah in preglednih poglavjih, je izdalo Založništvo tržaškega tiska decembra lani. Publikacija je doživela več predstavitev po tržaškem Krasu in Bregu, v četrtek, 16. decembra, pa sta bila avtorica in predstavnik založbe Andrej Furlan gosta na Proseku pri Slovenskem dramskem društvu Jaka Štoka. Na večeru so predvajali tudi dokumentarni polurni film, ki ga je za deželni sedež RAI pripravila Radovičeva leta 1999, ko je za diplomsko nalogo razisko-

vala božične običaje v tržaški okolici. Knjiga je torej nastala kot predelava diplomske naloge, tematiko pa obravnava kronološko, od vigilijske do Sv. treh kraljev. Avtorica se najprej loteva pomena in izvora Božiča, nato predstavlja priprave na najbolj občuten praznik v letu (zornice, verski obredi, čiščenje...), podrobno obravnava dogajanje ob božični vigiliji (blagoslov, jaslince, hrana, koledovanje, polnočnica...) in seveda Božič. Potem zaživijo štefanovo z lučanjem in blagoslovom soli ter Silvestrovo in Sv. trije kralji, ko so koledniki od hiše do hiše voščili najboljše v novem letu. Tekstu so v okencih priložene razlage nekaterih običajev in praznovanj, pa odgovori na taka vprašanja, ki se najpogosteje pojavljajo pri spoznavanju naših korenin.

Matjaž Rustja

Klubi v Trstu slavili 25-letnico delovanja

Anonimni alkoholiki so uspešni

V nedeljo, 12. decembra, je slavilo A.C.A.T., to je Pokrajinsko združenje Klubov alkoholikov v obravnavi, v Salezijanskem oratoriju S. Giovanni Bosco pri Sv. Jakobu, svojo 25. obletnico obstoja. Po sv. maši so pozdravili številne navzoče razni predstavniki Klubov iz naše dežele in tudi iz Slovenije, Tolmina in Nove Gorice. Krajše posege so

imeli tudi predsednik tržaške A.C.A.T., deželni predsednik združenja, podpredsednik vseitalijanskega združenja, idr. Prisotne je pozdravila vdova ustanoviteljica Klubov profesorja Vladimirja Hudolina, prof. Višnja Hudolin. Voščilno brzojavko je poslal tudi predsednik države Carlo Azeglio Ciampi. Sledilo je podeljevanje diplom za treznost, ki jih vsako leto ob tem času prejmejo številne družine: od

diplome za 1 leto do tiste za 21 let treznosti. Član Združenja M. Sforzina je vodil razpravo, ki je bila odprta vsem in je obsegala več zanimivih posegov. V glavnem je bil govor o predlogih, kako zopet oživiti Združenje, ki je po začetni razkošni dobi v 80-90ih letih, ko je bilo v našem mestu več kot 40 Klubov zamrlo; sedaj jih je v Trstu in okolici le še 9.

Hrvaški psihiater Vladimir Hudolin je zasnoval Klub in s številnimi zamislimi pospeševal in vodil njegov razvoj. V njegovem programu za obravnavo alkoholikov sta predvsem pomembna dva

pojma: ekološko socialni pristop in antropološka duhovnost. Ekološko socialni pristop pomeni, da vedno in vsekakor gledamo na človeka kot sestavni del njegove celovite bitnosti. Začenši z družino, kateri pripada, do celotnega omrežja zanj pomembnih odnosov, ki ga opredeljujejo kot posebnega in nenadomestljivega člana družbe. Vsakdo je odvisen od drugega, vsakdo je odgovoren za vse in vsi so odgovorni za vsakega. Ravnodušnost in egoizem, pa tudi osamljenost, pomanjkanje občutkov in vrednot so naši največji sovražniki. Pojem antropološka duhovnost pa pomeni naj-

globlje nagnjenje do najvišjih vrednot, ki spremljajo naše človečanstvo: sprava, solidarnost, prijateljstvo in ljubezen. Te vrednote nimajo opravka samo s puholo retoriko, spremljajo nas v vsakdanjem življenju. Sprememba stila življenja je dolgoročni proces, ki privede družine od zasvojenosti z alkoholom do treznosti. Do tega pa ne prihaja v Klubu. Gotovo bi bila nesmiselna sprememba samo v Klubu. Tu se začenja le proces, ki ga je treba uresničiti v vsakdanjem življenju, doma, v družini, na delovnem mestu in v krajevni skupnosti. V preteklosti se je sprememba povezovala predvsem z abstinenco, kasneje pa vedno bolj z načinom življenja in danes ne govorimo le slučajno o treznosti; ta izraz nas spremlja po poti spremembe, ki ne napreduje le z opuščanjem alkohola: zmernost prinaša s seboj nov življenjski slog, jasen pogled vase, nov odnos do drugih in do življenja.

V preteklosti so obstajali pri nas drastični posegi pri zdravljenju alkoholizma, saj so alkoholike zaradi zasvojenosti lahko tudi zaprli v psihiatrično bolnišnico in te tam tudi "primerno" zdravili tudi z elektrošokom. Prav zato je profesor Hudolin prišel pri svojem poklicu večkrat v stik z alkoholiki in problemi, ki so vezani na uživanje alkohola. Zavedel se je, da je zdravljenje te zasvojenosti neučinkovito, ker oseba kaj

kmalu ponovno zdrkne s prave poti. Ko se pojavi v družini problem, se ta ne tiče samo enega družinskega člana - v našem primeru osebe, ki ima težave zaradi alkohola -, temveč cele družine in v širšem smislu družbe, v katero je družina vključena. Zato je na Hrvaškem ustanovil prve skupine medsebojne pomoči, v katerih so se družine srečevale in skušale pomagati ena drugi s svojimi pričevanji, izkušnjami in ne nazadnje s sočustvovanjem, človečnostjo in ljubeznijo do bližnjega.

Znanstveniki so preučili alkoholizem in prišli do zaključka, da je to eden od t.i. množičnih pojavov, zaradi katerih več se pije v skupnosti, zato je več oseb, ki pretiravajo s svojim obnašanjem do alkohola. Če skupnost pije manj, manj je takih oseb.

Zato skupina, v kateri se sledi zdravemu načinu življenja brez alkoholnih pijač, pozitivno deluje na osebe, ki zahajajo vanjo. Zatem mora Klub ponesti svoj način življenja ven, v razširjeno skupnost, tako da ugodno vpliva nanjo in skuša spremeniti t.i. kulturo pitja, ki je pri nas tako razširjena in zakoreninjena.

Prvi Klub v Italiji se je ustanovil prav v našem mestu leta 1979, v družini Pitacco. Počasi so se taki Klubi razširili in sedaj jih imamo na desetisoče po vsem svetu, katere obiskujejo milijoni družin.

NS

nuova
Tecnoutensili SAS

di Norma Tretjak & C.

ŽELEZNINA, ORODJE, STROJI ZA POLJEDELSTVO

OPČINE - Proseška 7, tel. - fax 040 212397

ŽELEZNINA IN
DROGERIJA

TERČON

vošči srečen Božič
in Novo leto

SESLJAN, 27/A, tel. 040 299220

ŽELEZNINA TERČON SAS

Vse za hišo in vrt, stroji za
domačo in poklicno uporabo,
barve in barvila, vse za
vodne in plinske instalacije.

ODPRTO OD PONEDELJKA
DO SOBOTE ZJUTRAJ

NABREŽINA 124,
tel. - fax 040 200122

UNIPOL BANCA

Dr. STOJAN PAHOR
finančni posrednik

tel. 040 3220283, GSM 3484440474, e-mail spahor@tin.it

TRST - Trg Venezia 1, www.unipolbanca.it

TAc s a s

Gruden Matej in C.

GRADBENI MATERIAL

Ob Božiču in Novem letu vse dobro in lepo

SESLJAN, 27/a, tel. 040 299259

Zbor Jacobus Gallus Cerkev sv. Mohorja in Fortunata

Tradicionalna božična revija

Foto Kroma

Zbor Jacobus Gallus, ki deluje v okviru tržaške Glasbene matice, je minulo nedeljo ponudil številne-

mu občinstvu, ki je polnilo rojansko cerkev sv. Mohorja in Fortunata, tradicionalno božično revijo. Kot smo že pi-

Prizorišče revije je iz leta v leto druga cerkev na Tržaškem. Običajno nastopajo trije pevski sestavi, zbor Gallus seveda

in dva druga, s katerima Gallusovci gojijo prijateljske stike. Navadno je zbor Glasbene matice vabil na božične revije iste pevske sestave, ki so zbor Gallus gostili v pretekli sezoni. Letos so tako v rojanski cerkvi peli MePZ Cappella Tergestina pod vodstvom Marca Podde in Vokalna skupina Sraka, ki jo vodi Bogdan Kralj.

Kot nam je povedala predsednica zbora Gallus Neva Zaget, "je odziv občinstva ob taki priložnosti vedno zelo dober, kar potrjuje ne le navezanost poslušalcev na naš zbor, ampak tudi izpostavlja dejstvo, da naši ljudje radi sledijo božičnim koncertom in izredno pozornost tudi znajo vrednotiti kvaliteto revije. Koncert je snemal tudi deželni sedež RAI, poslušalcem pa ga bo ponudil na božični dan."

V dvorani Tripcovich

Božično glasbeno voščilo ZKB

Zadružna kraška banka z Opčin je minulo nedeljo ponudila svojim članom in strankam božično "glasbeno voščilo". V dvorani Tripcovich je namreč potekal koncert klasičnega glasbenega repertoarja,

ki je imel na sporedu Dvoržakove, Mozartove, Hydnove in Brahmsove skladbe. Izvajal jih je Mednarodni mladinski orkester Alpe Adria pod vodstvom dirigenta Luigija Pistoreja. Občinstvu je božični pozdrav prinesel predsednik bančne ustanove Sergij Stančič.

Foto Kroma

Pastoralno središče za Slovence

Praznovanje Marijine družbe Marije Milostljive iz Trsta

Praznovanje Marijine družbe - Marije Milostljive iz Trsta, v nedeljo, 12. decembra, se je kot vsako leto odvijalo v Pastoralnem središču za Slovence v Trstu. Pričelo se je v cerkvi z adventno molitvijo Pavla Rotha (Gospod, kako srečni so tisti, ki jih nekdo pričakuje. Blagor mu, kdor ima vsaj enega človeka, ki mu lahko vse pove, ...) in evharističnim blagoslovom s petimi lavretanskimi litanijami. Verski obred je vodil msgr. Marij Gerdol ob polnoštevili udeležbi vernikov iz mesta in okolice. Slovesni evharistični blagoslov je s petjem spremljal priložnostni zbor ZCPZ iz Trsta ob orgelski spremljavi Edija Raceta. Ta bogoslužni del praznovanja se je sklenil s pesmima: Ti spev si moj V. Vodopivca in Že pada mrak v dolino P. Jereba. Sledil je kulturni del programa v dvorani z nastopom dveh pevskih skupin, ženskega terceta Coeleste Convivium iz Trsta, ki so ga sestavljale

Giuditta Zilio (sopran), Anna Rosa Rugliano (mezzosopran) in Marta Valetič (alt) pod vodstvom Giancarla Parenzana ter moškega okteta Raskovec z Vrhnike, ki ga

latinskih pesmi, posvečenih Devici Mariji. S tem je želela ta skupina počastiti 150-letnico proglasitve dogme o brezmadežnem spočetju Marije Device, ki smo jo

Foto Kroma

vodi Primož Malavašič. Na začetku se je msgr. Gerdol zahvalil škofu vikarju za Slovence gospodu Francu Vončini, kot tudi vsem ostalim za prisotnost v

obhajali 8. decembra. Tercet, ki ga je spremljala mlada pianistka Chiara Bieker, je svoj nastop zaključil s pesmijo Veni, Domine, Felixa Mendelssohna. Dodal

je še Handlovo Salve Regina (Pozdravljena Kraljica, Marija Device, ... pod Tvojim okriljem živeti je sladko). Ta kulturni del programa sta predstavila in povezovala Marija Kerže in Igor Švab, ki je tudi podal prevedene latinske pesmi, delo prof. Zorka Hareja, in s tem približal poslušalcem vsebinsko besedila teh pesmi. Drugi del je bil posvečen slovenski pesmi. Oktet Raskovec z Vrhnike je v svojem programu imel poznane slovenske pesmi, kot so: Bratci veseli vsi, U. Vrabca; Triglav, J. Aljaža; Večerni ave, A. Foersterja, in druge. Na koncu je še dodal narodno Ko so fantje proti vasi šli. Topel aplavz sta doživeli Morje Adrijansko, A. Hajdriha, in Mojce, P. Kernjaka, katero je na željo občinstva moral ponoviti. Doživet pevski večer se je zaključil s skupno pesmijo Marija skoz življenje, ki so jo zapeli vsi v dvorani pod vodstvom Edija Raceta; na klavir je spremljal umetniški vodja okteta Primož Malavašič. S to pesmijo se je slavnostni del praznovanja iztekel in se prelil v prijetno družabnost med nastopajočimi in poslušalci ob kozarcu domačega in dobrotah, ki so jih ponudile gostiteljice tega praznovanja.

Pavel Vidau

Obvestila

V nedeljo, 26. decembra, praznuje boljunška župnija svojih petdeset let obstoja. Ob 10.30 slovesna sv. maša, ki jo bo daroval tržaški škof Evgen Ravignani, sledilo bo družabno srečanje z g. škofom ter nadaljevanje praznovanja te pomembne obletnice.

Ob proslavi 100 letnice Marijine družbe v Rojanu je Misijonski krožek pripravil bogat srečolov za misijone. Izkupiček srečolova je bil tokrat namenjen laičnemu misijonarju Matiji Nared za gradnjo šolske stavbe na Madagaskarju, da se tako tudi malim Malgašem odprejo šolska vrata. Zahvala gre vsem, ki so pomagali pri nabiranju daril, posebno pa Zadružni Kraški Banki z Opčin in podjetju Cremcaffe' iz Trsta za dobrohotno pomoč. Misijonski krožek Rojan želi blagoslovljen Božič in srečno Novo leto vsem, ki jim je pri srcu misijonski krožek.

Novi glas vabi na osemdnevno potovanje z avtobusom od 17. do vključno 24. maja 2005. Pot nas bo vodila po sledih sv. bratov Cirila in Metoda na Češko, Moravsko in Sloveško. Odhod iz Trsta in Gorice preko Gradca do Bratislave. Nato bomo obiskali glavno slovaško mesto Bratislavo, nato Brno, Velehrad z obiskom tudi v Mikulčicah in Starem mestu. Pot nas bo vodila tudi do glavnega moravskega mesta Brna, nato Olomovc in druge znamenitosti. Končno bomo obiskali tudi Prago,

kateri smo namenili dva dni našega obiska. Na poti domov bomo obiskali tudi Solnograd-Salzburg. Vpisovanje se začne po Novem letu, ko bo dokončno objavljen tudi celoten program potovanja.

Vabimo vas, da se udeležite 5. zamejskega video natečaja Ota-Hrovatin, ki ga organizira Fotokrožek Trst 80. Rok oddaje posnetih del zapade 14. januarja 2005 in vsi filmi bodo predvajani 28. januarja 2005 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (ul. San Francesco 20/II), kjer bodo nagrajena najboljša dela s pokali in denarnimi nagradami. Natečaja se lahko udeležijo samo ljubitelji videosnemanja in slovenske šole iz F-Jk, iz Slovenije in Koroške, z največ dvema video-filmoma. Posnetki naj trajajo največ 10 minut.

Darovi

Za Sklad Mitja Čuk: v spomin na tajnika Valterja Švaro daruje Marinka Terčon 50,00 evrov.

V počastitev 90. rojstnega dne gospe Štefi Bratina darujeta Miranda in Marjan Bajc 25,00 evrov za Slovensko Vincencijeva Konferenco v Trstu.

Voščila

Slovenska Vincencijeva konferenca, skupno s Klubom Prijateljstva, se zahvaljuje in vošči blagoslovljen Božič in mnogo sreče v Novem letu vsem dobrotnikom, sodelavcem in prijateljem ter osebju iz uredništva Novega glasa.

OPZ LADJICA - ŽENSKI IN MLADINSKI ZBOR DEVIN -
FANTJE IZ POD GRMADE

vabijo na

TRADICIONALNI KONCERT BOŽIČNIH PESMI

na Štefanovo, 26. decembra 2004, ob 17. uri
v novi cerkvi v župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika v Štivanu
Toplo vabljeni!

ŽUPNIJA ZGONIK

vabi na

BOŽIČNI KONCERT

v četrtek, 30. decembra 2004,
ob 20. uri v župnijski cerkvi.

Sodelujejo župnijski pevski zbor iz Komna,
MePZ Rdeča zvezda-Devin in organist Andrej Pegan.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE V TRSTU

ob obletnici učlovečenja Božjega Sina

ŽELI VSEM SVOJIM ROJAKOM

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN

VSE DOBRO V NOvem LETU 2005

ter vabi vse vernike k skupnemu obhajanju božične skrivnosti, ki bo v cerkvi Novega sv. Antona
v nedeljo, 26. decembra, ob 16. uri.

Vodil jo bo koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak

SLAŠČIČARNA

Saint Honore'

parfait, mousse in hladne torte,
čokoladne specialitete,
nepremagljive skušnjave v vseh letnih časih

decembra odprto: od 8. do 13. ure in od 15.30 do 19.45 -
tudi v ponedeljkih

OPČINE - Proseška ul. 2, tel. 040 213055

OPREMA

Korsic

vošči vsem odjemalcem, prijateljem in znancem
v zamejstvu in matični domovini
vesel Božič in srečno Novo leto 2005

TRST - Ul. S. Cilino 95, tel. 040 54390

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

želi pevovodjem, organistom,
pevkam in pevcem ter njihovim družinam
blagoslovljen Božič
in srečno Novo leto.

potovalna agencija
AURORA

Ulica Milano, 20 - 34122 Trst
tel. 040 631300 - 040 630261

Skerlavaj
Draguljarna

Vošči vsem vesele
božične praznike

TRST - Ul. Battisti 2, tel. 040 760612

SKLAD MITJA ČUK
IN VZGOJNO
ZAPOSLOTIVENO
SREDIŠČE MITJA ČUK

voščita vsem prijateljem
vesel Božič in
srečno Novo leto 2005

Vitalno in nadvse zanimivo društvo

Hranilno društvo 26 v Celovcu praznovalo 20-letnico obstoja

“Ali bi prišel na srečanje hranilnega društva?” me je v tork, 7.12., vprašala žena. Pogledal sem jo in se vprašal, ali gre zopet za kako etnološko prireditve. Ne, tokrat ni šlo za nobeno staro šego ali navado, ki so jo oživila na Koroškem, ampak za vitalno in nadvse zanimivo društvo, ki letos obhaja kar dvajsetletnico delovanja. Večer, s katerim so se članom oddolžili za privarčevano vsoto, je bil res prijeten in brezhilno organiziran. Tajnica društva Justina Hribnik je rada odgovorila na nekatera vprašanja v zvezi s samim nastankom in poslanstvom tega društva, ki se na svojevrstni način že dvajset let upira trendu vse večjega potrošništva in individualizma.

Kdaj in zakaj je nastalo Hranilno društvo? Ali obstajajo podobna društva tudi v drugih slovenskih krajih na Koroškem?

Društvo se je ustanovilo meseca februarja 1985 v Mohorjevi hiši v Celovcu z namenom, da bi se nameščenci in delavci Mohorjeve na družaben način srečali

vsaj ob koncu leta. Zato je letni dvig prihranjenega denarja decembra. Pobudo za to društvo je dal mag. Janko Kulmesch. Takoj so se pridružili društvu tudi nameščenci “sosednje” Zveze Bank. “Klub 26” (26 je namreč hišna številka Mohorjeve hiše na Vetrinjski cesti v Celovcu) združuje Slovence, ki delajo v Celovcu. Mislim, da je ideja kar uspela.

Mesečno mora član v društveno blagajno vložiti najmanj 15 evrov, letna članarina znaša 4 evre, kazen za zamujeno vplačilo znaša prav tako 4 evre.

Denar iz hranilnih omari se pobira okoli 1. vsakega meseca. Imamo 4 hranilne omarice, 2 sta v Mohorjevi hiši v Celovcu, 1 je v Mohorjevi tiskarni v Vetrinju, 1 pa v kavarni “Paulus” prav tako v Celovcu. Ob koncu leta se na letnem dvigu izplača denar, za kakšno božično darilo lep prihranjen denar.

Pri nas na Koroškem je tako, da ima skorajda vsaka gostilna tako imenovane hranilne omarice, ob koncu leta pa letni dvig. Tako imajo tudi gostilne v slovenskih krajih hranilne omari-

ce in društva.

Kaj se je v dvajsetih letih spremenilo pri društvu? Kakšne so bile začetne motivacije članov in kaj pričakujejo sedaj?

V dvajsetih letih je število članov bistveno naraslo. Glavna motivacija društva je namreč družabnost. Vsako leto organiziramo razne izlete ali prireditve, npr. obiske gledaliških predstav in musicalov, tako na Dunaju kot pa tudi v Ljubljani, lansko leto smo bili prvič na tridnevem dopustu v termah Banovci (seveda smo si ogledali tudi znamenite vinske kleti!). Meseca marca pa bomo zopet šli na vikend v terme Rogaška Slatina.

Bili pa smo že tudi na izletu v Števerjanu, dobro se spominjam jesenskega izleta, ker je v lepem Števerjanu lilo kot iz ška-fa! Da se pa lahko potovanja privoščimo po zelo ugodnih cenah, imamo pripravljeno vsako leto na letnem dvigu družabno igro s srečolovom. Letos je bila naša prva nagrada polet za dve osebi iz Celovca v mesto Berlin. Posebnost našega društva je ta, da je na letnem dvigu v mesecu

decembru brezplačni buffet.

Kdo sodeluje pri hranilnem društvu? Koliko članov imate?

Nasemu društvu predseduje ga. Milena Koller, imamo pa odbor, ki se redno sestaja in kjer kuje-mo načrte za razne dejavnosti. Naši člani so po poklicu zelo različni, to se pravi od delavcev, gospodinj, bančnikov, nameščencev pa do odvetnikov, ob koncu leta se vsi zberejo in se imajo skupno “lušno”. Združujemo pa ljudi vseh treh koroških dvojezičnih dolin, tako Podjunčane, Rožane in Ziljane. Imamo 145 rednih članov.

Vi se naslanjate na slovenski bančni zavod. Kaj si želite v prihodnje?

Naša banka je Posojilnica Banke Borovlje. Želim si, da bi število varčevalcev še morda naraslo (začeli smo s 50 varčevalci!), seveda pa se vsi veselimo lepih skupnih izletov in da bi še naprej ostali skupina ljudi, ki se imajo “radi in fajn”. Vese-limo pa se že izleta, ki bo nas pripeljal v lepo Goriško ali na Tržaško!

Peter Rustja

Galerija Artes v Novi Gorici

Manj znana likovna dela Franceta Slane

V galeriji Artes v Novi Gorici je bila v petek, 10. decembra, otvoritev razstave slikarja Franceta Slane. Njegovo delo je predstavil Jurij Paljk in o umetniku povedal, da kot pisatelj ali pesnik, ki pišeta celo življenje en roman, eno pesem, tudi slikar odlikava vse življenje eno zgodbo. S seboj nosi svoj svet, ga spreminja, presnavlja, vedno na novo izraža skozi določene izbrane motive.

Slana si je za svoje vzel predvsem šopke, obrežja, krajine, ruševine in ostanke, stare mline, domače živali. Z njimi pripoveduje o sebi, o svojem izvoru. Slika stvari, ki jih ljubi, jih ponovno doživlja, k njim se vrača vsakič na drugačen način in jih pripelje tudi do abstrakcije. Na tej razstavi se predstavljajo z izborom slik, kjer je figuralka skoraj popolnoma opuščena, vendar svojih izvornih motivov ne skriva, saj je zavezan figuralnemu načinu. Poetično obuja spomine na

mladost, na življenje ob morju, ki ga je za zmeraj zaznamovalo. Nežno krajino poživlja, dinamizira z drobnimi detajli, ki vzbujajo asociacije na vsakdanje predmete ali drobne živalice. Šopki so se spremenili v barvne kompozicije, njihova zgradba je vedno trdna, premišljena, a vseeno igriva. Iz bogatih barv, pastoznih, energičnih in drugo lahkotnih nanosov seva življenjska moč, ki umetnika žene k vedno novim izpeljavam. V detajlih pa je stalno prisotna tudi njegova risarska spretnost. Kot je o Slani pisal že Nace Šumi, predstavlja barva eno od primarnih podlag njegovega slikarstva, prav tako trdna pa je risba, včasih celo prevlada. Njegov prvi učitelj risanja je bil Hinko Smrekar, ki je v Ljubljani vodil tečaje. Tja se je družina preselila v začetku štiridesetih let. Svoje otroštvo je Slana preživel v Splitu, kamor so odšli leta 1929, ko je bil star dve leti. V Ljubljani je nadaljeval gimnazijo in v Vavpotičevi delavnici

poslikaval lesene izdelke, da bi pomagal preživljati družino. Februarja 1944 je šel v partizane.

Kot dober risar je postal član grafične tehnike, delal je z Božidarjem Jakcem, Vitom Globočnikom, Ivom Šubicem. Ravno sedaj so v Ljubljani, v Mednarodnem grafičnem likovnem centru, razstavljene partizanske grafike, med njimi so tudi Slanova dela. Po vojni se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost, kjer je študiral pri Stupici in Pirnatu, nekaj časa se je preživljal z ilustracijami, od leta 1951 pa deluje kot svobodni umetnik. Študijsko je odpoštoval v Pariz, kjer je preučeval mojstre, ki mu predstavljajo večni vir, Cezanna, Picassa, Braqua, Miroja,

France Slana in galerist Dragan Abram

Chagalla, Soutina. Sledila so še številna potovanja v tujino, postala so njegov način življenja, iskanje navdiha. Nikoli pa se ni prepustil eni smeri, ni pripadal nobeni skupini. Ostal je izrazit individualist, sam pravi, da mu delo omogoča notranjo svobodo, vedno pripada sebi, svojem razpoloženju.

Katarina Brešan

Dr. Mirko Špacapan v Reziji

Deželni svetnik SSK Mirko Špacapan je v sredo obiskal rojake v Reziji. Na sedežu Rozajanskega duma v Solbici so deželnega svetnika sprejeli Luigi Paletti, Dino Valente in Luigia Negro. Špacapan je povedal, kako se nekatere stvari, ki se tičejo priznavanja manjšinskih pravic, spreminjajo na bolje; tako je na primer zabeležiti vedno manj nasprotovanja večjezičnosti tudi v deželnem statutu F-Jk, obenem pa bojkotiranje predstavnikov paritetnega odbora iz vrst desnice dejansko onemogoča njegovo delovanje in kakršnokoli možnost, da bi se zaščitni zakon uveljavil na teritoriji.

Poleg tega je Špacapan opozoril na vedno večje nasprotovanje desnice kriteriju izbire za vključitev v območje veljave zaščitnega zakona, po katerem je potrebna odločitev tretjine občinskega sveta, in pozivanje k referendumskim odločitvam, pri katerih naj se izreče 15% prebivalstva, češ da v zakonu tako piše. Prav v Reziji in Beničiji - je opozoril predstavnik SSK - obstajajo in so vedno bolj glasne sile, ki to zahtevajo, in v podporo svojim teorijam kličejo na pomoč željo prebivalstva, naj jih ne enačijo s Slovenci, pač pa naj se njihova narečja zaščitijo kot nekaj posebnega in samosvojega, povsem drugačnega od slovensčine, katere

sami ne razumejo. Zagovorniki slovenstva v Reziji, ki se zbirajo okoli Rozajanskega duma, že več let organizirajo tečaje rezijanščine za osnovnošolske otroke, in so v bistvu tudi edini, ki se trudijo, da bi mladi v Reziji ohranili poznavanje jezika in lastnih korenin. Nerazumljivo pa so jim, v letošnjem letu, šolske oblasti onemogočile, da bi poučevali otroke tudi pisno obliko narečja rekoč, da je za malčke boljše, da se učijo pogo-vornega jezika in da se ne ukvarjajo z grafijo.

V resnici vemo, da se za takimi “pilatovskimi” stališči šolske oblasti skrivajo zmotne teorije o izvoru Rezijanov, saj bi se npr. pisava vasi Solbica namesto Solbiza preveč približevala slovenskemu svetu. Pa vendar je

že v devetdesetih letih levosredinska uprava s tedanjim županom Luigijem Palettijem organizirala več mednarodnih posvetov, kjer so strokovnjaki jasno definirali slovenski izvor rezijanščine. Občinski svet je tedaj z enim samim nasprotnim glasom odobril sklep o pravilni grafični pisavi narečja, ki se govori v dolini pod Kaninom. Društvo negovalcev fur-lanskih narečij, ki se zbira v Vidmu in ima vplivne člane v odboru za izvajanje zakona 482, nasprotuje taki pisavi in zagovarja bolj “romansko” obliko pisave, češ da je bolj umljiva za domačine.

Smešno je pri tem, da za svoje zmotne teorije izdajajo publikacije, za katere zaprosijo (in dosežejo) prispevek po zakonu, ki štiti slovensko manjšino in prispeva k njenemu obstoju.

Primorski tehnološki park v Novi Gorici

Z natečajem do novih perspektivnih podjetij

Na sedežu Primorskega tehnološkega parka v Novi Gorici so minuli torek predstavili rezultate prve faze nagradnega natečaja “Podjetje za prihodnost”, na katerega je med 27. oktobrom in 24. novembrom letos prispelo 18 inovativnih idej. V drugo fazo natečaja je bilo na podlagi tehnično-tehnološkega in trženjskega vidika uvrščenih devet idej, za katere obstaja realna možnost uresničitve v novem tehnološko usmerjenem podjetju na območju primorske regije.

Natečaj “Podjetje za prihodnost” je bil zasnovan v sklopu evropskega projekta Pro Plus, ki je namenjen podpori akademskega podjetništva. Cilj projekta je razviti uspešno shemo in metodo za oblikovanje regionalnih programov, ki bodo spodbujali nastajanje novih, predvsem tehnološko usmerjenih podjetij. Projekt Pro Plus deloma financira Evropska komisija, finančno pa ga podpira tudi Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter-Vrtojba, ki sta soustanoviteljici Primorskega tehnološkega parka.

Kot je na novinarski konferenci povedal direktor Primorskega tehnološkega parka Rajko Kerševan, je med nosilci devetih idej pet takih, ki prihajajo iz goriške regije, po dva pa z obalno-kraške regije in z ostalih koncev Slovenije. Povedal je še, da so ocenjevalci idej presojali na osnovi izvirnosti ideje, uporabe sodobnega znanja, izvedljivosti ideje, tržne perspektivnosti in družbene odgovornosti. Med izbranimi idejami so pro-

izvodnja zdravju prijaznih sadnih proizvodov, avtomatski sistem za zgodnje odkrivanje potencialne utopitve v kompleksih z vodnimi površinami, električni invalidski voziček z gosenicami za premagovanje težkih ovir, mini prenosni nihalni ostrivec verižnih žag, sistem za urejanje čakalnih vrst z SMS pozivom - storitev Mvrsta, Severnoprimorski center za reparaturno lasersko varjenje, daljinsko krmiljena podmornica, solarna žaluzija in podtlacna posoda Trins.

Kerševan je povedal še, da je v prvi fazi natečaja za vse prijavitelje idej potekalo izobraževanje o osnovah podjetništva. Dodal je, da bo druga faza natečaja potekala do 22. aprila 2005. Do konca leta 2004 bodo v Primorskem tehnološkem parku v razgovorih s predlagatelji vseh idej - tudi tistih, ki se niso uvrstile v ožji izbor - analizirali potrebe za podjetniško uresničitev idej, saj so tudi med neizbranimi idejami take, ki bi jih bilo vredno uresničiti. Od 8. januarja do 12. marca 2005 bodo v Primorskem tehnološkem parku za nosilce izbranih idej in za ostale zainteresirane posameznike izvedli deset izobraževalnih delavnic za pripravo poslovnih načrtov, nosilcem izbranih idej pa bodo nudili tudi svetovanje pri pisanju poslovnih načrtov, ki bodo ocenjeni v prvi polovici aprila 2005. Nosilci treh najbolj obetavnih poslovnih načrtov bodo prejeli denarne nagrade v skupni vrednosti 2.1 milijonov tolarjev, ki jim bodo služili kot popotnica za ustanovitve podjetja.

Nace Novak

Predlog poslancev SNS

Predlog za nov državni praznik

V Poročevalcu državnega zbora Republike Slovenije je bil objavljen predlog zakona o dopolnitvi in spremembi zakona o praznikih in dela prostih dnevih v državi, ki so ga že uvrstili v parlamentarni postopek. V proceduro so ga vložili poslanci Slovenske nacionalne stranke, Zmago Jelenc, Plemeniti, Sašo Peče, Bogdan Barovič, Barbara Žgajner-Tavš, Boštjan Zagorac in Srečko Prijatelj.

Spremenili bi samo prvi člen omenjenega zakona, v katerem so naštetih državni prazniki v Sloveniji. Sedanjim naj bi dodali nov praznik, ki bi bil 15. september, s katerim bi zaznamovali isti dan leta 1947, ko je bila Primorska priključena oz. združena z matično domovino, sedaj državo Slovenijo. Poslanci so za utemeljitev svojega predloga zapisali tudi naslednje: “Slovensko Primorje s Trstom in Gorico je po prvi svetovni vojni pripadlo Italiji, kar so velesile potrdile z Rapalsko pogodbo. V Italiji je tako ostalo okoli 300 tisoč Slovencev. Italijanska država je izvajala pritisk na slovensko manjšino, ki se je stopnjeval s prihodom fašizma na oblast. Slovenski manjšini so bile kratene temeljne pravice, kot so preprečevanje uporabe slovenskega jezika v javnem življenju, odprava slovenskih krajevnih napisov, sprememba osebnih imen, od-

prava slovenskega jezika in druge pravice.

Slovensko ozemlje je bilo maja 1945 za kratek čas osvobojeno, in sicer v celoti do njenih skrajnih meja. Stoletni sen združitve vseh Slovencev je bil za hip uresničen; osvobodena sta bila Trst in Gorica, na avstrijskem Koroškem pa so okoli vojvodskega prostora postavili slovensko častno stražo. Zaradi bojazni pred velikim vplivom sovjetske in jugoslovanske komunistične oblasti v tem delu Sredozemlja so se ZDA in Angleži maja 1945 odločili, da zaustavijo in potisnejo slovensko in jugoslovansko vojsko ven iz Trsta, Gorice in iz dela Istre. Primorski Slovenci so v letih po drugi svetovni vojni vztrajno in pogumno izražali pripadnost matični domovini. Brez njihovega narodnega ponosa in brez trdoživosti njihovega upora zoper potujčevanje in proti fašizmu, bi si težko predstavljali današnje stanje, ko je slovenski narod združen v samostojni slovenski državi. Priključitev oz. združitve Primorske z matično domovino, 15. septembra 1947, ima tolikšen pomen, da bi ta dogodek iz slovenske zgodovine morala država Slovenija in njeni državljani obeležiti na primeren način.”

Poslanci iz SNS predlagajo, naj bi zakon o razglasitvi 15. septembra za državni praznik obravnavali po skrajšanem postopku.

V Sloveniji bi lahko že prihodnje leto ustanovili dve novi škofiji

Delovanje vlade bo v celoti podrejeno prevzemu evra

V Sloveniji bodo v nedeljo, 26. t.m., tradicionalne proslave in prireditve za obeležitev državnega praznika, dneva samostojnosti, nato pa bodo prevladale priprave za začetek in proslavljanje novega leta 2005. Politično dogajanje pa se nadaljuje, čeprav se javnost, zaradi pomembnosti tradicionalnih praznikov ob Božiču in Novem letu, zanj skoraj ne zanima. Posamezne dogodke s političnega prizorišča lahko strnemo v ugotovitev, da nova vlada že uspešno deluje na raznih področjih, kjer je začela izvajati svoj program, stranke nove opozicije pa so se prilagodile novi vlogi.

Izhodišče in vsebina soočanja med vlado in opozicijo je program nove izvršilne oblasti, zapisan v koalicijski pogodbi. Premier Janez Janša opozarja, da nekdanja vlada novi ni predložila popolnih in jasnih obračunov o stanju v gospodarstvu, zlasti ne o tem, kakšna je finančna trdnost Slovenije. Stanje na tem področju naj bi bilo slabo, saj se je država v preteklosti pretirano zadolževala. Tako so slovenske devizne rezerve konec septembra letos domnevno znašale 7,38 milijarde evrov in je od bruto zunanega dolga države. Ta je konec septembra znašal kar

14,82 milijarde evrov. Predsednik vlade je v prvem javnem nastopu na državni TV razčlenil kritične razmere na raznih področjih in ob tem opozoril, "da prvi dve leti mandata ne bosta rožnata. Nova izvršilna oblast bo dobre rešitve iz prejšnjih obdobij nadaljevala. Liberalizirati namerava šolstvo, kar ne pomeni razpuščenosti, ampak ustvarjalno šolo. Naš osnovni cilj je, da Slovenija postane prijazna domovina enakih možnosti za vse, ki v njej živimo. Za večjo blaginjo pa potrebujemo predvsem znatno gospodarsko rast. Toda najprej bomo morali izpolniti zahtevna merila za vstop v sistem skupne evropske valute, evra, leta 2007 in delovanje vlade bo v celoti podrejeno temu cilju."

Janez Janša je v intervjuju, objavljenem v novi številki mesečnika za kulturo, politiko in gospodarstvo Ampak, izrekel zadovoljstvo, ker vlado podpira tudi poslanca italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji. "Vendar pa bo odnos vlade do obeh manjšin korekten, ne glede na njuno podporo. Prvič v zgodovini pa je odnos do uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodnosti vključen v koalicijsko pogodbo."

Finančni minister dr. Andrej Bajuk je med razpravo na izred-

ni seji državnega zbora o spremembah davčne zakonodaje napovedal, da bo vlada v drugi polovici leta 2005 predložila popolnoma nove zakone z omenjenega področja, "ki bodo omogočili prerazporeditev davčnega bremena. V Sloveniji bomo bolj obdavčili kapital, manj pa delo." Zaradi tehničnih razlogov v državi še nekaj let ne bodo uvedli novega davka na hiše, gozdove in druge nepremičnine. V opoziciji se na obravnavane in nekatere druge vrzeli v koa-

licijski pogodbi, ki jih je sicer pretežno povzročila prejšnja vlada, ne ozirajo. Novo oblast napadajo in ji očitajo napake in celo nestrokovnost, čeprav je Janez Janša zagotovil, da bodo koalicijsko pogodbo in s tem vladni program najpozneje v naslednjih treh mesecih delno spremenili oz. dopolnili.

Izjave nadškofa in metropolita, ki je med najbolj priljubljenimi osebnostmi

Novi ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je po nedavnem srečanju s predsednikom države dr. Janczom Drnovškom dejal, da se bosta oba prizadevala za rešitev še obstoječih težav v odnosih med katoliško Cerkvijo in državo; pred koncem leta je dal še nekaj pomembnih izjav o svojem delovanju in stališčih katoliške Cerkve v Sloveniji. V oddaji državnega radia je povedal, da bi lahko v Sloveniji že prihodnje leto ustanovili dve novi škofiji, ker je takšna odločitev v veliki meri odvisna od slovenskih škofov. Sedeža novih škofij naj bi bila v Novem mestu in Celju, lahko pa tudi v Murski Soboti. Glede džamije v Ljubljani pa je menil, da bi bil za Slovenijo primernejši švicarski model. Po njem naj bi namesto džamije v slovenskem glavnem mestu zgradili večje število molilnic.

Marijan Drobež

Kratke

Zbiranje sredstev za posodobitev opreme v Splošni bolnišnici v Šempetru pri Gorici

Nekatera podjetja, ustanove in zasebniki denar za voščilnice, zabave in darila ob bližnjih božičnih in novoletnih praznikih raje namenjajo za koristne in pomembne človekoljubne namene. Pri tem največ takih prispevkov prejme Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca v Šempetru pri Gorici. Donacije bolnišnici pošiljajo tudi med letom, v preteklih štirih letih pa so skupaj znašale nad 241 milijonov tolarjev.

V šempetrski bolnišnici so nedavno spodbudili novo akcijo zbiranja denarja za nabavo rentgenskega aparata in druge opreme, s katero bodo vzpostavili kardiološko diagnostiko. Le-to bodo uporabljali pri zdravljenju bolezni žil, ki prehranjujejo srce. Bolezen se kaže kot tiščanje v prsnem košu ob fizičnem naporu, lahko pa tudi v mirovanju. Ko je koronarna arterija popolnoma zamašena, pride do srčne kapi (miokardnega infarkta), kar pomeni odtmrje določenega dela srca. Pogosto pa je posledica omenjene bolezni nenadna smrt.

V bolnišnici si že osem let prizadevajo za uvedbo invazivne kardiološke diagnostike. Najbolj učinkovit način zdravljenja koronarne bolezni je vzpostavitev normalnega pretoka krvi po koronarni arteriji. Koronarno arterijo in zožitve v njej prikažejo tako, da vanjo vbrizgajo kontrastno tekočino in srce slikajo s pomočjo rentgenskega aparata, ki omogoča od petnajst do trideset posnetkov v sekundi. Ko ugotovijo mesto zožitve v koronarno arterijo, uvedejo cevko, ki ima na koncu balonček. Pod kontrolo rentgenskega snemanja pomaknejo balonček v samo zožitev. Balonček napolnijo s tekočino in ga razpnejo s tlakom od pet do deset atmosfer. S tem posegom razširijo zoženo žilo. Če se žila ne razpre popolnoma, si pomagajo s t.i. žilno opornico, ki po posegu ostane v žili in omogoča primeren pretok krvi. Takšen poseg bi na Goriškem potreboval okoli 400 bolnikov letno. Sedaj morajo bolniki čakati na poseg v ljubljanskem Kliničnem centru. Čakalna doba pa traja več kot eno leto.

Za vzpostavitev kardiološke diagnostike naj bi razni donatorji zbrali okoli 200 milijonov tolarjev. Bolnišnica pa bo iz lastnih virov prispevala okoli 40 milijonov. Svoj delež so že zagotovila nekatera najpomembnejša podjetja na Goriškem: HIT, Iskra avtoelektrika v Šempetru pri Gorici, družba za gradbeništvo Primorje v Ajdovščini, Salonit v Anzovem, Soške elektrarne in zavarovalnica Triglav in Slovenica. Kaže, da bodo potrebna sredstva kmalu zbrali, v bolnišnici pa so že določili prostor za namestitev omenjene kardiološke diagnostike. Delovati naj bi začela morda v prvi polovici leta 2005. Kardiološko diagnostiko naj bi vodil znani specialist za bolezni srca in ožilja primarij dr. Matjaž Klemenc.

5. mednarodni festival digitalne umetnosti v Novi Gorici

Pixxelpoint 2004: Kreativne skupnosti in lokativni mediji

V ponedeljek, 13. decembra, je zaprl vrata letos že 5. mednarodni festival digitalne umetnosti, ki je potekal od 3. decembra v Novi Gorici. Med tem časom so se na osrednjem prizorišču v Mestni galeriji Nova Gorica, rotundi SNG Nova Gorica in v prostorih Kluba Goriških študentov vrstili razstava del, simpozij, delavnice ter številni drugi, tudi glasbeni dogodki. Namen festivala, kot je poudaril organizator, ostaja približati informacijsko tehnologijo in digitalno umetnost širši publiki in obenem ozavešiti mlajše generacije o drugačnih možnostih uporabe računalnika, tistega "orodja", brez katerega si danes nekateri ne morejo predstavljati

življenja in dela.

Letošnji Pixxelpoint, ki ga je mimogrede letos prvič finančno podprlo tudi Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije in je finančno težak okoli 2 milijona SIT, je konceptualno sledil spremembam, ki so bile uvedene že prejšnje leto: predstavljena dela niso bila izbrana izključno preko mednarodnega razpisa, temveč so bili k sodelovanju povabljeni tudi širše uveljavljeni domači in tuji ustvarjalci s področja digitalne oziroma raziskovalne umetnosti. Podobno kot lani je bil tudi letošnji festival tematsko obarvan: vsa dela namreč sledijo osnovni temi Location 0 = ∞, ki sta jo razpisali kuratorici Dunja Kukovec in Nataša Pe-

trešin.

Ena od posledic skrčenega prostora in časa, kjer določen delež svetovne populacije znotraj visokotehnološke infrastrukture določa informacijo kot dobro in nove tehnologije zgolj kot orodje, predstavlja fizično, psihološko in družbeno premikanje meja ter ustvarjanje začasnih topologij. Lokativni ali mobilni taktični mediji s pomočjo brezžičnih tehnologij na novo beležijo subjektivne itinerarije in osebne prostorsko-časovne cone znotraj danih geografskih situacij. Današnja ekonomska karta pretoka kapitala v vozlišča svetovne komunikacijske mreže nikakor ne odgovarja zgodovinsko izoblikovani podobi sodobnega sveta. Ali se

transgresija takšnih meja dejansko odvija v tem trenutku ali ostaja le želja utopistov in aktivistov? Kako lahko prostor zavzame emocionalno? Ali lahko zamejevanja, kot so center, integrirana periferija, pripeta periferija, zapuščena periferija, mrtvi kot ali napol izolirane cone, opustimo ne le na nivoju imaginarnega, temveč tudi realnega?

Na ta vprašanja so odgovarjala v Novi Gorici predstavljena dela. Od 84 stvaritev, ki so prispele preko mednarodnega razpisa, sta jih kuratorici izbrali 29 takih, ki so še najbolj sovpadale z razpisano tematiko. Med temi zasledimo statične slike, animacije, interaktivna in glasbena dela. V Mestni galeriji Nova Gorica so bile predstavljene tudi stvaritve gostujočih umetnikov iz Francije (Bureau d'Etudes, Ewen Chardronnet), Švice (Ur-

sula Biemann), Islandije (Pall Thayer), Slovenije (Miha Ciglar, Son:da), Latvije (Jaanis Garancs), Hrvaške (Lina Kovačević), Romunije (Version magazin) in lokativna zvočna instalacija za trajekt ISEA Tuoma Tammenpää iz Finske ter Tamasa Szakala iz Madžarske. V okvi-

ru različnih predavanj, na katerih so umetniki razlagali svoje stvaritve, je bil predstavljen tudi nov center DAMS, ki v okviru videmske univerze deluje v Gorici in se ukvarja s študijem odnosov med mediji in sodobno umetnostjo.

Mateja Poljšak Furlan

Premiera otroške predstave v izvedbi AMO in Gledališča na vrvi

Razigrani Pedenjped osvojil male in velike gledalce

Za postavitev otroške predstave se je v letošnji sezoni Amaterski mladinski oder, ki že nad četrtoletja, pod okriljem SNG Nova Gorica, vodi po talijanskih stezicah mlade gledališke zanesenjak iz Novogoriške pod zanesljivim mentorskim in režijskim vodstvom Emila Aberška, povezal z mladinsko ljubiteljsko skupino Gledališče na vrvi, ki deluje že nekaj let v okviru Zveze kulturnih društev z istim umetniškim vodjo. Lanskoletna uprizoritev AMO je bila namenjena najstnikom, njihovim težavam in

življenjskim izkušnjam, letošnja pa vsa žari v otroški brezskrbnosti, porednosti in radovednosti ob nepotešljivih raziskovanjih otroškega malega sveta. Aberšek, kot že marsikateri drug režiser v zadnjem času, je segel po igrivih pesniških stihih za realizacijo predstave, posvečene najbolj iskreni publiki. Odbral je vrsto

izjemno povednih pesmic iz opusa pesnika, esejista, ured-

nika in prevajalca Nika Grafenauerja in jih mojstrsko, a tudi ljubko in otrokom doumljivo

povezal v celoto. Tako je nastala razigrana predstava Dogodivščine Pedenjpeda, fantička "z muhasta štrlečimi uhlji in simpatično Pedenjmicico sred lica", v katerem se z lahkoto prepoznajo mali neugnanici, ki z raziskovalno, včasih prav nerodno vneto zrejo v ta širni svet, poln zanimivih, čudovitih, a žal zaradi prepovedi odraslih, ne

vedno dosegljivih stvari.

Premišljeno stikani zgodbici je živahen poudarek dala glasba mladih glasbenikov Luke Manojloviča in Mateja Doljaka, včasih prav razposajeno naravnana na ritem bugljugija, mestoma pa lirčno zasanjana, na katero je zahtevne koreografske korake zapisala Anja Robida, plesalka iz vrst Mojce Horvat, ki je sodelovala v predstavi Bena Jonsona Volpone kot gost SNG Nova Gorica. Spretna vodja šiviljske delavnice SNG Nova Gorica Nevenka Tomašević se je tokrat spet učinkovito izkazala kot kostumografinja in si zamislila ter sešila pisane, razkošne kostume, ki bogatijo živahen odski prikaz. Kostumska barvitost se lepo ujema s scensko podobo in njenimi velikimi, jasno izraženimi elementi in rekvizi-

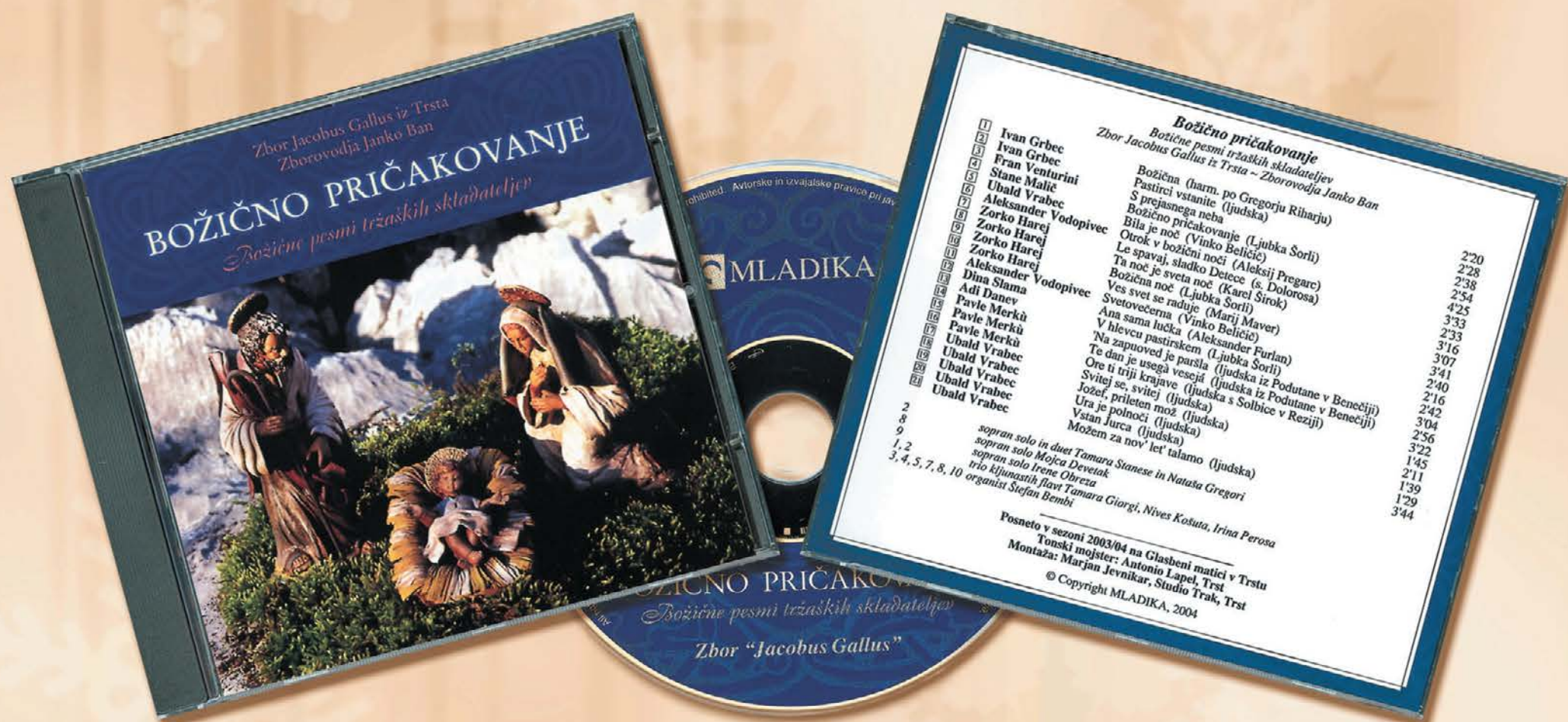
ti, ki se prav tako razgibano kot odski liki domiselno sučejo po odrski scenografiji, ki kot že velikokrat, sad Aberškove domišljajske zamisli.

Že na poznopopolnanski predpremi v četrtek, 2. t.m., in na premieri-matineji v petek, 3. t.m., so nastopajoči igralci Marko Kebe, Manca Kodermac, Nika Melink, Miha Bezeljak, Aja Komel, Tanja in Damjana Srednik, nekateri že večji odski desk, drugi šele začetniki, pokazali veliko natančnost v izvajanju plesnih predlog in sočasne petja.

Glasbena predstava je na splošno dala vtis temeljite dodelanosti in potrjena gledališko zagledanost mladih izvajalcev ter režijsko zrelost in dovršenost.

Iva Koršič

ZALOŽBA MLADIKA vošči vesele praznike z božičnimi skladbami tržaških avtorjev

Založba
MLADIKA

Mladika, Trst, ul. Donizetti 3, I-34133
tel.: 040-34 808 18 • fax: 040-633 307
e-mail: urednistvo@mladika.com

Sestavlja se Nova Slika

Primorski dnevnik

NOVI
GLAS

novi
matajur
tednik slovencev videmske pokrajine

PRIMORKA
TV

RADIO
ROB-IN
NOVA GORICA

kinemedia
comunicazioni pubblica cinema

ISONZO
SOCA

V kapelici sv. Spiridiona na dvorišču bazilike sv. Ambroža

35 let slovenske maše v Milanu (2)

Leta 1982 je bil povabljen v Milan zbor Lojze Bratuž, ki ga je vodil g. S. Jericijo. Takrat je dr. J. Drufuca poskrbel, da so bili na razpolago v samostanu San Maurizio župnijski prostor za gostovanje, samostanska cerkev San Maurizio za mašo in srednjeveški oratorij dominikanskega samostana, ki ima izredno akustiko za koncert po maši. Ta oratorij je zelo znan v Milanu in Lom-

bardiji zaradi vsakoletnih koncertov, posvečenih biserom srednjeveške glasbene umetnosti in petja. Tudi tokrat je S. Benulič poskrbel za objavo vabila na koncert v časopisih Corriere della Sera in Giornale del RAI Gazzettino Padano. Dvorana je bila nabito polna in uspeh je bil popoln. Leta 1986, ob priložnosti 600-letnice milanske stolnice, smo na pobudo msgr. O. Simčiča or-

ganizirali veliko romanje Slovencev v Duomo. Potem ko je na prošnjo Majde Kogoj mons. De Maio, stolni upravitelj, dal na razpolago milansko katedralo za popoldansko mašo, je msgr. Simčič organiziral prihod 8 avtobusov romarjev in zborov z Goriškega, s Tržaškega in iz Slovenije ter povabil ljubljanskega nadškofa msgr. A. Šuštarja, da je vodil romanje. Na komandi občinskih redarjev smo dobili dovoljenje in spremstvo motociklistov, da so lahko avtobusi pripeljali ro-

marje naravnost na Piazza Duomo in parkirali na trgu pred Palazzo Reale. Bil je lep sončen dan. Vsi smo bili veseli in dobre volje. Napolnili smo cerkev in med mašo je mogočno zadonela slovenska pesem tako, da so mnogim prisotnim od ganjenosti prišle solze v oči. Po tem romanju smo imeli vsako leto, in to posebno za praznike, več gostovanj raznih goriških, tržaških in obmejnih slovenskih zborov. Za božične in velikonočne praznike sta nas skoraj redno večkrat obiskovala koprski škof g. Metod Pirihi in sedanji ljubljanski metropolit in nadškof g. Alojz Uran. Po 22 letih, zaradi reorganizacije Casa del Clero, smo bili prisiljeni poiskati novo cerkev, ki

bi imela tudi primerne prostore za večjo skupino ljudi, ker se je v tem času naša skupnost povečala. Tu gre predvsem zahvala naši gospe Pavli Buzzi, da nam je poskrbela v svoji župniji Corpus Domini, ki jo vodijo patri karmeličani v ulici Canova, št. 4, prostor za slovensko mašo in naša srečanja po maši. Ob 25. obletnici naše prve maše v kapelici sv. Spiridiona smo zaprosili opata bazilike sv. Ambroža za dovoljenje, da organiziramo spominsko romanje in mašo v baziliki. Opat je res pristal na to in msgr. O. Simčič je organiziral novo romanje, ki ga je spremljal g. škof Metod Pirihi in vodil slovesno mašo v baziliki. Romarji in pevci so se pripeljali z mnogimi avtobusi iz

Gorice, Trsta in Slovenije. Velikokrat se nam je pridružila tudi Helena Komavli iz Šempetra pri Gorici, ki je obogatila naše bogoslužje s spremljanjem cerkvenih pesmi na orgle. Leta 2000, po 14 letih maševanja v Milanu, je msgr. O. Simčič zaključil svoje poslanstvo. Skrb za slovensko mašo je prevzel gospod Karel Bolčina, štampeški župnik. Leta 2002 je stopil na njegovo mesto g. David Taljat, ki je že skrbel za Slovence v Franciji; leta 2003, ko je bil g. Taljat premeščen v Švico, pa je zopet prevzel dolžnost za našo skupnost gospod Bolčina.

/konec
Oskar Blažič

Slovensko kulturno društvo Hrast

Sv. Miklavž obiskal doberdobske otroke

Sv. Miklavž se je tudi letos spustil med zemljane. Na doberdobski gmajni je pristal v soboto, 4. decembra. Otroci so ga pričakali v župnijski dvorani, kjer so miklavževanja, ki jih prireja SKD Hrast, postala že tradicionalno srečanje. Pričakovanje na svetnika, dobrotnika otrok, že tudi vrsto let uvaja otroška dramska igrice.

Na odrskih deskah se je letos zbralo kar 29 otrok. Po knjižni predlogi Vike Gabrovšek so pred nabito polno župnijsko dvorano uprizorili dramsko igrico Noč, ko je posijalo sonce. Dogajanje je postavljeno v otroško sobico, ki si jo delijo bratec Marko in sestrice Maja in Zala. Otroška sobica je seveda priča stalnemu prerekanju. Neke noči, ko so se že vsi prepustili

objemu sveta sanj, se zgodi nepričakovano presenečenje. V otroški sobici pristane skupina vesoljčkov. Na interplanetar-

nem potovanju so se namreč zaradi napačnih izračunov izgubili in pristali na zemlji. Otroci so se jih sicer najprej ustrašili, a kmalu spoznali, da gre za prav simpatične in prijateljske goste. Pri tem pa se je zgodila precejšnja zmeda, ki jo je proizvedel nekoliko nerodni robot Arči. Naenkrat so se v sobici pojavili sošolci in sošolke ter stroga učiteljica. Pred otroke je stopil celo Prešernov Povodni mož. Otroška igrivost je pripomogla, da se je nenavadni zaplet kaj kmalu razrešil. Medtem je za vesoljčke napočil čas vrnitve domov. Naenkrat so tako v otroški sobi ponovno ostali samo Marko, Maja in Zala. Na-

slednje jutro se razen Marka nihče spomnil čudne nočne dogodivščine. Ampak... naenkrat so se vesoljčki ponovno oglasili. Z veselja so otrokom poslali zadnje sporočilo, zahvalo za izkazano prijateljstvo. Tako je nastopil čas sv. Miklavža. Otroci so se množično zbrali pod odrom. Dobrotnik otrok je najprej pozdravil vse prisotne in začel deliti številna darila. Otroci so bili medtem vse bolj neučakani. Njihovim željam je bilo nazadnje le ustrezno: vsak od njih se je srečal z dobrotnim svetnikom in domov odšel z zasluženimi darili.

AC

PD Štandrez / Abonma ljubiteljskih gledaliških skupin

Komedija Naši trije angeli z izvrstnimi igralci iz Kanala

V četrti ponudbi abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin Štandrez 2004 je prišlo do zamenjave v programu. Namesto napovedanega gostovanja dramske skupine iz Ospa na Koprskem, ki žal ni mogla priti k nam z zelo znanim delom C. Goldonija Primorske zdrake zaradi poškodbe enega izmed izvajalcev, je v spored vskočilo Amatersko gledališko društvo Kontrada iz Kanala. Igralstvo je v Kanalu trdno zasidrano, saj ima dramska skupina – njen sedanji predsednik je Radovan Pušnar – za seboj dolgoletno neprekinjeno delovanje, čeprav se mora za vaje in predstave seliti v dvorano v De-

skle, kajti svoje v domačem kraju ne premore. Kljub temu pa vsako leto v februarju okrog Praznika slovenske kulture naštudira odrsko delo, navadno komedijo, s katero gostuje po raznih slovenskih krajih. V lansk sezoni so igralci s svojim mentorjem in režiserjem Stanetom Lebanom, cenjenim igralcem, nekdanjim članom PDG Nova Gorica, postavili na oder komedijo Sama in Belle Spewack Naši trije angeli, ki so jo štandreški amaterji odigrali pred tridesetimi leti, ob deseti obletnici ustanovitve dramske skupine, kot je pred nedeljsko predstavo, 12. t.m., ne ravno številno publiko opozoril predsednik PD

Štandrez Marko Brajnik, ko je izrazil dobrodošlico Kanalcem. Prav na štandreskem odru so kanalski igralci obeležili dvajseto reprizo uprizoritve Naši trije angeli. Zabavna komedijska štrana z duhovitimi dialogi, mestoma prepredenimi z ironičnim in ciničnim pridihom, razgalja nehumanost t.i. podjetnih, bogatih ljudi in podčrtuje človekoljubnost treh angelov, zapornikov, ki prestajajo kazni, dva dosmrtno, zaradi goljufije oz. umora. V svetu lažnih poštenjakov se trije jetniki, ki popravljajo streho pri družini Ducotel, izkažejo kot dobrih ljudi, ki sicer ne ravno etično dovoljenimi sredstvi pomagajo sočloveku v stiski, kot "pravi angeli varuhi". Radovan Pušnar, Franc Krnel in Severin Drekonja so se posrečeno

in dovršeno prelevili v kaznjence-angele in s svojo zrelo igro večkrat izzvali smeh. Poleg njih je med ostalimi izvajalci Igor Sitar, Barbara Filej, Anka Majnik, Simeon Kodelja, Boštjan Lovišček, Simon Žnidarčič – z živahnim, iskrim nastopom prednjačila mlada maturantka Dijana Galic, ki je velikokrat očarala otroke v hudomušnih vlogah pravljicnih igrice. Galiceva je svojemu liku, dvajsetletni Marie Louise, vdahnila prepričljivo svežino in prikladno romantično doživljanje ljubezenskega čustva. Peto in zadnje gledališko srečanje iz niza Štandrez 2004 bo 23. januarja 2005 izoblikoval domači dramski odsek PD Štandrez s svojo novo produkcijo, krstno izvedbo komedije Za blagoslov in rdeče zvezde, ki jo je Janez Povše sestavil za letošnje štandresko slavo: štirideseti jubilej dramskega odseka PD Štandrez.

Iva Koršič

Na dnu...

NOVI
GLAS

Glavni urednik Andrej Bratuž - Odgovorni urednik Jurij Paljki
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5

Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica,
tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it

Uredništvo v Trstu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst,
tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it

Uprava: Piazza Vittoria-Travnik 25, 34170 Gorica,
tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.it

Tisk Centro Stampa delle Venezie Soc. Coop. a.r.l.,
Viale della Navigazione Interna, 40 - 35129 Padova PD,
tel. 049 8073263 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

Letna naročnina: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 65 evrov, prioriteta pošta 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

Cena oglasov po dogovoru

Novi glas je član Združenja periodičnega tiska v Italiji USPI
in Zveze katoliških tiskov v Italiji FISC

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakona št. 675/96 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih bralci posredovali Novemu glasu. Bralci lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi letih.

To številko smo poslali v tisk v ponedeljek, 20. decembra, ob 14. uri.

ČLOVEK JE PRISTAL NA LUNI? DA, DA, NEDVOMNO...

Pripravite se na Vojno zvezd! Je že tu.

set. No, potem pa imamo kakovostno televizijo, v kateri je informacija glavna vrednota. In Vespa njen prvi nosilec. Pomislite na fantastične medijske dvoje med Vespo (v zastopništvu Raia) in Costanzom (princem vrednote informacije na Mediasetu). Iz dneva v dan postaja bolj očitno, kakšna tekmovalnost vlada med obema: eden drugemu kradeta tematike, ki pomembno pogojujejo življenje celotnega Apeninskega polotoka. Recimo: Vespa dobi popolnoma izvirno idejo o šee neobdelani tematiki, kot primer... umor v vasi Cogne (nadve izvirno!). V studio povabi najbolj znano italijansko mamico, Anno Mario Franzoni. Costanzo zavoha senzacionalnost zgodbe, ki še ni bila dovolj dobro obdelana. V svojo oddajo ne povabi samo

znano mamico, ampak (po pritiskih iz višjih nadstropij) tudi njenega odvetnika Carla Taormino (tesnega Berlusconijevega prijatelja, kakšno naključje), ki lahko pravno pojasni ozadje primera in, glej ga zlomka, ravnokar rabi močan vbriž medijske pozornosti. Da bi tekmeču ne ostal dolžan, povabi Vespa na naslednji Porta a porta mamico Anno Mario, odvetnika Taormino in agente tajne obveščevalne službe Sisde, ki bodo nenasitni publiki razkrili, da leži za to zgodbo prava zarotniška afera, ki spominja na afero umora JFK. No, v iskanju novosti si zagotovi Costanzo ekskluzivo: v Italijo tajno pripelje predstavnik CIA, ki potrjuje ugotovitve o zarotniški aferi in svetovni javnosti razkrijejo, da se v ozadju skriva vseprisotna senca Al Quaide in Bin Ladna.

Le kaj si bo sedaj domislil Vespa? Sušlja se, da bo v kratkem pripravil posebno oddajo na priljubljeno tematiko Umor v vasi Cogne. Pri tem mu je uspel veliki met: v oddajo bo neposredno iz ZDA, iz najvišjih nadstropij sedeža FBI, v Italijo priklical dva cenjena agenta, Foxa Mulderja in Dano Scully, ki se že več kot 10 let ukvarjata s t.i. X-files (primeri, ki jih racionalno ni mogoče razložiti in v katerih pogosto nastopajo vesoljci). Tajna agenta sta ugotovila, da pravzaprav ne gre za navadno zaroto, kot so govtavljali vsi strokovnjaki doslej. Prišla sta na sled strašni novici, da bo naš svet v kratkem napadla grozovita interplanetarna armada s kapitanom Kirkom, E.T.-jem in učiteljem Yodo na čelu. To bo šele grozno!!! Vas od strahu že daje preganjavica? Brez skrbi, še dobro, da so Američani izvolili Busha. In da je človeštvo izbralo informacije kot tako pomembne vrednote.

Andrej Černic

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

www.zkb.it

ZADRUŽNA BANKA
DOBERDOB in SOVODNJE

www.bccdos.it

Vam želita
srečen Božič in uspešno novo leto
2005

že nad 95 let

*ustvarjata zaupanje, olajšujeta stike, dajeta
osnovne in inovacijske storitve, omogočata
blaginjo številnim občanom, podpirata
načrte civilne družbe, v kateri poslujeta.*

v različnosti je naša moč